

Tennivaló a gazdaság segítése

A Szakszervezetek Országos Tanácsának ülése

A Szakszervezetek Országos Tanácsa Gáspár Sándor elnökletével pénteken ülést tartott.

A testület Baranyai Tibornak, a SZOT főtitkárának előterjesztése alapján megvitatta és elfogadta a Szakszervezetek Országos Tanácsának 1987. évi munkaprogramját. Az eddigi munkát értékelve megállapította, hogy a magyar szakszervezetek XXV. kongresszusa határozatának végrehajtása jó irányban megkezdődött, a szakszervezetek a XIII. pártkongresszuson kijelölt úton haladnak, feladataikat a dolgozók érdekeinek védelméből és képviselőségéből kiindulva végzik.

A szakszervezeti mozgalom országosan, valamint területi és munkahelyi szervezeti útján segíti a nép-gazdasági tervek megvalósítását. Hozzájárult a gazdaságirányítás továbbfejlesztéséhez a szabályozórendszer korszerűsítéséhez, a dolgozók életkörülményeinek, bér- és szociális helyzetének alakításához. Az elmúlt esztendő az élet több területén szigorító intézkedéseket követelt a szakszervezetek ezeket tudomásul vették, mert meggyőződésük, hogy a kényszerű lépések a nehézségekből ki vezető utat biztosítják. Ugyanakkor felelősséggel fi-

gyelik és elemzik az intézkedések fogadtatását a dolgozók körében, és a feszültségek feloldására munkahelyi, területi és országos szinten egyaránt erőfeszítéseket tesznek.

Az idei feladatok középpontjában továbbra is a magyar szakszervezetek kongresszusa határozatának végrehajtása áll. Ehhez a párt Központi Bizottságának nagy jelentőségű novemberi határozata és az ezt követő SZOT-ülés döntései, dokumentumai jó iránymutatókat adnak.

A fő tennivaló a gazdálkodás sokoldalú segítése. Ez ma a nemzet sorskérdése és a dolgozók millióit érintő legfontosabb érdekvédelmi feladat. Ezt figyelembe véve a szakszervezetek továbbra is támogatják a munkaidőalap védelmét, szükségesnek tartják, hogy erősödjen a főmunkaidőben végzett munka becsülete, ez alapja legyen a dolgozók biztonságos megélhetésének. A gazdasági hatékonyság és a foglalkoztatási biztonság egymásnak olykor ellentmondó követelményeit kell érvényesíteni a munkaerő-átcsoportosítások során, s ehhez tervszerűen meg kell teremteni a beruházási, munkaügyi, oktatási feltételeket is.

A SZOT a gazdasági eredményekkel szoros össz-

hangban figyelemmel kíséri a dolgozók bér- és jövedelmi helyzetének alakulását, a munka szerinti differenciált bérezés következetes fejlesztését.

Változatlanul szükség van arra, hogy a szakszervezetek érdemi feladatokat vállaljanak az éves és a hosszabb távú szociálpolitikai kialakításában és megvalósításában. Szorgalmazzák a lakosság közérzetét javító központi és helyi intézkedéseket. A szakszervezetek az emberi alkotóerő kibontakoztatásához mélyrehatóbban foglalkozzanak a kulturális és szellemi értékek és érdekek védelmével, képviselőségével.

A Szakszervezetek Országos Tanácsa kéri minden szervezett dolgozó támogatását az MSZMP Központi Bizottsága, illetve a SZOT 1986. novemberi határozatának megvalósításához. További erőfeszítéseket kell tenni, hogy olyan pozitív társadalmi légkör alakuljon ki, amely ösztönöz a kitűzött célok elérésére, a ten-ni akarásra.

A testület felhívta a szakszervezeti szerveket, hogy segítsék a nagy októberi szocialista forradalom 70. évfordulójára kibontakozó munkamozgalmakat. A

(Folytatás a 2. oldalon)

Nosztalgiaavillamos, maskarák, dixizene

Farsangi felvonulás Debrecenben

Bár kissé csipős volt az idő február 6-án délelőtt is, mégis jó hangulat melegítette föl a Petőfi teret, ahonnan 11 órakor elindult egy nosztalgiaavillamos — mintegy nyitányként a XXII. hajdúsági farsangnak. Oldalán farsangi vigalmak helyét s hirdetőt, az utazást nem kellett fizetniük a farsangolóknak. De az utasok is rendhagyó személyek voltak: állatfigurák, huszár, ördögök és boszorkányok. Mármost a jelmez szerinti. Valójában a kereskedelmi és vendéglátó szak-középiskola diákjai. Közülük került a trónjára Karnevál Hercege és Hercegnője, alias Fodor Beáta, harmadéves szakácstanuló és Kovács András, harmadéves cukrásztanuló.

A trónt egy, a nosztalgiaavillamos által vontatott platókocsin helyezték el a rendezők, a megyei vendéglátó vállalat munkatársai. A trón mögött a híres debreceni pulykakakos vigyázta a hercegi párt, akik előtt a Debreceni Dixieland Band fújta a jobbnál jobb dixinótákat — a csoportokba összeverődő, járkelők nagy öröme. Az ötlet egyébként a városi villamosközlekedés tavaly betöltött 75. születésnapjához kötődik, a nosztalgiajárat pedig farsangi járatként avatva az idei, XXII. hajdúsági farsang ideje alatt naponta háromszor indul a Nagyalállomástól, délután fél 2-kor, fél 4-től és fél 6-tól. Utasai és a téli menetrendezésorsorozat Nem kergetedélbábót című játékában

sorsolják ki az első vendégeket a hajdúsoboszlói Déli-báb Szálló idén megnyíló új szárnyába.

A Fogyasztási Szervezetek Hajdú-Bihar Megyei Szövetsége pénteken délelőtt Polgáron tartotta a 22. hajdúsági farsang nyitórendezvényét. Az AFÉSZ ez évi programja is igen gazdagnak, színesnek mutatkozik.

A szövetségi kereskedelem, ezen belül is a vendéglátás helyzetét nemrégiben a fogyasztási szervezetek X. kongresszusán is tárgyalták. Itt fogalmazódott meg, hogy az érintett szervezetek összességében teljesítették a lakosság elvárásait, az áruellátásban megjelölt főbb

feladatokat. Az idei farsang programjai — őrízve a hagyományokat — bizonyosan kellemes kikapcsolódást jelentenek majd a megye éttermeibe betérőknek. Nagyon sok társállalat rendez szakmai napot, bemutatót. Polgáron a Fehér Holló étteremben bemutatkozik — többek között — a Balmazújvárosi Vörös Csillag Tsz tejuzeme és a Barnevál. Nyíradonyban megköstölhatók az AFÉSZ-hűsüzetek készítményei, míg Berettyóújfaluban a Compact tart árubemutatót. Ezenkívül rendezvények lesznek még Hajdúhadháztégláson, Derecskén és Debrecenben is.

Az AFÉSZ-ek dolgozói mindent megtesznek azért, hogy az idei farsang is emlékeztetés legyen a vendégek számára.

A farsangi járat körbegrődül a városban (Fotó: Kalmár István)

Élethépes a kissozvetkezeli forma Mérlegzáró közgyűlés a Trapéznál

A megyében működő kissozvetkezetek közül az első között tartotta meg mérlegzáró közgyűlését csütörtökön a debreceni Trapéz Építőipari Kissozvetkezet. A Helyorségi Művelődési Otthonban megrendezett közgyűlésen ott volt dr. Tóth János, a Kiszöv elnöke és Piránszki Gyula, a Debreceni Városi Tanács V. B. ipari osztályának a vezetője is.

Az elmúlt év munkáját értékelve Mészáros János, a kissozvetkezet elnöke dinamikus fejlődésről adhatott számot. Bár — mint mondta — az év első felében nem sikerült az árbevételi tervüket teljesíteni, a második félévben megfizetett munkával pótolták a lemaradást. Az építőipari ágazatuk árbevétele meghaladta a harmincmilliót, a kereskedelmi ágazat pedig megközelítette az ötvenmillió forintot. Ez utóbbihoz nagyban hozzájárult az év során a belvárosban megnyitott műszaki szaküzletük, aminek az áruválasztékát a Debreceni Üvegipari Szövetkezet termékeivel, tetszetős kisbútoráival bővítették. Emellett a múlt év végétől a debreceni Villemsszer Targoncajavító Szakszervezet gesztorságát is elvállalta a kissozvetkezet. Mind-ezeken tevékenységek együttes eredményeként a 2,8 milliót meghaladó tiszta

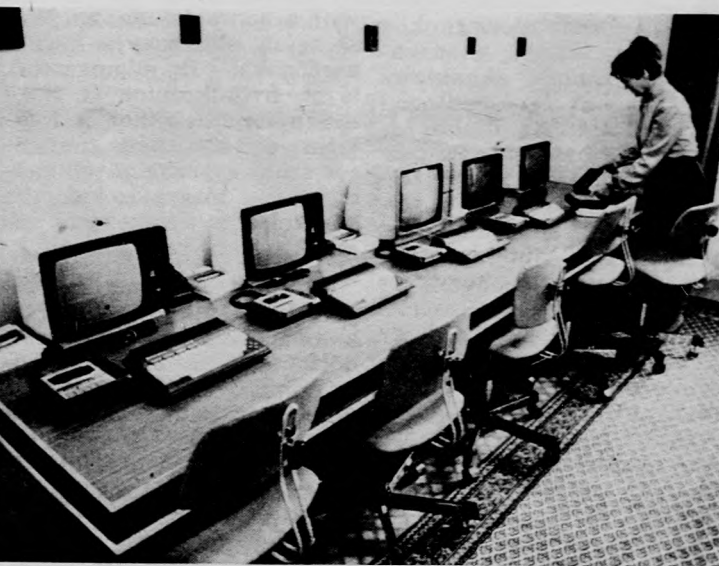
nyereséget, s az 5,4 százalékos jövedelemnövekedést. Az idei főbb feladatok között a szervezettség javítását, az egyenletesebb munkavégzést, és ezáltal az év végi hajrá kiküszöbölését jelölte meg a kissozvetkezet elnöke. Mint mondta: nagyobb gondot kell fordítani az építőipari kivitelezési munkák jobb előkészítésére, az adminisztrációs munkák gyors, pontos elvégzésére, az ajánlatok megalapozottságára. Felhívta a figyelmet a munkások fejlődéséről adhatott kafegyelem javítására. Ezen a területen tovább szigorítják az ellenőrzéseket, mert — mint azt a beszámoló hangsúlyozta — szolgáltatásaik színvonalát csak így javíthatják.

Dr. Tóth János, a Kiszöv elnöke felszólalásában elmondta, hogy a kissozvetkezeli forma bizonyította életképességét. A Trapéz Kissozvetkezet a megyében a legjobbak között van, ezt a pozíciót a jövőben színvonalas munkával kell megőriznie. A fejlődés eddigi dinamikája erre garancia, de a Kiszöv elnöke arra is felhívta a figyelmet, hogy a jövőben tovább kell fejleszteni a szolgáltató ágazatot is.

A Trapéz Építőipari Kissozvetkezet mérlegzáró közgyűlése kiváló dolgozóik kitüntetések és jutalmak átadásával fejeződött be.

GAZDAGODOTT A KPVD SZ

Megújult a József Attila Művelődési Ház

A számítógépek terme (Fotó: Szekeres Tibor)

Február 6-án 16 órakor kerestek sorát Debrecenben a Kereskedelmi, a Pénzügyi és a Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezete József Attila Művelődési Házának átadására. Az ünnepségen az ágazati szakszervezet sok tagja örülhetett a felújított intézménynek. Az eseményen részt vett — többek között — Tóth Imre, a megyei pártbizottság titkára, dr. Bényei Miklós, a debreceni városi pártbizottság titkára, dr. Juhász István, a megyei tanács elnökhelyettese, Dankaházi János, a szakszervezet megyei tanácsának titkára és Béres József, a Mészöv elnöke.

A Vörös Hadsereg útja 58. szám alatt lévő intézmény három és fél esztendeig zárva volt. Az ott végzett munkálatok ugyan csak 1985 novemberében kezdődtek, de a lakóház felújítása miatt hosszú ideig szünetelni kényszerült a közművelődési tevékenység. A KPVD SZ központja, megyei bizottsága, továbbá több vállalat szakszervezeti bizottsága, s né-

hány szövetkezet fedezte a költségeket, a mintegy négy és fél millió forintot, amely — csodálatosképpen — nemcsak a felújításra volt elég, hanem a berendezések megvásárlására is. A technikai eszközök sora (magnetofon, video, lemezjátszó, számítógép, színes televízió, stb.) állnak a jövőben az ágazati szakszervezet tagjainak rendelkezésére. A házban nagytermet (végeben színpaddal), próbatermet, két klubszobát, könyvtárat és számítógépes termet találunk. A mindössze 323 négyzetméter alapterületű művelődési házba a napokban visszaköltözhetnek a kiscsoportok és a színjátszók.

Az ünnepségen Vas János, a KPVD SZ főtájkára méltányolta a kivitelezők (a Debreceni Építőipari és Tervező Vállalat, Magyar Mihály belsőépítész, Nagy Sándor népi iparművész és mások) munkáját. Az eseményt kulturális műsor színesítette. Kun János előadóművész József Attila-verseket mondott, s fellépett a Kodály Kórus kasszervezeti bizottsága, s né-

Veteránköszöntés

Február 6-án, pénteken délután Tóth András debreceni lakos, a Szocialista Hajdú-Bihar Megyei Bizottságának titkára és Körtvélyesi Gyula, a Debrecen városi pártbizottság titkára kívánt erőt, egészséget, további hosszú életet.

pártbizottság nevében Magyar József, az MSZMP Hajdú-Bihar Megyei Bizottságának titkára és Körtvélyesi Gyula, a Debrecen városi pártbizottság titkára kívánt erőt, egészséget, további hosszú életet.

A Hitelbank: vállalkozói bank

Pénteken délelőtt bemutatkozó látogatást tett a megyei pártbizottságon Demján Sándor, a Magyar Hitelbank Rt. vezérigazgatója. A bank-reform kapcsán a Magyar Nemzeti Bank korábbi szervezetéből az év elején ki-vált kereskedelmi bankok egyikeként a hitelbank már működésének első heteiben bizonyítékát adta annak, hogy nemcsak a gyors ügyintézés, a színvonalas banki szolgáltatással, de a vállalkozó szellemű hitelezési politikával is hozzá akar járulni a gazdasági élet, azon belül is a tőkepiac, a tőkeáramlás fellendítéséhez.

Demján Sándor egybekötött erről tájékoztatta Tóth Imrét, a megyei pártbizottság titkárát, akivel véleményét cseréltek a pénzüzetek megváltozott szerepéről, valamint arról, hogy a Magyar Hitelbank Rt. hogyan kapcsolódhatna be minél eredményesebben a megyei beruházások finanszírozásába.

A tervezettnél több lakás épült 1986-ban

Az Építési és Városfejlesztési Minisztérium legfrissebb adataiból kitűnik, hogy a vártnál kedvezőbb eredménnyel zárult a múlt évi lakásépítés. A népgazdasági terv tavaly 62,5—65 ezer új otthon felépítését irányozta elő, s az év befejezése előtti hetekben kapott jelzések meg azt valószínűsítették, hogy ennek első határán valósul meg a terv. A mostani végleges adatokból viszont kiderült, hogy 1986-ban összesen 69 346 új otthon épült az országban, tehát jó 4 ezerrel több, mint amennyi a tervszám felső határa volt. A túlteljesítést elsősorban a magánlakás-építők erőfeszítései tették lehetővé: összességében az új lakásoknak már majdnem 90 százaléka hozott hozzá a saját erőből végzett házi-lagos kivitelezéssel vagy vásárlás útján.

A bőséges építőanyag-kínálat, valamint a termékek gyári kiszállításának és az építők bolthálózatának fejlesztése is segítette a házilag kivitelezést. Jelentősen túlteljesítették a lakás-építési előirányzatot Borsod, Hajdú-Bihar, Szolnok és Vas megyében, ám Pest és Veszprém megyében a tervezettnél kevesebb otthon készült el. Budapest pedig mintegy ezer lakással maradtak adósok az építők.

Az országban ezer lakosonként tavaly átadott 6,6 új lakással hazánk az európai országok középmézőnyéhez tartozik. Az idei népgazdasági terv szerényebb feladatokat, 60—61 ezer új otthon és ezen belül állami erőből 6 ezer lakás építését irányozta elő. A budapesti feladat mintegy 9 ezer új lakás átadása lesz. A lakás-építési előirányzat csökkentése érdekeltebbé teszi a kivitelező vállalatokat és szövetkezeteket abban, hogy javítsák a minőséget, s tartásuk be a határidőket. (MTI)

K
ÁR 6.,
DÓRA
s —
órákor
IDŐJÁRÁS:
hős, éjszaka
zben helyen-
várható. Csú-
gozás, illetve
esetleg ónos-
A Dunántúlon
nyugati szél. A
appali hőmér-
plusz 1 és
lesz.
NAPTÁR
született Tre-
17—1888) mű-
publicista, mi-
ar Tudományos
s 1885-től ha-
ok és külföldi
ként a bank
zat fejlesztése-
foglalkozott.
ének publiciszt-
tet fejtett ki a
s az 1888-as
amtitkár tisz-
reformellenz-
centralistákhoz
an Eotvös Jot-
távoztott. 1890-
n élt csaba-
380-ban. Bécs-
ja lett, majd
szándékban or-
selő. 1893-ban
megalapította
p című újsá-
p idején a
1872 szeptem-
bális- és köz-
ter az egy-
kormányokban,
1878 decem-
földművelés-
telemügyi mi-
MOK
isfilmkedvelők
Művelődési
termében.
atok Lublin-
rettetéssel egy-
Horváth Ár-
fában.
kai fórum a
lódó: Hóla-
Magyar Rá-
vátának ve-
vszky István
desi házban.
LYAM A
ényrögzítői,
zítői tanfo-
arcibusan a
ezni lehet:
TIT megyei
ecen, Vö-
45—47.).
a veresegy-
Debrecen-
rtesarnokban
este 7 óra-
Jegyek az
hánál vált-
érez útja 26.
mping hérbé
lévő mini
céljából:
s: szemé-
vagy tele-
en munka-
február 11-
lástó, Béla,
egig, a Gye-
utatól a
gybotos ur-
ól a 27—30.
utján a
Bartók B.
n a Ríshe-
zámig. 1987.
ponta 8—15
tácán végig,
atlan olda-
tatói kifelé.
környékén.
lasi vasúti
kén. 1987.
órág: Ot
Monti ez-
végig a
el. Kégyó
utatól a
87. február-
ig: Szepes
szabótanya
nár 13-án
a Szabó-
mint a sza-
a. (Tauri-
Debrecen.
— Feléls
forint —

A zavar vizsgálata

Foglalmazzunk diplomati- kusan: az utóbbi időben nem éreztük megnyugtatónak Debrecen és körzetének televízió-, valamint URH-vételei lehetőségeit. Sok probléma megfogalmazódott és mi ezekkel a Rádió, Televízió Műszaki Igazgatóság debreceni zavarvizsgálójának felügyelőségvezetőjé- kerestük — többször is. Egyszerre céltunk az lett volna, hogy tájékoztathassuk olvasóinkat ezekről, illetve a megoldási lehetőségekről. (Például: meddig kell még a Kossuth URH-sávján a miszkolci körzeti rádióadó hallgatni most már reggelente is; miért romlottak a csehszlovák és az utóbbi időben bizonyos körzetekben a magyar 1-es (!) tévéadások vételi lehetőségei; mivel magyarzható, hogy az ország most már második legnagyobb városában az URH sztereóvételei lehetősége nem kedvezőbb; milyen tárgyalásokat folytattak a helyi zavaró tényezők megszüntetésére stb.)

Válaszként — nemegyszer — azt az ígéretet kaptuk, hogy ha aktuálisnak tartjuk, visszahívunk bennünket. Az idő viszont telt és már azt fontolgattuk, hogy inkább a budapesti központot keressük fel információszerezés céljából. Ekkor kaptunk meghívót a Debreceni Elektromos Karbantartó Kiszolgáló igazgatóságától. Tájékoztatóra hívtak a debreceni központi antennarendszerek üzemeltetésével, karbantartásával kapcsolatban. Mint megtudtuk ugyanezt a meghívót a debreceni zavarvizsgáló üzemnek is megküldték. Ok azonban nem képviseltették magukat — így ismét elmaradt a találkozás. Jelen voltak viszont a tanács, a különféle lakásszövetkezeti és további érdekelt vállalatok képviselői.

Török János, a Dekva igazgatója bevezetőjében azt hangsúlyozta, amit magunk is gondolunk: Debrecennek és körzetének vételi lehetőségei bizonyos szempontból romlottak az elmúlt években. Naponta érkeznek a panaszok, melyekben főleg azt fogalmazzák meg: miért romlottak annyira a külföldi adók vételi lehetőségei. Eppen ezért ezekről a körülményekről a lakosságot most már sürgősen kell tájékoztatni.

El kell ismerni azonban: a Honvéd—Bethlen utca sarkán a közelmúltban üzembe állított Debrecen kisadóval a Hajdúság fővárosa is az ellátott területek sorába lép. Eddig ugyanis ez is problémát jelentett. Változatlan gond azonban, hogy az URH sztereóadások tekintetében Debrecen még mindig ellátatlan. Így aztán nem is kell csodálkozni azon, ha a megvásárolt Hi-Fi-csodák, érzékeny sztereórádiók csak sziszegnek, sisteregnek, nem tudják azt produkálni, amire képesek.

Az említett Debrecen kisadó üzembe állításával azonban gondok is jelentkeztek. Ezt fogalmazta meg Török János is:

— A leánykólt kis családi házakban — melyeknek száma nem túl nagy — javult a magyar adások vétele, de az új kisadó inkább csak komplikációkat okozott azzal, hogy egyes körzetekben lehetetlenné tette a csehszlovák adások (főleg a 2-es) vételét.

A Posta persze azt hangsúlyozza, hogy ő csak a magyar adások vételét garantálja. Ez teljesen világos beszéd, de azon is lehet gondolkodni, amit a libakerti lakásszövetkezet képviselője, Ábrók János mondott:

— Nem kis pénzért kiépítettünk egy antennarendszert, ahol szempont volt az is, hogy a csehszlovák adókat is tudjuk fogni. Arról akkor minket senki sem tájékoztatott, hogy a Debrecen kisadóval teljesen tönkreteszik a csehszlovák véte-

li lehetőségét. És erről azóta sem szóltak egy szót sem. Hatszáz aláírással tesszünk feljelentést ezért.

Török János hozzátesszi:

— Ez annál is inkább izgalmas téma, mert annak idején mi kértük a Postától, hogy a csehszlovák adásra való tekintettel ne a 29-es, hanem egy másik csatornára programozzák be a magyar 1-es adást. Erre a kérdésre azonban nem kaptunk választ és így következhetett be az, amiért a lakosság nem kis része nehezten. Mi antennarendszereket építettünk, ajánlásokat tettünk és most kiderült: részben feleslegesen költötték a pénzüket. Míg néhány évvel ezelőtt akár hat adót is tudott fogni egy debreceni lakos, ma már erre csak nagyon szerencsés esetben van lehetőség.

— Egyéb zavarokban sincs hiány — folytatja a Dekva igazgatója. — Állandó a panasz a CB-sekre, hiszen nem egy az engedélyezettnél magasabb energiával üzemel. Sok gondot okoznak a különböző elektromos berendezések, ha nincsenek megvizsgálva. És az az igazság: a mai tévékészülékek sokkal érzékenyebbek, mint a régié. És még beszélhetnénk további zavarforrásokról, illetve mindezek kiküszöbölési lehetőségeiről.

A tájékoztató során felmerült az a kérdés is, hogy vajon mikor nevezhetjük majd a debreceni városi televíziót városi televízióknak.

— 1985-ben indult Debrecenben a városi televízió és

erre a célra külön csatornát állítottunk be, hogy akkor is tudjon sugározni, amikor mindenütt másutt van adás — mondta Török János. — Egyelőre azonban az adás csak az Újkertben fogható és mi természetesen bővíteni szeretnénk a körzetet más irányokba. A sokféle tulajdonviszony (állami, OTP, szövetkezeti) azonban sok nehézséget elé állít minket. De világos — és a helyi tanács is ezt akarja —, előbb-utóbb meg kell oldani a bővítést. Mivel átjászódóra a Posta nem ad ki engedélyt, maradt a kábelen való összekötés. A városi tanács támogatásával a közeljövőben a Tócskertet kívánjuk elálatni a városi tévé műsorával.

Ami minket érdekel: mi-korra várható lényeges minőségi változás a rádió- és tévévételekben. A tájékoztatón többen is hangsúlyozták, hogy az antennarendszer teljes kicserélése volna szükség. A tanács nem zárkózik el a fejlesztésektől, de nyilvánvaló: erre a célra jelenleg közel sem tud annyit költeni, mint amennyire szükség volna.

A távlatokról, az igazi jövőről persze nem lehet beszélni a műholdak említése nélkül. Mindez azonban — most 1987-ben — itt Debrecenben még egy csöppet távolinak tetszik.

Egyelőre azonban maradjunk inkább a földön s folytassuk majd a zavar vizsgálatát a posta közreműködésével.

Dombrovsky Ádám

A mezőgazdaság kilátásai és az 1987. évi terv

Elkerüli a siker a magyar mezőgazdaság. A korábban megszokott teljesítmény-növekedés a legutóbbi években megtorpant. Már 1985-ben sem sikerült a tervet teljesíteni, s az ágazat bruttó teljesítménye 1986-ban is elmaradt — mintegy 5 százalékkal — a tervzettől. Az viszont igaz, hogy ez utóbbi teljesítmény 2,5 százalékkal meghaladja az 1985. évi, ám egy alacsonyabb bázisra képest könnyebb reményt keltő összefüggéseket párosítani. A mezőgazdasági teljesítmények csökkenésének számos oka van; egyebek között a kedvezőtlen időjárás, az agrárterületek világpiaci árnak zuhanásszerű mérséklődése; de az okok közé sorolható a hazai gazdaságok fizetőképességének romlása, a termeléshez szorosan kapcsola-

zó beruházások egy részének elmaradása is. Az idej népgazdasági terv a mezőgazdasági termékek termelésében 4,5–5 százalékos növekedéssel számolt. Változatlan cél, amelyet a magyar agrárgazdaság hosszú ideje teljesít, hogy a hazai lakosság élelmiszer-ellátása zavartalan legyen. Jelenleg már minden harmadik hektáron exportra termel a mezőgazdaság, így a hazai ellátás a termelés mérséklődésekor sem volt veszélyben. Ezen túl azonban a mezőgazdasági termelésnek is teljesíteni kell az államközi kötelezettségeket, és a nem rubel elszámolási piacokon úgy kell az értékesítést növelni, hogy az ország külgazdasági egyensúlyának javításához is hozzájáruljon a mezőgazdaság.

szen két esztendeje látványosan megtorpant az ágazat fejlődése, megcsappant az állomány, s most csupán a korábbi teljesítmények eléréséről van szó. Ennek közgazdasági háttere is javult a legutóbbi időben, jól érzékelhetően nőttek a felvásárlási árak, s velük együtt javult a termelés jövedelmezősége is.

Az ipari, szolgáltató tevékenységek a terv szerint 4 százalékkal kell növekednie az 1986. évihez képest. Ezt a feladatot erős versenyben kell teljesíteniük a mezőgazdasági nagyüzemeknek.

Nyomott piac

A tervet tanulmányozva hamarosan kiderül, hogy az elképzelések megalapozot-tak, átlagos körülmények között teljesíthetők. Sokan inkább a termelés bővülését követő értékesítésben nem bíznak. Az kétségtelen tény, hogy a legutóbbi években telítődött az agrártermékek piaca, jelentősen — mintegy 40 százalékkal — és számunkra igen kedvezőtlenül csökkent az ár. Az előrejelzések sem kecsketetnek érzékelhető javulással. Mindezekkel szemben a mostaninál nagyobb mennyiségű agrártermék növekvő hányadát is a külpiacokon lehet értékesíteni.

Ezért hát a kétkedés a termelés növelését illetően. Csupán a statisztikai adatokból azonban nem indulhattak ki a tervkészítők. Az értékesítési nehézség, a nyomott piaci ár ugyanis csak egyik szempontja a tervezésnek. A másik, hogy az ország külgazdasági egyensúlyát is javítani szükséges, s erre a mérsékelt áron eladható agrártermékek is alkalmasak. Ezeknek ugyanis van piacuk. Ha a konvertibilis bevételek között nem számítanak rájuk, gondoskodni kellene olyan eladható termékekről, amelyek a bevételek kiesését pótolják.

Az idej terv szerint — összehasonlító árakon számolva — az agrárkivitelt 1-2 százalékkal növelni kell. Az export szerkezete azonban változik, a nem rubel elszámolási kivétel a tavalyi teljesítés szintjén marad, a rubel elszámolású viszont 4-4,5 százalékkal bővül.

Kedvezőbb lehetőségek

Az év eleji kilátások tehát optimálisan ítélték meg az ágazat nézőpontjából. Teljesíthetőek a termelési tervek, határozott elképzelések vannak az értékesítésre is. Az ugyancsak kedvező, hogy a termelés feltételei is a gazdaságok várakozásának irányában változtak. Azt persze nem lehet állítani, hogy a szakemberek maradéktalanul elégedettek a szabályozás változással, de az tény, hogy a korábbiakhoz képest lényegesen kedvezőbb a helyzetük. Januártól növekedtek a felvásárlási árak, csökkentek az adózási terhek, s mindezek következményeként javult az ágazat jövedelemtermelő képessége.

E változásokra persze sokáig már nem lehetett volna várni, hiszen a gazdaságoknak csaknem a fele pénzügyi gondokkal küszködött, tekintélyes hányadukban az egyszerű újratermelés feltételei is akadózottak. A gazdálkodás nagyüzemekben kívüli feltételei javultak, de a tervek maradéktalan teljesítése a gazdálkodók felgyelmezett magatartásától, az üzemben belüli tartalékok kihasználásától is függ.

Kovács József

V. Farkas József

Változó arányok

A közelmúltban közzétett tervékből kiolvasható, hogy alapvető termelésiszervezet-változásra nincs szükség a mezőgazdaságban. A módosítás azonban elengedhetetlen, hiszen az alapvetékény-ségek között a növényter-melés és az állattenyésztés arányának az 51, illetve a 49 százalékot kell elérnie. Esetlenül élt el a cél, de ezt mindeddig nem sikerült teljesíteni. 1985-ben a növénytermelés részaránya 48,7 százalék, tavaly 49 százalék volt. Az ágazatok között arányok az idén akkor változhatnak érdemben a növénytermelés javára, ha a növényi termékek termelése 9 százalékkal, az állati termékeké pedig 2-3 százalékkal növekszik. Ez egyben azt is jelentheti, hogy a kiemelkedően jónak számító 1984. évi teljesítményekhez képest 1 százalékkal bővül az agrártermelés. Az alapvetékényiségek termelésének ilyen mértékű növelése elérhetőnek tűnik, hiszen a számottevő bővülést alacsonyabb bázisra viszonyítva kell elérni. Tavaly például a búza országos termésátlaga mindössze 4360 kilogramm lett hektáronként a kedvezőtlen időjárás miatt. Ha csupán átlagos időjárást feltételezünk, a múlt évi búzatermés hektáronként növelhető 600-700 kilogrammal. A terv az-azal számol, hogy a gazdaságok 15,5-16 millió tonna gabonát termelnek, s ehhez szántóterületük 60 százaléka meghaladja területen gabonát vetnek. Az állattenyésztés szerényebb mértékű bővítése sem tűnik nehezen teljesíthető követelménynek, hi-

kerül a siker a magyar mezőgazdaság. A korábban megszokott teljesítmény-növekedés a legutóbbi években megtorpant. Már 1985-ben sem sikerült a tervet teljesíteni, s az ágazat bruttó teljesítménye 1986-ban is elmaradt — mintegy 5 százalékkal — a tervzettől. Az viszont igaz, hogy ez utóbbi teljesítmény 2,5 százalékkal meghaladja az 1985. évi, ám egy alacsonyabb bázisra képest könnyebb reményt keltő összefüggéseket párosítani. A mezőgazdasági teljesítmények csökkenésének számos oka van; egyebek között a kedvezőtlen időjárás, az agrárterületek világpiaci árnak zuhanásszerű mérséklődése; de az okok közé sorolható a hazai gazdaságok fizetőképességének romlása, a termeléshez szorosan kapcsola-

Magánjellelű hasznosítás

Több százezer család kertészkedik a közföldeken

Az egyéni, családi hasznosításra (haszonbérbe, tartós használatra) átadott földterületek aránya 25 százalék volt nagyobb 1985-ben, mint két évvel ezelőtt. A lakosság, valamint a nagyüzemek és a tanácsok törekvése összetételköszött, egyidejűleg növekedett a földigény és a földkinálat a nehezebb gazdasági helyzet hatására.

Országosan mintegy 200 ezer hektárra tehető a nagyüzemileg gazdaságosan nem művelhető (kismértékű, rossz minőségű és kedvezőtlen fekvésű) földterület nagysága, amelyből több mint 120 ezer hektárt hasznosítanak. A családok százezei dolgoznak szabad idejükben, külön jövedelemre tesznek szert, s főként a munkaiğnyes zöld-ség-és gyümölcskulturák művelésével gyarapítják az árú-alapokat. A mezőgazdasági nagyüzem, a bérleti díjak révén szerény bevételre tesz szert, és elkerüli a művelési kötelezettség megszegéséért kiroható (aranykoronánként és hektáronként ezer forint) bírságot.

haszonbérbe egy személynek, aki a vizsgálat megkezdéséig bérleti díjat sem fizetett. Szerencsére azonban csak szórványosok az ilyen nyilvánvaló visszaélések.

Elavult jogszabályok

Gyakori viszont a 6000 négyzetméteres felső határtúllépése (időnként indokolatlan), a szükséges tanácsi, földhivatali engedélyek mel-lőzése zártkert jellegű övezetek kialakításában. A tanácsok a földnyilvántartás pontatlanul vezetik, adataikat a földhivatallal nem egyeztetik, elmulasztják a tartós használatra kijelölt földterületek ismertetni széles körben, az előírásoknak megfelelően. A mulasztásokhoz, a hibák elkövetéséhez egyebek közt hozzájárul, hogy több mint 40 alap- és módosító jog-szabályt kell a munka során alkalmazni. A jogszabályok egy része elavult. A vizsgálati tapasztalatok jól kapcsolódnak a földtörvény és vég- tanácsi, rehajtási rendelet korszerűsítéséhez. A készülő törvény szellemében lehetővé kell tenni, hogy termelőszövetkezet is megszerezhesse állami föld tulajdonjogát, illetve hogy a tsz-ek kívülállóknak is adhassanak földet tartós használatba. Az új földtörvény szellemét tükrözne az is, ha a föld minősége és rendeltetése határozná meg a magánszemélyek által művelhető földterület nagyságát. (A juhász-kodásra bérlezhető gyepterület például a szántóföldi maximum sokszorosára lehet.)

Megbízható nyilvántartást

A vizsgálati tapasztalatok további része az ágazati szabályozás során, illetve az ellenőrzési rendszer kialakításában hasznosítható. Így például a megyei tanácsok fokozott támogatására és ellenőrzésére van szükség ahhoz, hogy a helyi tanácsok földügyi feladataikat hiánytalanul és eredményesen oldhassák meg. Lehetővé kell tenni a 800 négyzetméternél kisebb földterületek magánjellelű hasznosítását, a minimunkorlat rugalmas kezelését. Olyan nyilvántartási rendszer kialakítása is szükséges, amely megbízható alapul szolgál a tényleges

földhasználat utáni adózáshoz, az adóbevallás ellenőrzéséhez. A vizsgálat megállapításai alapján a megyei és a városi népi ellenőrzési bizottsá-gok kerekén száz törvényes-ségi felhívást, és több mint 300 javaslatot tettek a tapasztalt szabálytalanságok felszámolására. Huszonöt helyszíni vizsgálati jelentés bizonyító erejű dokumentá-lás utólag kiegészítésre szorul, s több megyében a szükséges intézkedések meg-tételére is a vizsgálatok le-zárását követően kerül sor.

Kapálógató városiak

A népi ellenőrök tizenegymege (Bács-Kiskun, Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Csongrád, Komárom, Nógrád, Somogy, Szabolcs-Szatmár, Szolnok, Tolna, Zala) 128 mezőgazdasági nagyüzemében, 12 szakcsoportjában és 87 szakigazgatási szervnél vizsgálták a földterületek magánjellelű hasznosítását. S megállapították, hogy a nagyüzemek kezelésében alig van parlagföld, a tanácsok viszont a gondjaikra bizott földnek csak mintegy 35-40 százalékat hasznosítják haszonbérlet vagy tartós használat formájában. Ennek részben objektív okai vannak. Tanácsi kezelésben található a kevésbé hasznosítható (kedvezőtlen fekvésű, rossz minőségű, — nehezen megközelíthető) földek. A lakosság földigénye pedig vidékenként szeszélyesen eltérő. Amíg a nagyvárosok környékén a tanácsi földek csaknem száz százalékát hasznosítják, addig Borsod, Zala, Komárom, Szolnok megyék egyes „előregedet” településein alig éri el a 10 százalékot. A tanácsok több

tízezer hektár saját kezelé-sű földterület hasznosításá-vál adósk. Jórészt azért, mert nincsenek felkészült szakembereik, alacsony szín-vonalú az érdekelttség és a szervező munka.

Milyen konkrét szabály-talanságokkal, megoldásra vá-ró problémákkal találkoz-tak a népi ellenőrök az orszá-gos vizsgálat során?

Békéscsabán több esetben is előfordult, hogy a meg-egedett mértéket (6000 né-gyzetméter) messze meghaladó földterületet adtak haszon-bérbe magánszemélyeknek, s a tsz mindjárt vállalta — térítés ellenében — a talaj-munkát, a növényvédelmet, a betakarítást, a szállítást. A nagyüzem műveli tehát to-vábbra is a földet — nyil-ván gazdaságosan. A szer-ződéssel a szövetkezet nem valamiféle ráfizestéstől szabadult meg, hanem egyszerűen a hasznát jásztaotta át a bérliők kezére. Másutt is elő-fordultak hasonló esetek. Az egyik állami gazdaság pél-dául 13 hold nagyüzemileg művelhető földterületet adott

Információ Százmad a szük Beszélgetés a

Az informác-korban hatalmas tudósnak. A Ro-károkat például ú-tak meg a vagy-XIX. században, denkinél előbb Londonban Nap-terlooi csatavesz-mai világgazdasá-elképezhetetlen-óra kész infor-m pontok, számítóg-bankok nélkül, a felvetett szakma-azonnal megadja-

A magyar ipar-kor boldogulhat, hogy mi történik mit keresnek az-kon, s mit fejles-egyes intézmény-Par Informátika-nak éppen az, hogy az ipari tár-informálja a v-és a világpiac m-mindenkori áll-ugyanakkor a v-kiszolgálja, mega-tatási, fejlesztési-technológiai és k-kenységüket.

— Minden ko-volt a maga gazd-orta, ami hatalmas telt a világon — Gágyor Pál, a k-zérigazgatója. — ipari forradalom-dál a gőzgép é-manapság a szá-kából, távközlés-és adathalmazok-lódott informatika-főszerepet. Am a-héz volt valamik-hogy a lovas koc-járt, ugyanolyan-belátatni az info-lentőségét. Ahol-kivárnak, s késő-fel a jelentőség-tolthatatlan éve-nek. Egyébként g-lik az amerikai-amiyor ugyanis-tek felléptek az-nyikot, az USA-b-gálták, hogy mié-le. S többek közt-hogy rengeteg pé-koltak el, mert-gyakran párhuza-goztak, nem tud-más eredményeir-épitették ki a na-kokat.

— Az ön által-tézet hogyan se-gyar ipart?

— Rendszerese-jük az informáci-gyar és a világs-azokat feldolgo-mezzük. Döntése-k-tésével segítjük a-

— Rendszerese-jük az informáci-gyar és a világs-azokat feldolgo-mezzük. Döntése-k-tésével segítjük a-

Forgalomba hozatlat a Magyar E

Információs forradalom

Százmillió folyóiratcikk közül a szükségeset

Beszélgetés az Ipari Informatikai Központ igazgatójával

Az információ minden korban hatalmat, pótolhatatlan erőforrást biztosított tudójának. A Rotschild bankárok például úgy duplázták meg a vagyonukat a XIX. században, hogy mindenkor előbb értesültek Londonban Napóleon walterooi csatavesztéséről. A mai világgazdaság pedig már elképzelhetetlen napra, sőt órára kész információs központok, számítógépes adatbankok nélkül, amelyek a felvetett szakmai kérdésekre azonnal megadják a választ.

A magyar ipar is csak akkor boldogulhat, ha tudja, hogy mi történik a világban, mit keresnek az egyes piacokon, s mit fejlesztenek az egyes intézményekben. Az Ipari Informatikai Központnak éppen az a feladata, hogy az ipari tárca vezetőit informálja a világgazdaság és a világpiac változásairól, mindenkor állásáról, és ugyanakkor a vállalatokat is kiszolgálja, megalkotja a kutatási, fejlesztési, termelési, technológiai és piaci tevékenységüket.

Minden kornak megvolt a maga gazdasági motorja, ami hatalmasat lendített a világon — mondja dr. Gágyor Pál, a központ vezérigazgatója. — Az első ipari forradalom idején például a gőz és a vasút, manapság a számítástechnikából, távközléstechnikából és adathalmazokból integrálódott informatika játssza a főszerepet. Amilyen nehéz volt valamikor belátni, hogy a lovas kocsik ideje lejárt, ugyanolyan nehéz ma belátni az informatika jelentőségét. Ahol túlságosan kíváncsiak, s később ismerik fel a jelentőségét, ott pótolhatatlan éveket veszítenek.

Egyébként gyakran említik az amerikai példát; amikor ugyanis a szovjetek fellökték az első szputnyikot, az USA-ban megvizsgálták, hogy miért maradtak le. S többek között kiderült, hogy rengeteg pénzt posztáltak el, mert a kutatók gyakran párhuzamosan dolgoztak, nem tudván egymás eredményeiről. Akkor építették ki a nagy adatbankokat.

— Az ön által vezetett intézet hogyan segíti a magyar ipart?

— Rendszeresen begyűjtjük az információkat a magyar és a világgazdaságról, s azokat feldolgozzuk, elemizzük. Döntések előkészítésével segítjük az ipar vezetőit azok meghozatalában.

Hasonló fontossággal bír tudományos-műszaki-gazdasági információs szolgáltatásunk, amely nélkülözhetetlen a hazai kutatóknak, fejlesztőknek. Kis ország lévén, csakis a követő K+F (kutató+fejlesztő) tevékenységet folytathatunk, tehát nem az alaputatásokra fordítjuk az energiánkat, hanem inkább licenceket, know-how-kat veszünk, s azokat továbbfejlesztjük. Erre viszont csak akkor képes a magyar ipar, ha napról napra figyelemmel követi a világot.

Az iparvállalatok, kutatófejlesztő intézetek önállóan képtelenek a szükséges és szelektált információkhoz hozzáférni, és azokkal megbirkózni. Ha hozzájuk fordulnak, egy időben akár 100 millió folyóiratcikkből, kutatási jelentésből, konferenciakötetből, szabadalomról tudjuk kiválasztani az éppen szükségeset, hiszen a tőkés világ 100 legjelentősebb adatbankjával, és a KGST-országok információs intézményeivel és rendszereivel vagyunk állandó kapcsolatban.

— Az Ipari Minisztérium vezetői kélik az önök munkáját, tehát végigolvasásuk, fontolóra veszik elemzéseiket?

— Nem lehet panaszunk, őket már nem kell meggyőzni, hogy milyen fontossággal bír az információ.

— És a vállalatok?

— Egyelőre 100 vállalat tartozik állandó megbízóink közé, s ez bizony nem túl sok. Mintha a többiek nem a piacról élnek, s nem volna szükségük a legújabb tudományos-műszaki eredmények, versenytárgyalási kiírások, és piaci mozgások ismeretére. Az érdektelenség persze az is magyarázat lehet, hogy még a lehetőséget sem ismerik. Holott a számítógépes szabadalmi figyelőszolgálatunk, amit az Országos Találmányi Hivattal együtt működtetünk, 50 ország szabadalmi dokumentációját tartalmazza. Többek között a Medicor, a Bakony Művek és a Tüzeléstechnikai Kutató Intézet biz meg bennünket a szabadalmak figyelésével. A versenytárgyalási kiírásokról, tenderekről két forrásból értesülünk, a luxemburgi, a nyugat-európai számítógépes információs adatbankból, és a Világbank információs rendszeréből. Minden egyes tenderekről információban közöljük

a 15 legfontosabb adatot, sőt külön kérésre még egyedi információkat is kérünk a tendert meghirdető cégtől. A magyar vállalatok közül egyébként a Transelektro, a Hajdúsági Iparművek, és a Budapesti Vegyipari Gépgyár számára rendszeresen kikeressük az őket érdeklő tendereket.

— Az ön által említett vállalatok a legjobbak közé tartoznak, tehát van esélyük a nemzetközi megmértetésre. A többiek talán azért nem érdeklődnek, mert nem tudnának mit kezdeni az információkkal, hiszen elavult gépeken gyártják ma még eladható termékeiket.

— Hát ez az. Ma még eladható, de mi lesz holnap? És egyszer el kell indulni felfelé, ha anyagiak híján lassan is teszik ezt. Az információkat tehát ők sem mellőzhetik.

— Magyarországon az információáramlást leginkább a távközlés fejletlensége akadályozza, s erről szöjt ön is az Országgyűlés özi ülésén.

— Sajnos, gazdaságunk súlyos veszteséget, a VII. ötéves terv idején több mint 70 milliárd forintot kénytelen elkönyvelni a távközlés elmaradottsága miatt. Azt a luxust nem engedhetjük meg magunknak, hogy az információ jelentőségét lebecsüljük. Gazdasági nehézségeink ellenére is áldoznunk kell a korszerű távközlési hálózat megteremtésére. Nem tördelhetünk bele, hogy például a telefonellátásban az utolsó helyen kullogunk Európában. Ha viszont sikerül, elindítunk egy távközlési kormányprogramot, akkor megváltozhat a helyzet. A telefonon keresztül is bárki hozzájuthat az információhoz, s például egy vidéken dolgozó értelmiségi éppen úgy leíjthat, mint a fővárosban élők.

— A korszerű hírhálózat kiépítésével viszont a vállalatoknak nem kellene önöket megbízni, hogy tudományos-műszaki információt szolgáltatassanak, hiszen akkor ők maguk is leíjhatják számítógépen az adatbankokból.

— Így igaz, de mi ezt igazán nem bánnánk, akkor végre csak azzal foglalkozhatnánk, ami a mi dolgunk: elemzéseket, és fejlesztéseket készítenénk egy-egy témakörben.

Dalia László

Forgalomba hozataluk előtt megkezdték a kompakt lemezjátszók minőségének vizsgálatát a Magyar Elektronikai Ellenőrző Intézetben (MTI-fotó: Várkonyi Péter)

Tarisznyában a tisztesség

A népi ellenőr

Ültünk az egyik szerkesztési szobában délelőtt fél tíztől három óráig. Rajta kifogástalan sötét öltöny, nyakkendő, mindvégig fegyelmelzeten, szinte egyetlen szóban ült, pedig már vakított, ahogy az ablakot át szikrázó szemünkbe ragyogott a téli nap.

Erdélyi László, a Debreceni Népi Ellenőrzési Bizottság elnöke első nyugdíjas napjának délelőttjét azzal töltötte, hogy emlékezett. Beszélgettünk, amit nem fogalmazott meg szavakban, azt közvetítette a szeme vagy a gesztusai s közben nekem újra és újra eszembe jutott, amit a kollégám mondott róla: százezer ilyen becsületes ember kellene.

A pártfogók

Megpróbálom magam elé képzelni Erdélyi László szülőhelyét, a nagyváradi káptalan bagaméri birtokán lévő cselédházat. 1940-et írunk, ekkor hal meg az apja. Édesanyja pedig beteg, egyedül maradt hét gyermekkel. Az apja iránti tiszteletből, kegyelemből végül is maradhattak a lakásban, de a három legidősebb gyermeknek dolgozni kellett menni a birtokra. Tizenegy éves növőre hónapos cseléd lett, a bátyja felbéres, őt pedig a kertész vette maga mellé. Megpróbálom magam elé képzelni a kertészeten szorgoskodó tizenegy éves Erdélyi Lászlót. Hajnali négykor kelt, s ha meghúzták a harangot, a kertésztől futott az iskolába. Rejtély, hogy mikor tanulja meg a leckét. Egy biztos, kitűnő tanuló. A tehetséges fiúra felfigyelt aztán Moharos István tanár úr és rábeszéli, hogy végezze el a négy polgári is. Vasárnap délelőttként pedig csendes beszélgetésekre invitálja, aminek aztán mindig az a vége, hogy neki is le kell ülni a terített asztal mellé, s ezzel együtt — a tanító szándéka szerint — megtanul a késsel és a villával is bálni.

— Szeretem a természetet, mondja Erdélyi László, de most, hogy így megkérdezte, aligha tudnék beszélni az erdőről, nem volt időm, hogy gyönyörködjek benne. A fel szabadulás utáni években a háborús kárt, a rontott erdőt kellett lecserelnünk és minden darab fára szükség volt, bányafa, vasútfá kétszül belőle. Aztán a sztálini természetátalakító program analójaként megszerveztük az ország fásítását, erdőt telepítettünk Tiszadobtól Tiszafüredig, Nádudvar, Debrecen, Bagota környékén, aztán később a bihari térségben. És én szó szerint úgy jártam, hogy a fától nem láttam az erdőt. Azért, amikor jött a tél és leesett az első hó, bármilyen fáradt voltam, egész éjjel az erdőben bolyongtam.

— Nincs mit szégyelni rajta — mondja Erdélyi László mosolyogva —, tudja olyan szegények voltunk, hogy a ruhát, amiben vizsgára mentem a polgáriba, azt is Moharos vette meg nekem. 1943 nyarán konfliktusa támadt a csendőrséggel.

— Hogyan történt?

— Emlékszem, nagyon esős nyár volt, vastagon kicsirázott az asztal s az aratók részét a csirás búzából akarta kiadni az intéző. Moharos aztán felvilágosította őket — mondta —, ne fogadják el. Az aratók aztán sztrájkba léptek őt pedig elvitte a csendőrség. Később el kellett mennie még a megyéből is. Elvégeztem a négy polgári, de ettől kezdve nem volt pártfogóm.

A felszabadulás után nagy a szegénység Bagamérban, Erdélyi László is az első között jelentkezik munkára az erdészethez. A szorgalmas, erbedidőben könyvekbe temetkező fiúra itt figyel fel Panyicki Gyula, a fiatal erdőmérnök, s az ő ajánlására 1947-ben felveszik Szegedre az erdészkepző iskolába. Három év múlva Erdélyi László önálló egzisztenciával rendelkezik, s édesanyjával s a két legfiatalabb testvérrel beköltözik egy Debrecen környéki erdészházba.

— Hát persze. Furcsa dolog ez, nem tudnék másképp élni. A népi ellenőrnek kötelessége lelkiismeretesen kivizsgálni minden ügyet, s megállapítani és vállalni az igazságot.

— Nagy felelősség.

— Nem mondom, hogy könnyű az emberek sorsáról dönteni. En ráadásul még rágható típusú ember is vagyok. A kételemeim magammal hurcolom, s csak akkor nyugszom meg, ha saját lelkiismeretemmel el tudok számolni.

— És honnan vette mindehhez az erőt?

— Attól a sok-sok száz, sőt ezer népi ellenőrtől, akik önként és önzetlenül segítettek munkánkat.

— Régen ismerem és három-négy éve már, hogy együtt dolgozunk — mondja Tóth Odón, a városi népi

ellenőrzési bizottság társadalmi elnökhelyettese. — Nagyon lelkiismeretes szinte pedagógiai módszerekkel igyekezett egy-egy gondot, problémát kivizsgálni. Ugyanakkor nagyon jó szándékú, de az igazság kiderítése érdekében mindig mindent elkövetett.

— Abban biztam, hogy ha az emberi gyengeségek miatt vannak is problémák, a szocialista társadalmi rendszernek felül kell kerekedni ezeken a gondokon — mondja Erdélyi László.

— Kérdés, hogy felismeri-e az ember az igazságot, s ha felismeri, vállalja-e. Nekem meggyőződésem, hogy a társadalmi feszültséget okozó problémákat ki kell vizsgálni.

Az elmúlt időszakban a népi ellenőrzési bizottság egy sor társadalmi-gazdasági folyamatot vizsgált meg, ellenőrizte a párt határozatainak, a kormányrendeleteknek a végrehajtását. Emellett a hozzájuk érkezett közérdekű bejelentéseket — visszaélésekről, csalásokról — is ki kellett vizsgálniuk.

— Nem lehetett népszerű feladat. Vannak ellenségei?

— Bizonyára, hiszen nagyon sok olyan személyi érdekből elkövetett visszaélést lelepleztünk, amely a társadalmi érdekeket ütköztet. A népi ellenőrzés a szocialista demokráciára épül. Arra, hogy ha a közvélemény negatívumokat lát, negatívumokat tapasztal, azt írja meg, jelentse, vállalva annak következményeit is. Sajnos, azt tapasztaltam, hogy ezek a bejelentések általában névtelenül kerülnek a népi ellenőrzési bizottság asztalára.

— Tehát tartottak öntől az emberek?

— Nem tölem, az igazságtól. Egyszer telefonált valaki, s közölte velem, hogy készüljek, mert agyonütnek. Sokszor feltettem magamnak a kérdést: vajon érdemes-e vállalni az ütközéseket, hiszen azok boldogulnak, akik kitérnek a problémák elől. Volt idő, amikor szerettem volna visszamenni Erdésznek, de akkor már nem tudtam.

Mikor elvállaltam ezt a funkciót, mintha egy szűk betoncsöbe iszapoltak volna bele, se ki, se be.

— És megérté?

— Hát persze. Furcsa dolog ez, nem tudnék másképp élni. A népi ellenőrnek kötelessége lelkiismeretesen kivizsgálni minden ügyet, s megállapítani és vállalni az igazságot.

— Nagy felelősség.

— Nem mondom, hogy könnyű az emberek sorsáról dönteni. En ráadásul még rágható típusú ember is vagyok. A kételemeim magammal hurcolom, s csak akkor nyugszom meg, ha saját lelkiismeretemmel el tudok számolni.

— És honnan vette mindehhez az erőt?

— Attól a sok-sok száz, sőt ezer népi ellenőrtől, akik önként és önzetlenül segítettek munkánkat.

Tatár Éva

Hölgy hárfával

HANGOK SZÁRNYÁN

A nyelv, a szó hány művésze sóhajtotta: bárha zenészek született volna, a hangok művészenek, aki nem ismeri a nyelvek szabta határt, a beszéd útjába álló kordont! Hány ember vágya: bárcsak ujjaiiban lenne a hangok, a zene életre keltésének bűvös ereje, gyógyító ereje! Milyen sokan vágyják a hangszerek, a kotta fölötti uralom mámorát! És — végül is — milyen sokan vagyunk, akik legfőbb hallgatni, élvezni tudjuk a muzsikát, ám hangot fakasztani az instrumentumokból már nem, és viszonylag kevesen, akik önmaguk örömén túl, a mi számunkra is hallhatóvá teszik a csodát. Közülük valók, a zeneértő kevesek közül a MÁV Filharmonikus Zenekarának tagjai. Muzsikálnak hangversenyeken, itthon és külföldön, zenélnek a színházban, kísérik a kórusokat, szólistákat. A fotóriporter egy próba pillanatait rögzítette gépével.

Bögösök

A magányos muzsikos

Fúvósok

Együtt

Szabó László, a karmester

... és a portréja

Világ tudor

A Debreceni

A Debreceni biológiai intézet Gábor akadémiai tagjait is betölti, bizottság pályázati munkák elbírálásáról, hasznáról.

— Az Akadémia munkákkal kiegészített célkitűzés a mi kezünkben számos produkció merül a kérdés módja-e a tudomány módja. A legérdekesebb tézetek létesítéséről fejlesztéséről.

A mi pályázat olyan jelentőséggel bír, mert az országunk komolyabb irányítását szakembereket az egyes szakterületek feldolgozására.

— Hová kerülnek a sok értékelik a tudományra is.

— Mióta hírvételek, 1979 óta. A zottsága működéséről, „lefedő” munkatársai és számot tartó témák majd eljuttatják az egyes területekhez.

A kiírt, hívó szavak, lehetnek pályázatoktól kezdve a pályázatok.

— Említsünk két éve Szabolcs-Szatmár-berényi megye építkezéséhez.

— A hivatalos munkákkal együtt a nyolc évtizedes műveltségértékeltettségünk, ezeknek, amit mi a támogatásunk kívánunk mind.

— Régiók szervezték el a műveiket a szakterületek.

— Hajdú-Bihar munkáit, mintegy már megyeiéneke pályázat, bizottság leté képviseltetésében érkezett mezőgazdasági, tudományi terület.

— Kapnak-e hozzá szó a kiírásban is Szabolcs megyei pályázatainkat a lapításában is.

Az iskolai állandó velejárvés ellenőrzés, osztályozás. Ez más, mint a többi általános iskolai tanuló kézhívés munkájáról, a félévi értékeléséről.

A félévi értékelésről a gyermek szembevetésével és a helyi nyelvi. Ugyanakkor a pedagógiai munkájának nevelési minősítését hívja a szülő, hogy miben kétséget kizáróan lával, de figyelmeztet a tárgyakból kell segítséget nyújtani, ösztönzést, gyermek számára szorgalomra, és a helyes, kulturális tartásra. Az értékelés igen gondos, a követelmények a megnevezés alapján. Az érdemjegyek tantárgyak tantárgyjainak teljesítését, így nemcsak a különböző egyéb megbízatás, késés, iskolai felejtése, szimpátiája stb. meg, hogy az eredmény szerint a

Világra segíteni tudományos eredményeket

A Debreceni Akadémiai Bizottság pályázata

A Debreceni Orvostudományi Egyetem biológiai intézetének igazgatója, dr. Szabó Gábor akadémikus — a DAB alelnöki tisztségét is betölti, ő irányítja az akadémiai bizottság pályázatainak kiírását, a pályamunkák elbírálását. E munkák eredményességéről, hasznáról, értékéről kérdezem.

— Az Akadémia megalakulása óta pályamunkákkel kísérlete befolyásolni a maga elé tűzött célok elérését. E lehetőség eszköz a mi kezünkben is, hogy a kívánatos tudományos produkcióit világra hozzuk. Felmerül a kérdés: ez a legeredményesebb módja-e a tudomány irányításának? Egyik módja. A legeredményesebb nyilván az intézetek létesítése lenne, az ösztöndíjrendszer fejlesztésével együtt.

A mi pályázatainkon kapható díjak nem olyan jelentősek, hogy a dolgozatok készítői ösztönözve lennének a tudományos munkájuk komolyabb befolyásolására. Arra jók inkább: orientáljuk a környezetünkben élő szakembereket arra, mit tartunk fontosnak, az egyes szakterületeken mik lennének a feldolgozásra váró témák.

— Hová kerülnek a beérkezett munkák? — Magas szakmai szintet képviselő tudósok értékelik azokat, és a bírálat alkalmas a tudományos munka további orientálására is.

— Mióta hirdetnek pályázatokat?

— 1979 óta. A DAB-nak kilenc szakbizottsága működik, ez kilenc tudományos területet „lefedő” bizottsági rendszer. Ezek munkatársai válogatják ki az érdeklődésre számot tartó témákat, mi össeírjuk azokat, majd eljuttatjuk a megadott témakörök címeit az egyes tudományos műhelyekhez.

A kiírt, hivatalos pályatémák mellett vannak, lehetnek szabadon választottak is, a pályázatoktól függetlenül beérkezhető dolgozatok.

— Említsünk egy-két példát!

— Két éve érkezett hozzánk például Szabolcs-Szatmár megye XIX. századi népi építkezéséhez címmel ilyen értekezés.

— A hivatalos kiírásra eddig milyen számú dolgozat érkezett?

— A nyolc év alatt mintegy 140 pályaművet értékeltünk. Közülük 27-et nem díjaztunk, ezek nem feleltek meg ama igénynek, amit mi a tudományos munkával szemben támasztunk. A szűrés azt jelzi: mércét kívánunk mindig is adni!

— Régiók szerint milyen megoszlásban juttatták el a DAB értékelő bizottságához műveiket a szakemberek?

— Hajdú-Bihartól érkezett a legtöbb munka, mintegy kétszerese a Szabolcs-Szatmár megyeinek. Hogy Szolnokból is jött pályázat, bizonyítja: régióknak minden területe képviseltette eddig magát. Jelentős számban érkeznek pályaművek általában mezőgazdasági, orvostudományi és környezet-tudományi területekről.

— Kapnak-e támogatást külső szervektől?

— Hozzá szoktak járulni a díjazáshoz, és a kiírásban is segédkeznek. Például a Szabolcs megyei tanács rendszeresen dotálja pályázatainkat anyagilag, s a témák megállapításában is közreműködik. S abban: a

gyakorlat által felvetődő fontos kérdések kerüljenek meghirdetésre. Támogatott bennünket még többek között a debreceni Városi Tanács és a Szolnok Megyei Közlaj-kutató Vállalat. A régiót képviselő megyei KISZ-bizottsággal szintén jó a munkakapcsolatunk.

— Melyek a legfontosabb, a gyakorlattól felvetett, tudományos megalapozást kívánó témák?

— Például az ökológiai ismeretekre épülő környezetvédelmi tudatformálás új módszereinek kidolgozása.

— A munkák egy részének tehát igen nagy gyakorlati haszna van!

— Igen, például az említett téma — kidolgozása után — beépíthető a középiskolai oktatásba, a környezetvédelmi szemléletformálásba. Összességében hasznat hozó tevékenységet folytatunk pályázati rendszerünkkel, de a hiányosságokról sem feledkezünk meg. A legtöbb pályamunka ugyanis nem az általunk adott kiírás követelményében készül, hanem más okok hívják létre (tanszéki kutatáson belül vagy más megrendelő számára íródik stb.). Az eredményeket átdolgozott formában aztán hozzánk is eljuttatják. Így hát nincs igazán új tudományos eredményről szó, hanem inkább a meglévő új köntösbe öltöztetéséről.

— Ezért kritérium, hogy már publikált anyagot nem fogadjuk el?

— Igen, bevezettük ezt a feltételt, s a későbbiekben ragaszkodunk betartásához. További hiányosságok: a szakbizottságaink egy része nem képes olyan lényegbe vágó célfeladatokat megfogalmazni, melyek a régióban bizonyos gazdasági célok érdekében megoldandók. Keressük a tudomány szervezésében a megfelelő módszereket, ami ellentmondásos is vezet: a tudomány nem regionális dolog! Mégis vannak olyan feladatok, amelyek helyi tanulmányozást is igényelnek: az egyes betegségeket (dagánatok, alkoholizmus stb.) például helyileg kell tanulmányozni, ezeknek a gyakorisága ugyanis régiók szerint eltéréseket mutat. A mi szakbizottságainknak a régiókban a gyakorlat által felvetett kérdések felismerése lenne a feladatuk, s azoknak a megfogalmazása: ezáltal lehetővé válna a kutatási kapacitás ezen kérdések felé való orientálása, szervezése. Tehát ama problémák megfogadása lenne a lényeges, melyek nem országos méretű célkitűzésekben valósulhatnak meg. A biotechnológia alapjairól nemzeti kutatómunkát igényelnek, de például a Szabolcs-Szatmár megye alkohol-fogyasztásának következményei a már megbetegedéseire téma kidolgozása elsősorban a mi régióinkban vár megoldásra. Helyi, lokális tanulmányozást és kutatást igényel.

— Kiknek a feladata a témák megfogalmazása?

— Ebben az évben indul a témák felismerését elősegítő tanulmányozási munkálatok sora: szakbizottságaink és a tanácsok egészségügyi, mezőgazdasági stb. osztályainak szakembereire, aktivistáira vár a feladat: tanulmányozni az egyes területeken, termelőüzemekben azon tudományosan felvethető problémákat, melyek megoldásában a DAB, illetve annak pályázati kiírásai segíthetnek.

(A. L.)

HOZZASZÓLÁS A NAPLÓ CIKKEHEZ

Az olvasóvá nevelés — nemzeti feladat

Mindennapos gondolat fogalmazta meg Bakó Endre a Sorvadóban az iskolán kívüli irodalmi nevelés című körképeben (a Hajdú-bihari Napló 1987. január 17-i számában). Hozzászólók, mert ahogy ember, annyi látélet, annyi oknyozás, annyi gyógyomód. Nem hivatkozom sem a filmre, sem a televízióra, sem a színházra, mert mind lehet — helyes gyakorlatban — szépirodalomhoz vezető kalauz. A bennem élő múltat is elnémítom, hogy csak a jövőbe tartó jelent jellemezhessem.

Az irodalmi nevelés feltételei

Az irodalmi nevelésnek irodalomon túli céljai vannak. Nem József Attiláért tanítjuk József Attilát, hanem tanítványainkért. A korszerű irodalom-teremtés nem műközpontú, természetesen az is, hanem emberközpontú. Valamikor általános felismerésé vált, hogy ha az irodalmi műveket gondolatgazdagosságukban és szépségükben be tudjuk mutatni a fiataloknak és a felnőtteknek, akkor azok — éppen az esztétikum varázsa! — képesek a befogadók sokoldalú nevelésére.

Az irodalmi nevelés feltételei is irodalomon kívüliek. A legértékesebb írók is lehetnek ismeretlenek, hátálstanok egy méltatlan korban, a legbeszédebb művek is válhatnak némek-ká a „vak” és „süket” olvasók társaságában. Az olvasás anatómiája (Budapest, 1982) című kötet olvasáspszichológiai tanulmányai sokoldalúan, meggyőzően mutatják hazánk mai embereinek viszonyát a szépirodalommal.

Naponta érzékelhetjük: értékzavaros társadalomban élünk. Van-e a közvéleményben érteke a tudásnak? Az olvasó embernek? Kit nevez a városi, a falusi közvélemény sikeres embernek? Mik a sikeres életformák jellemzői? Döbbenünk meg legalább egy pillanatra: ma is, az 1980-as évtizedben is, alig egy évtizeddel az ezredforduló előtt, több mint négy évtizeddel a különböző fokokoztatú iskolák általánossá tétele után is leélhetik az emberek úgy is az életüket, boldogoknak, szerencsésnek, gazdagoknak nevezhetik őket akkor is, ha életükben egyetlen szépirodalmi mű-

vet sem olvastak el, ha egyetlen verskötetnek sem adnak helyet lakásukban. A kiművelt emberfők sokasága ma alig nevezhető a társadalom valóságos igényének. Ezért is nagy a felelőssége a vezetőknak, a nevelőknek, a közművelődésben dolgozóknak, minden közéleti embernek. Nemzetünk jövője attól is függ, sokunk meggyőződése ez, hogy a szépirodalom megmarad-e ihletőnek, tápláléknak, esz-

mék, példaképek rengetegének, útjelző táblának a következő évtizedekben.

Egy egészséges szocialista társadalomban az üzemek, a szövetkezetek, az intézmények igazgatóinak az is gondja lehet, hogy dolgozói hol, hogyan művelődnek, szórakoznak, mert az emberek értékes tulajdonságai a termelésnek, a munkavégzésnek elsődleges meghatározói.

A tanárok iskolai és iskolán kívüli felelősségéről

Az irodalmi nevelés klasszikus helye az iskola: a szaktárgyi órák, a szakkörök, az önképző körök, az irodalmi színpadok, a beszélgetések, az ünnepségek stb. A mai nevelők és a mai növendékek kapcsolatából születethetik-e irodalmi nevelés? E nevelés nem a magyartanár (irodalmot-tanár) kiváltsága. Meggyőződésem, tapasztalatom, ha egy órán, egy kiránduláson egy fizikatanár hivatkozik irodalmi művekre, mondja el véleményét a televízió irodalmi műsoráról, idéz egy versből, az sokkal hatásosabb, mint ha egy irodalomtanár tenné. Nagyon hiteles, ezért a hatékonysága is, jobban elhithető a tanulókkal a szépirodalom fontosságát, az olvasóvá nevelés szükségességét.

A mai iskolák panaszok-nak: alig van idejük az oktatásra, a kijelölt anyag elvégzésére, ne csodálkozzunk tehát azon, hogy a nevelés, amely az oktatásnál sokkal időigényesebb, alig-alig jut. Oktató intézmények az iskolák, sok-sok objektív és szubjektív ok kényszerében.

Ma sok értékes nevelő — köztük a magyartanárok is — önmagával hadakozik, a szándék és a gyakorlat állandóan birkózik benne. Hányan vannak közöttük, akik nem tehetnek mást, megalkusznak a körülmé-

nyekkel, elnémítják jobbik énjüket. Maguk megnyugtására meg is fogalmazzák: a mai ifjúságot nem érdekli az irodalom, a mai fiatalok nem igénylik azt, hogy őket neveljék. Még olyanok is vannak, akik azt sem követelik meg, hogy saját tanítványaik közönjenek nekik az utcán. Napjainkban minden igényes — volt igényes?! — irodalomtanár feloldhatóan konfliktusban él önmagával, észével tudja, hogy a nevelés a cél, az oktatás az eszköz, de minden-napi gyakorlatával cöljja helyes felismerését. E belső konfliktusban annyira elfárad, hogy érzéketlenné válik az iskolán kívüli irodalmi rendezvények iránt, s így tanítványait sem viheti el azokra. „Nincs időm arra, hogy részt vegyek az irodalmi esten!” — hallhatjuk kórusban az önmagamentegést.

A nevelő sohasem volt csak az iskoláz. A diplomás tanárt közeletisége avatja értelmiségivé. Az iskolán kívüli közművelődés várja az irodalomtanárokat is, hogy olvasóvá neveljék azokat, akiknek nevelését az iskolák elkezdték. Jut-e erre ideje annak a pedagógus-nak, akinek a bére élelten-családja fenntartására, akinek a délutáni külön-munkákból kell biztosítania gyermekei iskolázatásia?

A versolvasóvá nevelésről

Orbán Ottó Most, mikor a vers épp kimegy a divatból című versét a Kortárs 1986. 11., a Látóhatár 1986. decemberi száma közölte. A cím már önmagában is mutatja a magyar költészet helyét mai társadalmunkban.

Ki a felelős az elnémult költőért, az elnémított versért? Ne félkezes, helyette gondolkozzunk! A verselmény hiányzik sok irodalomtanárból, ismeret-terjesztőből. Egyetlen példa. Egy huszonhárom éves tanárjelölt ma húszévi tanulással után kap oklevelet. Húsz év? Három év az óvodában, nyolc az általános iskolában, négy a középiskolában, öt az egyetemen. Ha évente — átlagban! — három-három verset megtanult, nem az egész Toldira, nem az egész János vitézre gondolok, hanem három szonettet, negyvenkét sort

csupán, ez húsz év alatt nyolcszáz-kilencszáz sor. Minden versolvasó igazolhatja: a hat-tíz éves korban tanult versek tíz-tizenöt esztendő múlva mennyire gazdagabb jelentésűek lesznek.

Akiben hatvan gondolat-gazdagságában és szépségében megértett-megérett szép vers állandóan muzsikál, bármikor felidézhető, annak erkölcsi magartatása, hazafisága, szabadságszerete, közeletisége környezetére számúra érzékelhető. A benne élő versgondolatok embersége formálóivá váltak.

Miért szürkült el a mai köznyelv? A tanárok beszéde? A diákoké? A politikusoké? Mert hiányzik készletükből a hatvan vers. A beszédformálás egyik leghasznosabb eszköze a memorizor. Jó verse nem fél pongyolaság.

Olvasóvá nevelni!

A közművelődési intézmények — a legfontosabb ezek között az iskola! — feladata eljuttatni a mai embereket a szépirodalomhoz, olvasóvá nevelni őket. Hosszú, kacskaringós, akadályokkal teli út ez. De végjárható. Megvan a siker igérete.

Az ember nemcsak születésétől kezdve társas lény, hanem arra is született, hogy keresse a szépet a természetben, a társadalomban, az emberi alkotásokban, s egyszer eljuthat a szépirodalomhoz, a regényhez, a vershez. Hogy ez az embert emberré minősítő tulajdonság nem mindenki-ben, az emberek tömegében nem érzékelhető? Ki kell bányászni a rárakódott rétegek alól! Ha nem sikerül ezt elvégezniük a mai ér-

telmeségüknek, akkor a jövő évezred embere szegényebb lesz a XX. században élteknél.

Németh László írta: „Aki hisz a pedagógiában, az csak optimista lehet.” Orbán Ottó idézett versének végén ezt olvashatjuk: „azé a jövő, / aki minden észerv ellenére sem adja föl.” Hittelen, cinikus pedagógus — szándéka ellenére sem! — nem nevelheti az irodalom szeretőit, tanítványait. Gyermekeink, unokáink, dédunokáink, népünk, nemzetünk iránti személyes felelősségünk lelkesítés-kényszerít arra, hogy az iskolában, az iskolán kívüli műértő-művelvező olvasók-ká neveljük emberi környezetünkben.

Nagy János

Az iskolai nevelőmunka állandó velejárója a rendszer ellenőrzés, értékelés és osztályozás. Ez a hét mégis más, mint a többi, mert minden általános és középiskolai tanuló kézhez kapja féléves munkájának értékelését, a félévi értesítőt.

A félévi értesítés a nevelőterületek értékmérése, a gyermek szemesítése a tantervi és a helyi követelményekkel. Ugyanakkor a pedagógiai munka és a szülői nevelés minősítése is. Felhívja a szülőket figyelmét, hogy miben kell jobb kapcsolatot kialakítani az iskolával, de figyelmezteti a pedagógiát is, hogy milyen tárgyakból kell fejlesztő segítséget nyújtania. Megerősítést, ösztönözést is jelent a gyermek számára a nagyobb magartartás, teljesítményre és a helyes, kulturált magartatásra. Az értékelést az iskolák igen gondos mérlegeléssel, a követelményeknek megfelelően a tanulói teljesítmények alapján végzik. Az érdemjegyek kizárólag a tantárgyak tantervi követelményeinek teljesítését minősítik, így nem számítanak bele a különböző iskolai és egyéb megbízatások, viselkedés, késés, iskolaszerek otthoni feltétele, a pedagógus szimpátiája stb. (Itt jegyzem meg, hogy az oktatási törvény szerint a belépő tan-

Félévi értékelés

tárgyakból is osztályozzuk a rendes gyermek és eddig mindíg ötös volt? Valóban! A kislány a rábizott feladatokat kitanórán, becsületesen elvégzi. Segítőkéz a közösségi programok lebonyolításában. A házirendet betartja, társaihoz fűződő kapcsolata jó. Ha megkérjük, segít. A felnőttkel szemben tiszteltető, megfelelő hangnemből beszél a társaival és meg folytathatm. Csak-hogy! A mi értékelési rendszerünkben a fenti tulajdonságok a jó minősítésnek felelnek meg. A példás magartatáshoz ez még kevés. Idézzék házirendükből: „Példás: az őrben, a rajban önként vállal feladatokat. Kezdeményező a programok szervezésében, lebonyolításában. Tisztségét az őrben, a rajban kis segítséggel, becsületesen végzi. A házirendet tudatosan betartja. Társait szereti, szívesen nyújt segítséget a tanulóknak és más munkában stb.”

Mint látjuk, a félévi értékelés nemcsak a gyermek, hanem a szülő és a pedagógus szemesítése is. Ez még nem bizonyítvány, csak egy megmérés, hogy mit kell másképpen csinálnia a családnak és az iskoláknak.

Dr. Papp János
(Általános Művelődési Közpon)

75 éve született Darvas József A nép – az édes ország

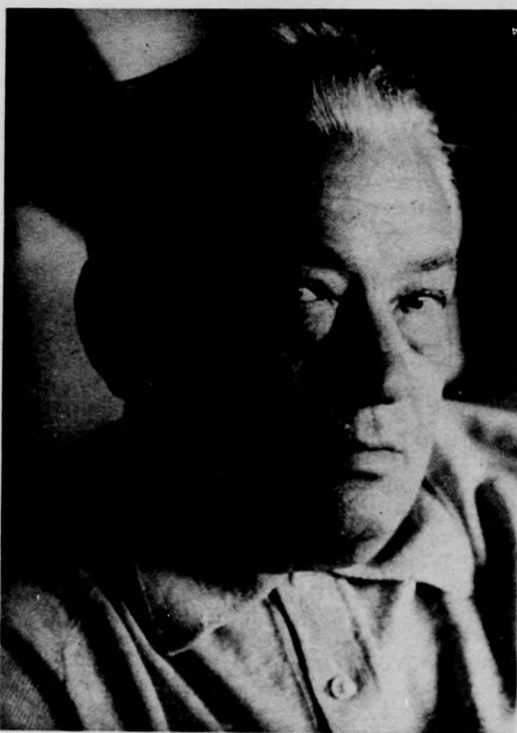
Szinte hihetetlen, hogy már tizennégy éve halott. Élete egybeforrt a huszadik századi magyar politikai és irodalmi közélettel. Amennyire író volt, annyira politikus is, és mindent, amit tett, népéért tette a jobbágyok utódja, „Dumitrás”, a szegénység kitörő néni, a parasztyerekből tanító-nak menő ifjú. Sokáig például volt és zászló, a hűség és elkötelezettség írója, a Móróc halála után eszmélő nemzedék példaképe. Örök tekintetű a felszabadulás utáni első generációs értelmiségi, a szegénységből, a semmiből kiváló. Az ő példája: ha a sors pofozza is az embert, a feladat a szegényekért okosan harcolni. Az ő bölcsessége intette csakazértis-munkára az embert, és ha százszor is belébukott, hát százszor felkelt, mert Darvas József életpéldája arra biztatta. Amikor nagy tisztségeket viselt, sokszor voltak igazságtalanok hozzá. Hogy miért nem a fontosat csinálja, hogy miért nem ír, miért nem teszi dolgát, hiszen politikus lehet – mindenki, de azt az írói hagyományt folytatni, amit neki kell, más nem tudhatja.

Több mint ötven éve, 1932-ben jelent meg első kötete, versekkel kezdte ő is, de már akkor is novellái, cikkei, riportjai voltak az izgalmasak. Amit az író mutat, hogy a kor társadalmának nem is legérzékenyebb barométere, a rendőrség is rögtön felfigyelt rá. A gyerekkori élmények olyannyira meghatározták írói világát, hogy mindig minden sorával azokra emlékeztetett, akik az irodalomba küldték. Élete első alkotói korszaka a műfajilag nehezen meghatározható „faluleíró” művek jegyzébe telik, ám ezek nem objektív szociográfiák, hanem szépprózai szépségű, személyesindulat-nyelvű tanulmányok, amelyek a harmincas évekbeli országjárásának élményeit rögzítik, és amelyek a munkanélküliség minden rétegéről híven beszámolnak. Ezek a riportok, az 1934-ben megjelenő *Országúton, városban*, majd az ugyanebben az évben napvilágra látott *regénye, a Fekete kenyér* az állatállomány fiatal tanítójának megpróbáltatásait az ismertséget, a közígyelmét, a magyar irodalom legjobbjainak barátságát.

Már első írásai is szűkebben érteni a népi írók közé helyezik. A sajátos és mégis közös élmény összeköti a falukutatókkal, és maga is ihletet kapva tölti soraikba áll. Ennek kiemelkedő jelentőségű bizonyítéka az 1937-ben megjelenő *A legnagyobb magyar falu*, amely szülőföldjének krónikáját tartalmazza egyrészt levélárak és régi újságok nyomán, másrészt saját élményei alapján. Itt a jelenről szóló helyzetkép olyan tudósalaposságu alátámasztást kap, amely szókatlan volt a kor színvonalas szociográfái között is Darvas József ekkor már valóban népi író, e korszakát a nehéz sorsú szegény-paraszti világ határozza meg, és 1939-ben megjelent *Egy parasztsalad története*ben a *Puszták* népehez hasonlítható színvonalú, döbbenetes eréjű művet alkot. Noha ez a mű sokkal szubjektívebb korábbi írásainál, hiszen saját családjá történetét követi nyomon, ameddig erre lehetőség van vissza az időben. Az egész írás izzó szenvedély, egy nem létező, még megírásra váró parasztoposz előjelzése.

Amikor ez a mű megjelenik, Darvasnak már sok kapcsolata van a munkásmozgalommal. A kommunisztákkal való kapcsolatát meg sok buktatótól. Saját helyzetére pontosan a meghatározás: „A népek táborában ő vállalta legteljesebben a marxizmust, és a kommunisták között legértőbben a népi-nemzeti hagyományt.” Hogy a *Vizkeresztől Szilveszterig* című regénye, amely még

1934-ben jelent meg, is ezt bizonyítja, hiszen az nemcsak egy szolgálóévt első személyben elmesélt béreslegény, egy helyzetével elégedetlen gondolkodó ifjú lelkiállapot ábrázolja, de mindazt, ami a falu népi hagyományai közül még élő valóság. Darvas Józsefnek a harmincas években szinte évente jelenik meg egy regénye, 1935-ben az *Állomás*, 1937-ben a *Falak mögött*, 1940-ben a *Máról holnapra*, ebből készül a *Szakadék* című dráma, és ebben az évben az *Elindult szeptemberben*, amely talán legsikerültebb regénye. Az életrajzi ihletésű könyv egy tanítóképzős parasztfiú öntu-

datra ébredését ábrázolja, a felszabadulás után osztályrésze lett – gyakorlatilag – a nagyobb lélegzetű alkotások születését megakadályozta. Kötetei cikkgyűjtemények: az *Új népért, új kultúráért* című a műveltségi politikai írásait tartalmazza, a *Végig a magyar Szaharán* riportjainak, az *Író vizsgálja* irodalmi tanulmányainak és kritikájának gyűjteménye. Szépirodalmi művei közül a *Szakadék* filmváltozata említésre méltó. Első nagyobb lélegzetű írása az 1963-ban megjelent *Részeg eső* című regény. Ebben ugyanannak a népből jött értelmiségnek személyes konfliktusait és társadalmi sorsát kíséri egybefonva ábrázolni; annak az egykori fiatalnak a felnőt irodalmi mását teremti meg, akit megismertünk már korai regényeiben. Önvizsgálat és önkritika – írták le már sokszor a regényről, de művészi ereje nem éri el a korábbiak szintjét.

Elsősorban drámaírói munkássága vált jelentőssé, a *Kormos ég* (1959), a *Hajnali tűz* (1961), valamint a *Részeg eső* (1964) készült számos bemutatója színházi esemény volt. E művek mindegyikében a társadalom és a személyiségefejlődés összehangolását próbálja felrajzolni. Ugyanez a metódus történelmi drámáiban. Az 1967-es *Zrínyi*ben, az 1973-as *Hunyadiban* olyan helyzetet vizsgál, amelyben a hős mint erkölcsi, morális példakép már-már elbukik, de aztán mégis hű marad önmagához. E művektől elütő a *Térképen nem található* című szociográfiai ihletésű dráma, amely a fejlődéstől elmaradt falu képén mutatja ki, de a szocialista élet elmentmondásait. Egyszerűen a *Pityang* egy rossz jutott teremtésvetkezet témájának ürügyén a mai falusi élet groteszk jelenéseit mutatja fel.

Darvas József korai halála miatt sok terve maradt megratlan. De életműve ezzel együtt sem törz, hű képe annak az életútának, amit egy ötéves orosházi özvegyasszony legkisebb fia megtett.

egyikből van benne – de... leginkább egy szenvedélyes hangú felszólaláshoz hasonlítanám – mondja Darvas –, valami nagy történelmi perben, amelynek magam is résztvevője voltam. Vádlóként vagy vádlóként? Mint tanú vagy bíró? Kicsit ez is, és ez is: népem író fiaként...”

Az ezután következő korszaknak legnagyobb hatású műve – egészen biztosan – a már korábban megírt, de ekkorra megíró *A törökverő* című történelmi regény, Hunyadi személyéről és koráról. A mű a háború kitérésének előestéjén, 1938-ban jelent meg, és figyelmeztette az országot az uralkodó osztályok züllött-ségére, és arra, hogy csak a dolgozó osztályok összefogása lehet a nemzeti lét, a függetlenség alapja. Az ő Hunyadija alacsony sorsból felemelkedő népi hős, aki életét a haza szolgálatában, a belső árulókkal vívott csatákban tölti. S a halála is abban a hitben megy, hogy a győzelem eredményeképpen a nép lesz a nemzet: a nép – az „ides” ország.

Az a fokozott közéleti tevékenység, amely az 1937-től 1972-ig elsősorban politikai, közéleti, irodalmi ügyek köztörték Debrecenhez. Elválaszthatatlanul a személyes, baráti vonalmaktól.

Jeles fiatal íróként és a baloldal tevékeny híveként, a Márciusi Front debreceni körével kereset kapcsolatot. Nevezetesen Gulyás Pállal; Juhász Gézával, Veres Péterrel. Félig nyilvános, félig titkos megbeszélések az 1937-tel kezdődő három évre estek. Miután a Márciusi Front széthullott, Darvas a népi mozgalom és a kommunista közéletét szorgalmazta, már a fővárosban, ám továbbra sem debreceniek nélkül.

Természetesen a felszabaduló ország ideiglenes nemzetgyűlését is követte Debrecenben, 1945 februárjában. Mint képviselő és a Nemzeti Parasztpárt alelnöke, újra és újra megfordult aztán itt. Látogatásai, a miniszteri, 1950 és 1956 között ritkultak. Majd az írószövetség elnöki, sűrűsödtek. Például 1961 tavaszán Móróc Zsigmond szobrát avatta, őszén a hatvanéves város központjába. Sorozatban szerepelt író-olvasó találkozókon. Ö nyitotta meg az első debreceni irodalmi napokat, 1971-ben. A következő évben a szomszédban, Balmazújvárosban mondott beszéd, persze debreceni hívásra, Veres Péter szobrának felfelállításán.

Többre nem jutott az életéből. Pár hónap múlva a ráváltattal tisztelettel Debrecen küldötsége.

Ez a tiszteletés nem pusztán az országos nagyságnak szót.

Debrecen fontos megnyilatkozásokat és vallomásokot őrizhetett és őrizhet Darvas Józseftől. Darvas erősítő támaszra, értő környezetre lehetett és lett Debrecenben.

SZÉKELYHIDI ÁGOSTON:

„Valóban jó föld ez”

Darvas József Debrecenben

Mépmesébe illik, ahogy Darvas József megismerkedett Debrecenbel.

Három fivér közül a legkisebb volt. Édesapjukat elsohorta a háború, édesanyjuk nevelte őket, irdatlan szegénységben. Bátyjai napszámba jártak. Ha ott-hon nem akadt munka, idegenben próbáltak szerencsét. Így vetődtek Debrecenbe, 1926 tavaszán.

Nyáron utánuk indult a kamaszodó öcs is. Este ült vonatra Orosháza, éjfél tájban Püspökladányba érkezett, de nem sietett az átszállással, megvárta a reggeli csatlakozást. Vesztere. Tizennégy évesen még keveset utazott, nem tudta, hogy a jegyet érvényesíteni kell. Ezért a kalauz a legszigorúbb büntetéssel sújtotta. Minden pénze ráment.

Üres zsebbel vágott neki Debrecennek. Bizony, népmesei fordulat az is, hogy a kegyetlenül megszarolt, éhes, szomjas, fáradt szegény fiú szegény bátyjai épp a Csillag utcában laktak, egy szegény, de jószívű öregasszonynál, Csia néninél, aki, kedveskedve, fölséges paraszti étellel, öhönnel vendégelte meg mindnyájukat.

Talán a későbbiek sem szakadtak megszűre a népmesétől.

Legalábbis az irány nem. Noha a lépéseket a történelem tényei és kényszeri szabta. Pontosabban a történelmi igazságtétel tényei és kényszerei.

Darvas 1937-től 1972-ig elsősorban politikai, közéleti, irodalmi ügyek köztörték Debrecenhez. Elválaszthatatlanul a személyes, baráti vonalmaktól.

Jeles fiatal íróként és a baloldal tevékeny híveként, a Márciusi Front debreceni körével kereset kapcsolatot. Nevezetesen Gulyás Pállal; Juhász Gézával, Veres Péterrel. Félig nyilvános, félig titkos megbeszélések az 1937-tel kezdődő három évre estek. Miután a Márciusi Front széthullott, Darvas a népi mozgalom és a kommunista közéletét szorgalmazta, már a fővárosban, ám továbbra sem debreceniek nélkül.

Természetesen a felszabaduló ország ideiglenes nemzetgyűlését is követte Debrecenben, 1945 februárjában. Mint képviselő és a Nemzeti Parasztpárt alelnöke, újra és újra megfordult aztán itt. Látogatásai, a miniszteri, 1950 és 1956 között ritkultak. Majd az írószövetség elnöki, sűrűsödtek. Például 1961 tavaszán Móróc Zsigmond szobrát avatta, őszén a hatvanéves város központjába. Sorozatban szerepelt író-olvasó találkozókon. Ö nyitotta meg az első debreceni irodalmi napokat, 1971-ben. A következő évben a szomszédban, Balmazújvárosban mondott beszéd, persze debreceni hívásra, Veres Péter szobrának felfelállításán.

Többre nem jutott az életéből. Pár hónap múlva a ráváltattal tisztelettel Debrecen küldötsége.

Ez a tiszteletés nem pusztán az országos nagyságnak szót.

Debrecen fontos megnyilatkozásokat és vallomásokot őrizhetett és őrizhet Darvas Józseftől. Darvas erősítő támaszra, értő környezetre lehetett és lett Debrecenben.

Móróc Zsigmond szobrának avatásán a város szellemi hagyományát vázolta. „Az igazi értelemben vett népiségnek és korszerű haladásnak ötvözete ez.” Jellemezte a debreceni gyökerű szobrászt is. „A magyar szobrászatban az volt Medgyessy Ferenc, aki Móróc a magyar prózában.” Fazekas Mihállyal, Csokonai Vitéz Mihállyal egészítette ki a fényes névsort, „a magyar szellem plebejus vonulatát”.

Tapasztalata, meggyőződése, szíve ehhez az ághoz, „vonulathoz” hajlította. De a kizárólagosság ellen következetesen tiltakozott.

De ötvenhat után belátta, hogy a társadalomépítés hosszú, összetett, öntörvényű folyamat. Mozdításához pedig minél több és hitelesebb vizsgálódás, kételkedő és éles kérdés is szükséges volt.

Ezt a fölismerést ábrázolta volna a *Részeg eső*ben? Háromszor-négyszer bölintott, aztán felelt. „Nemcsak azt akartam, hogy lépésről lépésre visszanyomozzak, hol és miben tévedtünk a forradalom győzelmé után, de azt is akartam, hogy megbizonyítsam, mennyire lehetetlen kérdés nélkül élni és cselekedni, mennyire alaptalan a felelősség önvizsgálat nélkül, hogy az ilyen felelősség igazában szellemi és erkölcsi gyávaság.” Zúgó, őszinte tapsot kapott ezért az egyetlen mondatért.

Földézte ez a mondata azt a másikat, ami még 1961-ben hangzott el, a hatszáz éves Debrecen köszöntve, nyílt vallomás formájában. „Nem a hit kevesebb, hanem a felelősség több ma bennem.” Elképezhető, hogy 1961 novemberében épp a *Részeg eső* súlyos párbeszédei értelgette, és ott, akkor az alakuló regény diktálta szerzőjének a mélyre villantó gondolatot.

Darvas József, a *Részeg eső* írója, ismét a szellemi élet előterébe került. Műve feleltetett és pótolta a válságos, természetlen éveket. Az írószövetség elnökeként sikerrel munkálkodott a benső közmegegyezésen, ugyanakkor irodalom és társadalomirányítás különbségének és azonososságának új szemléletű elfogadtatásán. Tekintélye magasabbra emelkedett, mint bármikor.

Gyakran vállalkozhatott és vállalkozott kezdeményezésre. Megfontoltan és határozotlan.

1968-ban a tényábrázoló társadalomrajz, a szociográfia hazai föltámasztása mellett tört lándzsát. Keményen védelmezte az „állóvizet” megbolygató igazságot. Útra indította a Magyarországot felfedező sorozatot, megszerveztette az első szociográfiai tanácskozást.

Ősszel Debrecenben töltött néhány napot. Föltett szándéka volt, hogy a közéleti irodalom megújítását afféle országos mozgalommá tágítja, és ebben egyenrangú társként fogja össze a fővárost és a vidéki szellemi központokat.

Tudta, hogy nem kevés ellenállást kell legyűrné. Debrecen például még Veres Péter írói, közírói szereplésétől is elzárkózott, amúgy félhívatatosan.

Darvas akkor hallotta, baráti körben, hogy Debrecen ősi szláv neve magyarul úgy is értelmezhető: jó föld, jó hely. Tettszett neki. Mosolygott, eltűnődött. „Valóban jó föld ez. Képletesen is. Csak hát a jó földet jól kell művelni, akkor terem jól.”

Nem keveset tett evégre.

Debrecen az ő javaslatára bizták meg az országos irodalmi napok rendezésével. Ö elnökölt az első tanácskozásán is. A szomszéd szocialista országok irodalmának kölcsönös megismerését, megismertetését tekintették át írók, történészek, műfordítók, szerkesztők.

Darvas többször terelte lényeges pontokra a vitát. „A számok, adatok, tények mellettünk szólnak a fordításban – állapította meg egyszer. — Ám ez keveset mond. Itt nem valami versengésről van szó. S nem kölcsönökről és adóokról. Erről is persze. Hanem még inkább arról van szó, hogy bénít bennünket, Dunamedencei népeket, valamiféle kölcsönös gyanakvás, valamiféle rossz provincializmus.” Máig érvényes szavak!

Egyáltalán, utolsó pályaszakaszában sok maradandó ígért írt le és mondott ki. Sok maradandó dolgot végzett el.

Veres Péter és a hivatalos Debrecen furcsa idegenkedését is feloldta. Igaz, a halál komor, békétlítő árnyékában.

Mikor a csizmás, parasztinges bronzszoborról levonták a fehér leplet, Darvas mellett álltak a debreceni vezetők is. Együtt helyezték koszorút a talapzatra.

Darvas a nemzet, benne a Tiszántúl halhatatlanjainak sorába emelte ott Veres Pétert. Igazol és igazságtételül.

Ez 1972. június 4-én történt.

Utóljára járt akkor Debrecenben. Kedvenc helyén, a Bika üvegtermében vacsorázott. A bort csak izlelgette. Hat év alatt három szívelvőadás itette óvatosságra. Csöndesen azért az asztaltársasággal dühnyögte Veres Péter kedves pasztorénekét, hogy „Kiszáradt a tóbul Mind a sár, mind a víz”...

ÉR

ÖKÖR

Évszázado tesszük szöve pusztulását. vagy rekons névkincsünk kor ugyanis te és tovább vizsont a „táblaneveket találnak ki, ket.

Rovatunk mutatót rá hibázattát a mányos viz maradását, kicserélését, canévrénds amelyk sor tek le a tér tában.

Sokszor t sek torzula ben sorozatí peken és hó új térképek megróstáni ez nem mirt 1:10 000 és vízügyi térk semvolt, a nak.

A címül is pén Nyíregy ként. Hason ban is. Nem lit ugyanez nek első ele értelmű öss használták kor a műv formában j hát egy ósi munka. A va van. A fordul elő e

Nyilván akik a név érzék szerin utólag fordú Arra már n kellene lenn megmagyar kat, disznók

Legyíthő félreértés; n csinálta, m ha igen, k pen kinyom lék értékű k

Kocz

Nemrég Napló hasá rusz Erzsé Koczogh Ak Ilona és p életét és n mutató album

A tragiku elhunyt sz újjabb – im – kötete l Ez a szerén gondosan m készített m másik jeles Zalaegerszeg szágszerte János Mun érdemes mű alkotásaival bennünket.

Az életu megtudjuk, János a cs magával a mesterség, a retét. Apja hírd, megbé voltak. Mun tűli nemesi gálházat dí Németh a légtörében mesterség s elszakította, mesztét töh merte. Hazu paszlatatát a ti Főiskolán mányával vábbfejleszté jártasságával képztségével önálló kara kat hozott s ket bátran képzőművész a szobrászat főiskolán k voltak: Bor Gádor István sel nyilatkoz gyi József szobrászunk renc és Ké pedig elismer telt műveime

Németh szinte kivéte mázzal bevor

ÉRTSÜNK SZÓTI

ÖKÖRI-TÓ?

Évszázados népvilági hagyományainkat féltve, sokszor tesszük szavát régi dűlőneveink, vízneveink, utcaneveink pusztulására. Egy-egy írászattal mellett készült meliorációs vagy rekonstrukciós terv nagyobb károkat okoz régi helynévkincsünkben, mint a másfél évszázados törökűlés. Akkor ugyanis a lakosság töredéke visszaszivárogyva megőrizte és továbbadta a határterületek elnevezéseit utódainak, ma viszont a „modern, intenzifikált” gazdálkodás jegyében táblaneveket, sorszámos, falanszterizű helymegjelöléseket találunk ki, veszni hagyva az emberszemléletű régi neveket.

Rovatunkban az elmúlt évben Kálmán Béla akadémikus mutatott rá e káros folyamatra, majd pedig Lévai Béla hibáztatta a Debrecen környéki erdős pusztára régi, hagyományos vízneveinek az újabb kiadású térképekről való lemaradását, mesterkélten, papiroszű „tározónevekre” való kicserélését. Sok és érzékeny veszteség érte városunk utcanevrendszerét is: olyan indokolatlan névváltoztatások, amelyek során város történeti értékű elnevezéseket törölték le a térképekről, és ítétek kihálásra a lakosok tudatában.

Sokszor tapasztalhatjuk a hagyományos népi elnevezések torzulását is. A Kartográfiai Vállalat az elmúlt években sorozatban adta ki a megyék földrajzinév-tárát térképeken és hozzájuk csatlakozó betűrendes névlistákon. Az új térképekre kerülő neveket igyekeztek körültekintően megrostálni, ellenőrizni. Nem a jó szándékon múlott, hogy ez nem mindig sikerült. Az előzmény-térképek — mint az 1:10 000 és az 1:25 000 méretarányú topográfiai térképek, vízügyi térképek stb. névanyaga — igen sok csinált, sosemvolt, a lakosok által nem használt nevet is tartalmaznak.

A című irt *Ököri-tó* nevet Szabolcs-Szatmár megye térképén Nyíregyházától délkeletre olvashatjuk egy állóvíz nevéként. Hasonló formában szerepel Nyíregyháza névlistájában is. Nem nehéz belátni, hogy ez a név nagyon hasonlít ugyanezen megye egy községének, *Ököritőpályos* nevének első eleméhez. Erről meg azt tudjuk, hogy „ököritató” értelmű összetétel — eredetileg bizonyára egy tó nevéként használták — községnévvé fejlődése. Abból a korból, amikor a műveltető képző még nem *-tat tet*, hanem pusztán formában járult az *inni* ige *i-* tövéhez. Az *Ököritó* szó tehát egy ősi, középkori nyelvi alakulatot őrzött meg számunkra. A szatmári *Ököritó* falunév már 1315-ből datolva van. A Nyíregyháza melletti *Ököritó* „csak” 1427-ben fordul elő először egy összetett helynév elemeként.

Nyilván mindezt nem tudták, vagy nem firtatták azok, akik a név térképre kerülését eldöntötték. A mai nyelvérzék szerint úgy tagolták a szót, mintha abban a *-tó* utótag fordulna elő, és elvontak belőle egy *Ököri-* előtagot. Arra már nem gondoltak, hogy ennek is értelmes szónak kellene lennie! Ha lenne egy *Ökör* helynév, az mindent megmagyarázna. De nincs! És nincs *marhai*, *tehéni*, *birikai*, *dísnői* tó sem!

Legvinthetnének cinikusan: nem történt semmi, csak egy félreértés; népetimológia született. Ezt azonban nem a nép csinálta, mint a *peronoszórából* a *fene rossz porát*. Vagy ha igen, akkor sem kellett volna hivatalossá tenni, térképen kinyomtatni, elfedni vele egy fél évezredes, nyelvemlék értékű kifejezést.

Sebestyén Árpád

Petrőczy Éva versei:

MINT...

Mint egy ölbéli-korszakából kinőni nem tudó gyerek, úgy élek közöttetek; kenyér és hal-csodát ezért művelek csak a ház lakóival, és ezért osztogatok könyveket, jó szót, gyógyteát, kúpot.

Már nem tudom, ki itt a becsapott, s hogy ki a becsapottabb — vagy mégis szeretet volna ez a szüntelen lóvás-futás, hogy rám figyeljete?

SZENTKÉP

Mária az erkélyen áll, kőcos varkocsát babrálja, ásit. József kölcsönszámáron (a szomszéd rozzant biciklijén) vágat a patikáig.

Jászlából (a kéz alatt vett rácsos ágyból) lassan kinő a Kisded.

Ök hárman anno... nem korszerű isteni szegénység melegében tanulják egymás szívverését.

HALLGATÁS

Hárfa-orzó fűzre hányszor függesztettem a hangszert önként, gyanútlanul, hittem: pihenni csak.

Babilon néma földje hányszor elperlelte tőlem a szót: egyetlen Sionomat.

Hírünk a hazában

1987-3.

ELET ÉS IRODALOM

Tóth Eszter: Ismeretlen Tóth Árpád-kéziratok. (Szabó Lőrinc hagyatékából.) = *Elet és Irodalom*, 1986. dec. 19. XXX. évf. 51-52. sz. 12. l.

ELET ÉS TUDOMÁNY

Takács Béla: A (debreceni) Nagytemplom csillaga. = *Elet és Tudomány*, 1987. jan. 9. XLII. évf. 2. sz. 45. l.

ESTI HÍRLAP

Átmeneti tároló. (Hulladékoknak. Hajdú-Bihar megyé- ben.) = *Esti Hírlap*, 1986. dec. 12. XXXI. évf. 291. sz. 4. l.

FILM, SZÍNHÁZ, MUZSIKA

Ablonczy (László): Simor Ottó jutalomjátéka. (A szín- művész 40 évi pályáján hosszú ideig volt a Csokonai Szín- ház tagja.) = *Film, Színház, Muzsika*, 31. évf. 3. sz. 1987. I. 17. 5-6. l. 1. színpadkép Nyíregyházán.

HUNGARIEN STUDIES

Cserbák András: Ojtozi Eszter: A máriapócsi bazilikát cirillbetűs könyvei. (Recenzió az Egyetemi Könyvtár ki- adványáról.) = *Hungarian Studies*, 1985. 2. sz. 310. l.

KÉPES ÚJSÁG

(göz): Milyen lesz az ország első nyugdíjas-szövetkeze- te (Debrecenben)? = *Képes Újság*, 1986. nov. XXVII. évf. 45. sz. 12. l.

LÁNYOK, ASSZONYOK

A Debreceni Ruhagyár kapcsolata a vilniusi Lella Ru- hagyárral. = *Lányok, Asszonyok*, 1986. nov. 11. sz. 39. l.

MAGYAR HÍRLAP

Horváth Judit—D. Kiss János—Kiss Gy. János: Tovább- lépni a kész alapokról (Szabó Imre, Hajdú-Bihar megye tanácselnökének beszámolója az országgyűlés téli ülésza- kán.) = *Magyar Hírlap*, 1987. jan. 20. évf. 1. sz. 4. l. Eller Erzsébet: A munkaerőhelyzet Hajdú-Bihar megyé- ben. = *Magyar Hírlap*, 1987. jan. 7. 20. évf. 5. sz. 1. l.

MHSZ ÉLET

Szabó Zoltán: Honvédelmi kabinet. (KITE) = *MHSZ Élet*, 1986. dec. XIII. évf. 12. sz. 22-23. l.

MAGYAR IFJÚSÁG

Égerházi Péter: Diákolgárók az iskolavárosban. (Deb- receni ifjúsági napok.) = *Magyar Ifjúság*, 1986. nov. 7. XXX. évf. 45. sz. 8. l.

MAGYAR MEZŐGAZDASÁG

Csire Attila: Igény az újításra. (Püspökladány, Novem- ber 7. Tsz.) = *Magyar Mezőgazdaság*, 1986. nov. 19. 41. évf. 47. sz. 3. l.

Avar László: Folyékony műtrágyatelep Nádudvaron. = *Magyar Mezőgazdaság*, 1986. nov. 21. 41. évf. 48. sz. 10. l. Uo.: Képes összeállítás. = 16-17 l.

MAGYAR NEMZET

(görömbölyi): Négyes ikrek születtek Debrecenben. = *Magyar Nemzet*, 1986. dec. 17. XLIX. évf. 296. sz. 6. l.

Juhani Nagy János: Villanófényben. (Gunda Béla pro- fessor 75 éves.) = *Magyar Nemzet*, 1986. dec. 24. XLIX. évf. 302. sz. 5. l.

Uo.: Kállai Gyula: A falu szól hozzánk. (Adalék Sár- rétudvari parasztköltőtől, aki 90 éve született.) = 14. l.

Görömbölyi László: Ház a város szélén. (Nyugdíjasház Debrecenben.) = *Magyar Nemzet*, 1987. jan. 2. L. évf. 1. sz. 5. l.

Szilágyi Ferenc: Böszörménytől Göncruszkaig. (Csokó- naitól Kazinczyig.) = *Magyar Nemzet*, 1987. jan. 7. L. évf. 5. sz. 4. l.

Uo.: Göncruszakai fények és árnyak. (Debreceni adatok is.) = ua. jan. 13. L. évf. 10. sz. 6. l.

Görömbölyi László: Gázos buszok Debrecenben. = *Magyar Nemzet*, 1987. jan. 8. L. évf. 6. sz. 5. l.

Ördög Szilveszter: Töredelmes töprengés. (Veres Péter 90 éves lenne.) = *Magyar Nemzet*, 1987. jan. 10. L. évf. 8. sz. 8. l.

Görömbölyi László: A gép megszólal és segít. (Új kez- deményezés a számítógéppel a debreceni Medicorban.) = *Magyar Nemzet*, 1987. jan. 12. L. évf. 9. sz. 5. l.

Uo.: Újra hármás ikrek Debrecenben. = ua. 10. l.

Mátraházi Zsuzsa: Ádám s Éva óta. (Beszélgetés Kál- mán Béla professzorral is a névadás divatjáról.) = *Magyar Nemzet*, 1987. jan. 19. L. évf. 15. sz. 5. l.

Botlik József: „Ki viszi át...?” Görömbölyi András ta- nulmánykötete. (Recenzió.) = *Magyar Nemzet*, 1987. jan. 19. L. évf. 15. sz. 6. l.

(Sz. Gy.): Meghalt Pándi Pál. (Nekrológ a Debrecenben született irodalmárról.) = *Magyar Nemzet*, 1987. jan. 21. I. évf. 17. sz. 4. l.

NÉPFRONT

(H. I.): Körzet és közélet (Debrecen). = *Népfőnt*, 1986. dec. XXXI. évf. 12. sz. 13-16. l.

NÉPSZAVA

Széchy András: Veres Péter és a forradalmi munká- mozgalom. = *Népszava*, 1987. jan. 3. 115. évf. 2. sz. 6. l.

Bányai János: A gyógyvíz télen is gyógyít. (Hajdúszo- boszlói tanulságok.) = *Népszava*, 1987. jan. 3. 115. évf. 2. sz. 7. l.

Szabó Iréne: Nem humánus vétség. (Emberi ügyek Haj- dúszoboszlón.) = *Népszava*, 1987. jan. 10. 115. évf. 8. sz. 7. l.

ORVOSI HETILAP

Vári Valéria—György Ilona—Balla György—Karma- zsin László: Subcorticalis cysticus leukomalacia ultrahang- diagnosztikája. (DOTE Gyermekklinika munkatársainak felhívása e súlyos kórkép diagnosztizálására.) = *Orvosi Hetilap*, 1986. dec. 14. 127. évf. 50. sz. 3051-3053. l.

Törő Imre: Huzella Tivadar centenáriuma. (A Debreceni Anatómiai Intézet alapító professzora volt.) = *Orvosi Hetilap*, 1986. dec. 14. 127. évf. 50. sz. 3067-3070. l.

Vári Valéria—György Ilona—Dvoráček Éva—Oroszlán György—Karmazsin László: Hypoxiás-ischemiás en- cephalopathia érett újszülöttekben. (DOTE Gyermekkli- nika és Szülészeti Klinika munkatársainak új diagnosztikai eljárása.) = *Orvosi Hetilap*, 1986. dec. 21. 127. évf. 51. sz. 3119-3124. l.

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Nanszákné Cserfalvi Ilona: Fórum Debrecenben. = *Pedagógusok Lapja*, 1986. okt. 42. évf. 18. sz. 3. l.

ÚJ FORRÁS

Tuskés Tibor: Szemelvények a Kelet Népéből. (Ismer- tetés.) = *Új Forrás*, 1986. okt. 18. évf. 5. sz. 77-80. l.

Vasadi Péter: „Ígézve álltam, soká, csöndesen.” (Száz éve született Tóth Árpád.) *Új Forrás*, 1986. okt. 18. évf. 5. sz. 70-76. l.

Szerkesztette: Surányi Béla

Koczogh Ákos könyve Németh Jánosról

Nemrég olvashattuk a fokon kiégetett samottból Napló hasábjain B. Kind- ruz Erzsébet ismertetését Koczogh Ákosnak Kiss Roóz Ilona keramikumművész életét és munkásságát be- mutatató albumáról.

A tragikus hirtelenséggel elhunyt szerzőnek most újabb — immár posztumusz — kötetet látott napvilágot. Ez a szerényebb kivitelű, de gondosan megírt s jól szer- kesztett monográfia egy másik jeles keramikussal, a Zalaegerszegi élő, ám or- szágszerte ismert Németh János Munkácsy-díjas és érdemes művész életével és alkotásaival ismert meg bennünket.

Az életrajzi fejezetből megtudjuk, hogy Németh János a családjából hozta magával az egyik legelső mesterség, a kerámia ismeretét. Apja és nagyapja jó hírű, megbecsült fazekasok voltak. Munkái sok dunán- túli nemesi kúriát és pol- gárházat díszítettek. A fiatal Németh a családi műhely légkörében nőtt fel, ahol a mesterség minden fogását elsajátította, s az agyag ter- mészetét tökéletesen megis- mertte. Hazuról hozott ta- pasztalatát az Iparművésze- ti Főiskolán folytatott tanul- mányaival elméletileg to- vábfejlesztette gyakorlati jártasságával és szakmai képzettségével harmonikus, önálló karakterű alkotáso- kat hozott s hoz létre. Eze- ket bátran sorolhatjuk a képzőművészet, közelebbről a szobrászat műfajába. A főiskolán kiváló mesterei voltak: Borsos Miklós és Gádor István. Megbecsülé- sel nyilatkozott róla Somo- gyi József Kossuth-díjas szobrászunk is, Juhász Fe- renc és Keresztury Dezső pedig elismerő sorokat szent- telt műveinek.

Németh János munkái szinte kivétel nélkül agyag- mázalt bevont és magas hő-

művészet legfőbb tárgya: az ember”. Szívesen ábrázol magánosan dolgozó, pihenő vagy gondolkodó alakot, összeálló emberpárt. Kedveli a mitológus-történeti jele- neteket is (Ádám—Éva, Európa elrablása, Sárkány- ölé Szent György, Trójai ló, Corpus stb.) Használati tár- gyaikat: korsóit, bográcsait, virágcserpeit szintén mű- vészeti igényességgel készíti. Közterekre, parkokba és uszodákba szánt monumen- tális alkotásokat és tenyer- nyi kisplasztikákat egyfor- mában találunk munkái kö-

zött. A szilárd, érdes, ke- mény anyag nem enged meg az aprólékos pepecse- lést a pedáns valóságutá- nyzást. Németh erre nem is törekszik. Műveiben mindig a jellemző, egyedi vonáso- kat domborítja ki.

Németh János munkássá- gának értékeit nemcsak szű- kebb pátriájában ismerik. Közterti munkái, belső elhe- lyezésű domborművei szűl- városán kívül Kaposváron, Kecskeméten, Nagykanizsán, Szombathelyen, Zánkán és másutt is megtalálhatók, sőt Helsinkiben és Új-Delhiben szintén az ő alkotásai díszít- tik a magyar követségek parkjait.

Koczogh Ákos ezzel a könyvével is bizonyította, hogy — többek közt — a kerámia egyik legkiválóbb magyar szakértője, sőt mondhatjuk: tudósa volt. Németh János munkásságát a fejlődés fázisaiban, iskolá- dalú és alapos tanulmányo- zás után állítja elének. Eb- ben a könyvében is meg- csodálhatjuk széles körű mű- vészettörténeti, esztétikai, történelmi és néprajzi ismereteit, szép magyar nyel- vét, világos és élvezetes stí- lusát. Hosszabb időt töltött a művész műtermében és társaságában, ezért tudott behatolni annak lelkivilágá- ba és művészetének tárgyi- formai tartományába. Elhi- vatottsága, széles körű felk- észültsége, a művészet iránti alázata ma már ritkán fel- lelhető tulajdonságok. Épp ezért olyan fájdalmas korai elvesztése. Utolsó munkái egyikével sikerült közel hoz- nia és megszerettetnie az élete derekán járó Németh János művészetét.

A könyv, melyet *Cserven- ka György* fotóművész kitű- nő felvételei díszítenek, a Zala megyei tanács kiadásá- ban jelent meg 1986-ban.

TÓTH ENDRE

Németh János: Pihenő pásztor (agyagmázás samott)

Még többre vagyunk képesek

Zárszámadás Derecskén

Gesztelyi György, a Derecskei Vörös Csillag Termelőszövetkezet elnöke beszámolt az afféle közgazdasági eszmefuttatással kezdett. Hogy tudniillik: a mezőgazdaságban legújabb életbe lépő szabályozórendszer még inkább az érdekeltéget hangsúlyozza, s ezen belül is a költségérkenységet emeli ki. — Ha azt meg tudjuk csinálni, hogy mondjuk a termelés mennyiségének és minőségének csökkenése nélkül érezhető költségcsökkentést érünk el, akkor természetesen már olcsóbban termelünk, s ez esetben járunk jól, illetve jár jól minden szövetkezet.

— Azt is tudni kell, hogy ma már a korábbi, csak mennyiségi szemlélet túlhaladt; az első számú szempont, ami meghatározza a helyzetünket és irányvonalunkat — hiszem, az egész mezőgazdaságban így igaz ez — az az, hogy mindenképp el kell vizsgálnunk: mennyiért termelünk egységnyi terméket. S ez alapján az is kijön, meddig érdemes növelni a termelést. Mert az természetes, hogy mindenáron nem szabad. Tehát meg kell találnunk azt az optimumot, amikor a legolcsóbban termelünk. S akkor tettünk eleget a másik követelménynek, a nyereségtermelés növelésének. Nyereséget drága termeléssel nem lehet növelni ugyanis.

Lendületben

A Derecskei Vörös Csillag Termelőszövetkezet csütörtökön megtartott zárszámadási közgyűlésén ezek a gondolatok elhangzottak, a tiszteletteljes elnöke érdemesnek tartotta ezt kifejezni. Mindamellett persze azt is hangsúlyozta, hogy jól megalkopozta az 1986-os évet az ideit, s ez nem kis dolog. Mert hát — mondta — az 1984 után a mezőgazdaságban általában bekövetkezett megtorpanás érintette a derecskei szövetkezetet is. Viszont az is tény — ahogy a zárszámadási beszámoló is utalt rá —, 1986-ban sikerült kihozni a megtorpanásból. — Nekünk legalábbis — mondja az elnök. — S úgy érzem, lendületben vagyunk.

— Mit jelent ez a lendület? Miben mérhető le? S minek köszönhető főleg?

— Az a tény, hogy nálunk a '86-os év jobb volt, mint az azt megelőző, önmagában lendületet adott nekünk. Nem dicsekvésként mondom, de ez az igazság: szakembereink megérdemelték a feljött, még jobban összehozták, egészségesebbé vált, vagyis összekovácsolódott — hogy ezzel a kifejezéssel éljek. Persze nehogy félreértés essék, szakembereink nehogy megsértődjenek: nem arról van szó, ha a nyolcvanhatos összekovácsolódást, összeforrottságot említem, hogy korábban ez nem így volt. De tudjuk — ők is tudják —, hogy még mindig több van bennünk, bennük, s ennek a felismerésnek is köszönhető az a bizonyos jó lendület, amire utaltam.

Ehhez persze az is kellett — ismétlem —, hogy jól bejött az év. Vagyis, amikor jól mennek a dolgok, különösen nagy megrázkódtatások nem érnek bennünket, a termékek a tervezettet hozzák, akkor ez önmagában lendületet vagy fordulatszám-növekedést ad az embernek. Így érezzük mi is ezt.

Na meg úgy — teszi még hozzá nyomtatékkal Gesztelyi György —, hogy az idén még jobban kell csinálnunk dolgokat. Vagyis a lendületet tovább kell éltetnünk.

A zárszámadási közgyűlésen az elnök a beszámolójában természetesen részletesen szólt a gazdálkodásról. Milyen is volt hát a Vörös Csillag elmúlt évi gazdálkodása?

— Gazdálkodásunk vizsgálatánál előre kell bocsátani, hogy összességében teljesítettük az 1985-ös év eredményeit, de a nyolcvanhatos év terveit is. Mind a növénytermesztés, mind az

állattenyésztés jó eredményeket ért el, s ami a jövő szempontjából igen fontos, a meglévő készletek, eszközök biztosítják a következő év gazdálkodásának jó feltételeit. Dolgozóink, szakembereink pedig szintén jól felkészültek az új feladatokra — mondta az elnök a beszámolójában.

S ezt a megállapítást Gesztelyi György a következőképpen támasztja alá:

— Ha a növénytermesztés nyolcvanhatos évi termését összevetjük az előző évvel, megállapíthatjuk, hogy szinte minden növénynél magasabb terméket értünk el '86-ban. A megtermelt összes mennyiség búzából például 16 százalékkal, kukoricából 22 százalékkal, repceből 150 százalékkal, száraz borsóból 155 százalékkal, zöldborsóból 55 százalékkal volt több, szinte azonos te-

rületen. Úgy érzem, ez többet mond minden természetesen összehasonlításánál. De tovább merek következtetni: mivel az időjárás a két esztendő során szinte alig különbözött egymástól, joggal hihetjük — hisszük és tudjuk is —, hogy az elmúlt évben jobban sikerült a termelés feltételeit biztosítani. S hiszem, hogy elsősorban — ezen túl persze — az emberi tényező játszotta a legfontosabb szerepet. Am a termelésnél az sem elhanyagolható, hogy azért nyolcvanhatos évi termésünk felülmúlhatott az előzőt, mert az is tény, hogy a felhasznált növényvédőszer költségei 70 százalékkal haladtak meg a tavalyelőtti, ami szintén a mennyiség növekedését bizonyítja, ám ez esetben a jelentős áremelés is közrejátszott, ami torzítja a tényleges felhasználásnövekedést.

Mennyit és mennyiért?

A zárszámadó közgyűlésen fontos teret szentelt a beszámoló a költségek alakulásának, mint fontos közgazdasági vagy akár jóvádelmezőségi tényezőnek. Elmondta az elnök, hogy például több normálhektárt használt fel a növénytermesztés a szükségesnél, s ez bizony jelentősen növelte a műszaki ágazat költségeit. — Ez nagy terhet jelent gazdálkodásunkban — hangsúlyozta —, mivel az üzem-, a kenő- és a fűtőanyag költségnövekedése 1985-höz képest közel 14 százalékkal, az alkatrészek pedig 34 százalékkal nőttek, ami együtt közel 4 millió forint költségmegnövelést jelentett szövetkezetünknek egy év alatt.

— Nyilvánvaló, hogy az ilyen tendencia tarthatatlan a továbbiakban még akkor is, ha erre illetékesek tudnak magyarázatot. Tény az is, hogy a műtrágya, a növényvédőszer, az üzemanyag és az alkatrész költségeinek több mint 26 százalékos emelkedésével — hogy csak a legfontosabb, a növénytermesztést terhelő költségeket említem — a hozamok emelkedése a jövőben már egyre kevésbé vagy egyáltalán nem tud lépést tartani, ami, ha nem avatkozunk be, kétségtelenül az ágazat nyereségének csökkenését fogja okozni.

Ez a tény nagyon is érezhető nehézséget jelent a szövetkezet gazdálkodásában. Ezért — folytatja az elnök az eszmefuttatást — a költségek alakulását az eddigieknél sokkal szigorúbban kezelni kell tartanunk, nyomon kell követnünk, ez viszont logikusan veti fel bizonyos szervezési átalakítás, továbbá az érdekeltégek viszonyok változtatásának szükségességét.

Mindezek mellett azonban a közgyűlésen részt vevő

mintegy 600 dolgozó arról kapott tájékoztatást a továbbiakban, hogy a növénytermesztés 5 millióval növelte az árbevételét a korábbi évhöz képest, hogy az egyes növények szűkített önköltségei az értékesítési ár alatt maradtak, bár ezek viszont egy év alatt nőttek, az átlagtermékek emelkedtek, s az egy hektárra eső nyereség javult.

Az elnök a másik fontos területet, az állattenyésztést is a költségek oldaláról közelítette meg. Azt mondta:

— Üzemünk második legnagyobb értékű előállító ágazata a sertésfenyésztés — az előző év árbevételi szintjének 17 százalékos növekedése mellett — nagyobb költséggel dolgozott.

Am azt is hozzátette természetesen, mint tény, hogy az ágazat növelte a nyereségét, ami a szakmai színvonal javulásának, a fegyverzet jobb munkájának köszönhető még a költségnövekedés mellett is.

Több gondot jelentett viszont a szövetkezetnek a másik két nagy állatfaj, a szarvasmarha és a juh. Az előző árbevétele mintegy 10 százalékkal csökkent, bár ezen belül a tejtermelés 19 százalékkal növekedett. Csökkent az árbevétel a juhászathoz is, de a gyapjútermelés nagyjából szinten maradt. Mindkét állatfajnál csökkent a létszám, annak ellenére, hogy erőfeszítéseket tettek ennek elkerüléséért, például oly módon, hogy a tenyészállomány védelme érdekében mind a hí- és nővendékkal-értékesítést, mind a selejtezés erőteljesen korlátozták. Az ágazat munkájának színvonalát javult, s így most az a feladatunk, hogy a tenyészállomány létszámát a kívánt szintre emeljük.

Jobb teljesítményekre van szükség

Összességében Gesztelyi György a következőket mondta a zárszámadási közgyűlés hallgatóinak:

— Ágazataink tehát eredményes munkát végeztek gazdálkodásunk további javítása érdekében az elmúlt esztendőben is. Azonban megállapíthatjuk, hogy még nem vált általánossá a költségekkel, az eszközökkel, a takarmánnyal való takarékos gazdálkodás, a meglévő értékek védelme, a munka- és technológiai fegyverem szigorú betartása. Ezek a hiányosságok, gondok egyben a jövő feladatait is megjelölik számunkra.

A Vörös Csillag a VII. ötéves terv első esztendőjét végeredményben tehát eredményesen zárta. Az üzemi összes termelési érték néhány százalékkal meghaladta az előző évi, 168 millió forint lett. Nőtt az összes árbevétel, de nőttek a költségek is mind a bázishoz, mind a tervezetthez. A nyereség, e most már évek óta stabilan gazdálkodó szövetkezetben, 1986-ban 11,2 millió forint lett, amely az elnök szerint a korábbi évek-

A hosszú hársfasor

ADY-EMLEKEK KÖZÖTT NAGYVÁRADON

Végigmegyek a hársfasoron. S lüktet, dobol bennem a régi vers: „Poros a hosszú hársfasor, Holdfényes a püspöki udvar, Simulnak a városi párok, Vasúthoz futnak a kocsik.” Igaz, most deres-zúzmarás ősz van, a városi párok sem az utcán sétálnak, de az utcán ugyanaz, a hársfasor ugyanaz, és ugyanúgy futnak a kocsik, legfeljebb vén fiúk helyett gépkocsik szaladnak a vasúthoz, amely hozzá-röpti messze ma is a máshova vágyakozókat. Ady emlékeit keresem Nagyváradon.

A lakóházak

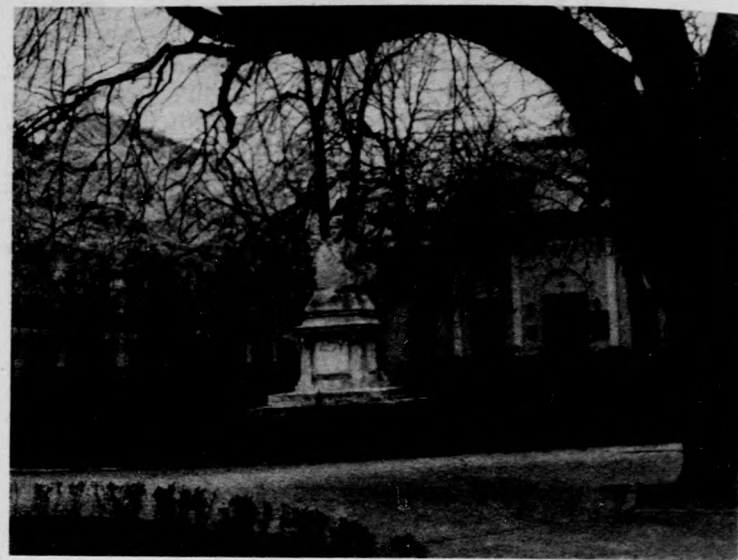
Sok helyen, sokfelé lakott. A Körös utca elején, a Körös partján már nincs meg az az épület, ahol a Nagyvárad Napló szerkesztősége állt, s amelynek egy fekete bőrdíványán annyiszor aludt, ha nem akadt más-hol helye. Gyönyörű áruház épült a régi Kőfaragó utca elején a régi házak helyett, s lebontották azt az épületet is, ahová egy csontkamrai látogatás után megriadva az ablakon mászott be a költő.

All azonban egy lakása még, s körülbelül ugyanúgy, mint ahogyan a század elején állhatott. Fáy Rezső egykori bádogosmester házában Kemény L. Ignác nyomdai művezető volt a bérlő, s ők adták ki Ady-nak egyik külön bejáratú szobájukat. Jákó Elemér közli Kolonthary János emlékezéseit, s ebben olvashatjuk az alábbiakat: „A költő, ha nagy ritkán ott-hon tartózkodott, behúzódot a »elefántcsontornyába«. Magában és magának üldögélt, többnyire a Körösre nyíló ablak előtt... Cigarettafüve írogatót.”

A ház mondom megvan ma is. Az utcát, ahol áll, valamikor Pokol utcának nevezték, az emlékezet nem őrizte meg a névadás okát. Aztán Szent János utca lett, most Breiner Béla utcának hívják és a 28. számú házzal van szó. Bemenni meg sem kísérlem, ki tudja, hallottak-e az itt lakók Ady Endréről.

Másfajta házak

Amikor Pásztor Bertalan közbenjárására Ady Endre Debrecenből Nagyváradra, a Vár városába, a Peceparti Párizsba került, a Szabadság szerkesztőségében kezdett el dolgozni. Abban a szerkesztőségben, amelynek korábban Krúdy Gyula is tagja volt. A szerkesztőség a papírraktárral és a nyomdával együtt a Kossuth Lajos utca 3. szá-

Ady Endre szobra, háttérben az Ady-múzeum, az egykori Müllerei

A Nagyvárad Napló egykori szerkesztősége. Falán emléktábla

mú házban volt (most Independente utca). Természetes, hogy Ady itt is aludt a viaszosvászonnal bevont díványon, itt is pártfogókat talált. Az első emeleten volt a szerkesztőség. Emléktábla sehol, a lakók idegenkedve nézegetik a hivatalos vendégeket, akik térfordalmár költő, Ady Megyei Takarékpénztár egykori épületének udvarán.

A másik szerkesztőség, ahol igazán otthonra talált, a Nagyvárad Napló épülete, ugyancsak a Breiner Béla utcán van, a 11. szám alatt. Alacsony, földszintes, de szépen rendben tartott épület, falán a tábla: „Ebben az épületben dolgozott a Nagyvárad Napló szerkesztőségében 1901–1904 között Ady Endre költő.”

Ady emlékének írásban is kifejezett nyoma megnyugtató. S keressük sorban az épületeket, amelyekhez itteni élete kötődött. Mindegyik a vendéglőket, kocsmákat. Megvan a Fekete Sas épülete, a Bodega is, megvan a Müllerei, s tán a házak őrzik Gyula cigány

emlékét is, aki legszebben Ady-nak hegedült. Sőt az egykori Behmer, ma Közértársaság téren, a színházhoz közel az Astoria Szálló és Kávéház falán ott a román és magyar nyelvű emléktábla is. „Ebbe a házába járt megpihenni, barátaival beszélgetni a nagy fordulalmár költő, Ady Endre, a kapitalizmus és feudalizmus elleni küzdelem harcosa és az együtt élő népek testvériségének hirdetője.” A betűk fakók, kiserőmmel együtt sem bírnak velük. Mokány fekete srác segít az olvasásban.

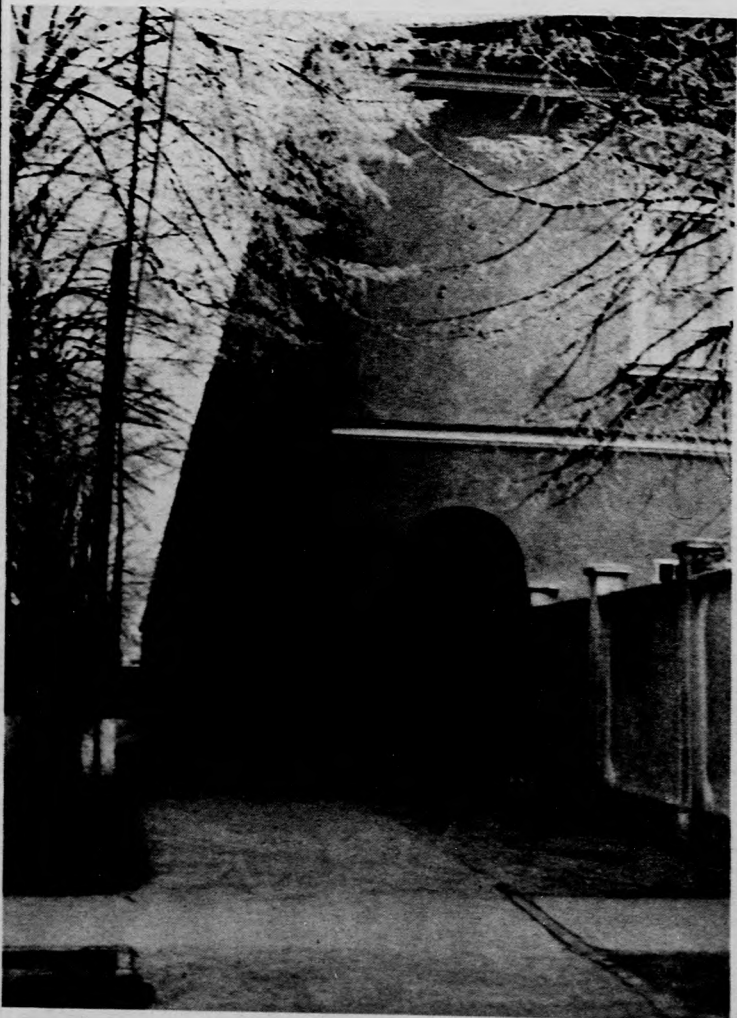
Emlékek háza

All meg Lédáék modern, ma is izléses háza a hosszú hársfasor elején. Csak a nagy szalonból vettek el egy részt, utca nyílt ott. S közel az egykori Európa Szálló és Étterem, ahol Ady annyiszor megszállt bolyongásai között, hogy visszatérhessen Lédához. A könnyek aszonyának egykori háza ma vasutasok klubja, a ház mögött felmagasodnak az egykori kert gyönyörű fái. Kalluzom magyarázza a kisebb változtatások nyomait, de bennem már bizonyosság él: ebbe a házába lépve indult el Ady Lédájával Párizs, a költői nagyság, az egyetemesség irányába.

Az Ady-múzeum környéke most csöndes. Csak a költő szobra őrizi az épületet. Az egykori Müllerei, nagy-nagy vígadalmak helyszíne, íme végleg a költő szolgálatába szegődött. Belépe Szervátusz Tibor gyönyörű fekete Ady-szobra köszön a vendégnek. Most magunk vagyunk a költő emlékeivel. Máskor hangsúlyosabb a ház, évenként húsz-huszonkét ezer ember látogat ide, találkozni a költővel.

Nyomaiba lépek mindenütt a nagyvárad utcán. Látom a vármegyeházát, amelyre „fölszállott a páva”, s keresem, keresem Ady lábanyomát. Igen, „én a sírokat töröm”, s remélem, ebben tévedett a költő, e bús, babonás tájon nem átkozott, ki a sírokat törö.

Hiszen csak emlékekre szeretne kapaszkodni. S a fagyott földben is a gyökereket keresi.

A Káptalan-sor

(Fotók: Marián Antal)

Bényei József

Varázs Szá Beszélge

Az elmét a számítást támasztó munkában ügyeink i lekedésben lamennyi „hatalmat” Annyifélek szerter feldolgozó mitőgép a jövő getretei közü a számítást letve felső

Hogyan az oktatás a Tudom Informatik tőjával b a kérdésc — Még csupán működött lánban, pontokban gyökereken 1986 márciusa már mint gép volt.

— Mine lentős vál

— Az technikai korábbi lezárult. A lül eddig jezetten a társra hely vel ezeld hogy a p csoljuk az kat is. A teremjük ka-, infor teteit az ben is. H tantárgyké kell belő sem. Visz talános is zalekában mitástechn — A V hány sz közzoktatás — Terv

Az ab

Érdekes tak mind 23.—febru nézték az. Művelődés úttörőház. Kérdő Ká zett kiállt ből is kid gépesítésű megtestes lította oss

Láthatjuk valaki nem játékként közként is mológépet tán az óra technikáját szített első szerkezetű majd enne rúbb váltó az elmélet velői létre dást, amel hatta a sz

Játék a sz

Varázslat? Nem. Korszerű gondolkodás

Számítástechnika – minden korosztálynak

Beszélgetés Páris Györggyel, a Tudománysszervezési és Informatikai Intézet igazgatójával

Az elmúlt két évtizedben a számítástechnikai oktatást támogató határozatok sora született. A tervezőmunkában, az irányításban, ügyeink intézésében, a közlekedésben, a termelés valamennyi területén átveszi a „hatalmat” a számítógép. Annígyféle információ áramlik szerte a világból, hogy feldolgozása lehetetlen számítógép nélkül. Így azután a jövő generációjának ismeretei közül sem hiányozhat a számítástechnika alap-, illetve felsőfokú tudása.

Hogyan tart ezel lépést az oktatás? Páris Györggyel, a Tudománysszervezési és Informatikai Intézet igazgatójával beszélgetve kapunk a kérdésre választ.

— Még két esztendeje is csupán 11 800 számítógép működött a különböző iskolákban, művelődési központokban. Mára a helyzet gyökeresen megváltozott. 1988 végére a közoktatásban már mintegy 15 800 számítógép volt.

— Minek köszönhető a jelentős változás?
— Az iskolai számítástechnikai oktatási program korábbi szakasza 1985-ben lezárult. A közoktatásban belül eddig a hangsúlyt kifejezetten a középfokú oktatásra helyeztük. Am egy évvel ezelőtt lehetővé vált, hogy a programba bekapcsoljuk az általános iskolákat is. A jövőben tehát megteremtjük a számítástechnika-, informatikaoktatás feltételeit az alapfokú képzésben is. Hangsúlyozzuk, nem tantárgyként! Felelni nem kell belőle, sőt vizsgázni sem. Viszont ma már az általános iskolák 25–30 százalékaiban működnek számítástechnikai szakkörök.

— A VII. évfolyamon hány számítógép kerül a közoktatásba?
— Terveink között csak

nem 50 ezer szerepel... A változás ugyanakkor nemcsak mennyiségi, de minőségi is lesz... Természetesen az imponáló számok ellenére nem felhőtlen az élet. Gondjaink számosak.

Eredetileg az iskolákat azonos típusú gépekkel kívántuk felszerelni, azonban a rendelkezésre álló pénzforsorások, és gépek nem tettek — ma sem teszik — ezt lehetővé. Megértjük, hogy az iskolákban egyfajta egészséges túreltelenség vált uralkodóvá. Félnék, hogy lemaradnak, nem tudják kellő ütemben követni a számítástechnika fejlődését. Bizonytalanságokban mindenféle-fajta gépet megvásárolnak. Ma még nehéz eldönteni, hogy egyforma, vagy különböző típusú számítógépek működjenek az iskolákban. Mind a kettő mellett szólnak érvek. A sokféleség azonban nemcsak színesíti a palettát, de nehezíti is a képzést, a programkészítést.

— Az iskolák kellően ismerik a számítógép-kinálatait?
— Nem tagadható, a számítógépekkel kapcsolatos információ gyakran nem, vagy csak körülményesen jut el az iskolákhoz, annak ellenére, hogy az újságok időszakosan ismertetik a gépbeszerzési lehetőségeket, és mi is rendszeresen tájékoztatjuk az érdeklődőket, nyújtunk tanácsokat. A döntésben igyekszünk segíteni. Ajánlólistát állítottunk össze.

— Hogyan lehet géphez jutni?
— Az első időszakban a központi elosztásból az oktatási intézmények jobbjára a Híradás-technikai Szövetkezet iskolai-számítógépeit kapták meg. Ez évtől a központi választékból ma-

guk az iskolák választhatnak... Ujdonság továbbá, hogy ha nem „külső cégtől” szerzik számítógépeiket az iskolák, akkor a gépek árának egyharmadát nem saját kasszából kell kifizetniük, hanem központi költségvetésből, támogatásként kapják. Tapasztaljuk, az iskolák élnek a felkínált lehetőséggel, s bár válogatnak a különféle típusok között, de már nem keverik azokat.

— A tábla, a kréta után nem könnyű a tanároknak sem a váltás. Az oktatók hogyan viszonyulnak az új tárgyhoz?
— Kezdetben jócskán kellett agitálni, hogy megszerezzék maguk is a számítógépes alapismereteket. Ma már a többség felismerte szükségességét. Mondhatom, alapvető szemléletváltozás ment végbe a pedagógustársadalomban. Az iskolák szívesen küldik a tanárokat a számítógépes tanfolyamokra. Aki pedig megtanulta a számítógépes nyelvet, készségintenzív elsajátította az anyagot, az mind nagyobb tudásra vágyik. Ezért is hívjuk elre az ELTE-n az úgynevezett C szakot. Itt a már valamilyen tanári diplomával rendelkezők két év alatt magas szintű számítástechnikai, informatikai ismereteket is szerezhhetnek diplomát. Eddig jobbra túljelentkezéssel találkoztunk...

— Milyen tantárgyaknál hasznosítható a számítógépes ismeret?
— Bármelyiknél, s szerencsére ezt felismerték a tanárok is. Fizika-, kémia-, történelem- és nyelvtanórok érdeklődnek; tantárgyaikhoz milyen módszerrel alkalmazható a számítástechnika. Elértük hát, hogy nemcsak központilag szorgalmazzuk a számítástechnika oktatását, hanem maguk a tanárok is igénylik a program széles körű elterjesztését.

Varázslat? Nem. Korszerű gondolkodás.
— Miből oktatnak?
— Tankönyv nincs, viszont léteznek programnyelveket tartalmazó kézikönyvek, kiadványok, tanári se-

gészeszközként példatárak és más jegyzetek. Ezeket azonban nem dotálja az állam, így áruk elég magas. Intézetünk, az Országos Oktatástechnikai Központ, s az Országos Pedagógiai Intézet kiadásában is születtek kiadványok, amelyek ára lényegesen alacsonyabb a többi ilyen kiadványnál.

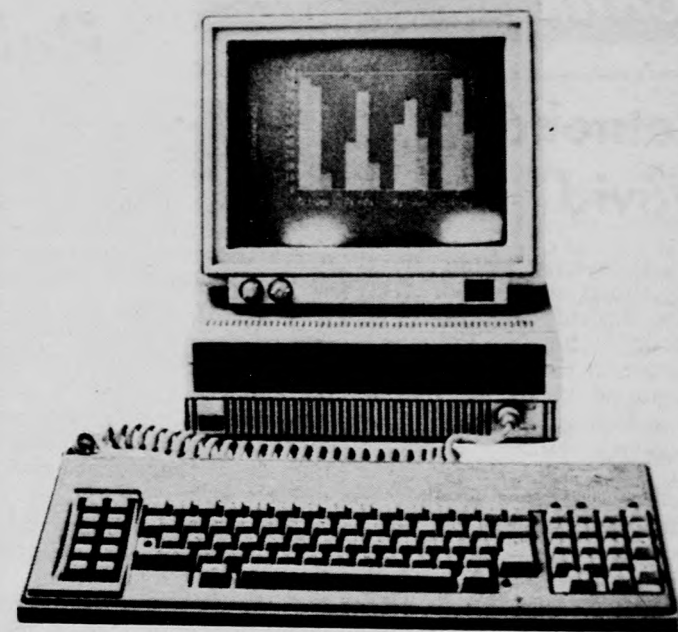
— Számítógép program nélkül nem használható...
— Három éve hirdettük meg azt a nyílt pályázatot, amelyre bárki ötletét szívesen fogadtuk. Eddig nem kevesebb, mint 400-féle program készült, és ezekből mintegy 15 ezer programcsomag állítható össze. Bővítik a kínálatot azok, akik programok eladásával kereskednek, illetve maguk készítik újabb változatokat.

A szakmában vita folyt: az iskolák milyen programokat vásároljanak. Nem biztos ugyanis, hogy pont a legjobb mellett döntenek. Ma az az álláspontunk, hogy szakemberek zsűrizzék az iskolákban szánt programokat, s csak utána kerüljön a gyerekekhez. Az OPI egyébként megbízást kapott, hogy gyűjtse össze a pedagógiai tapasztalatokat, dolgozza ki a programok rendszerét. Ez alkalmas lesz arra, hogy általa a legoptimálisabban tanítsák a számítástechnikát, informatikát.

— Az informatikát alkotó módon alkalmazhatjuk. Kár lenne — sőt talán késő — csak az egyetemen elkezdni tanulni. Már kisiskolás korban segíti az alternatív gondolkodást, döntés-előkészítést és ítéletalkotást. Fejleszt az absztrakciós készséget. Ami pedig a legfontosabb: ha a gyerek megtanulja a programnyelveket is, akkor az fegyverzetetebb gondolkodásra ösztönözi. A számítógépes nyelv egy új írás-olvasás tudásával gazdagítja. Aki magas szinten alkalmazza a számítástechnikát, annak a pályaválasztáskor nem lesz gondja. A népgazdaság valamennyi ágazatában nagy a kereslet e területen a jó szakemberek iránt.

Szulyovszky Csaba

SZÁMÍTÁSTECHNIKÁRÓL

MINDENKINEK

NEUMANN-VERSENY

Megoldások és feladatok

„A” kategória harmadik feladatának a megoldása. Legyen a számrendszer alapja „a”, aminek értéke nagyobb vagy egyenlő kettőnél. Ekkor az alapot megelőző szám a-1. Ennek kétszerese $2(a-1) = 2a-2 = a+(a-2)$. Ebből látható, hogy az alapot megelőző szám kétszeresének számjegyei: 1 és (a-2). A számjegyzete felírható a(a-2)+1 alakban, amiből ugyancsak

látható, hogy a négyzetszám számjegyei: (a-2) és 1. Ebből látszik, hogy az alapot megelőző szám kétszerese és annak négyzete ugyanazokkal a számjegyekkel, de fordított sorrendben írható fel.

A legjobb megoldást Görömby Péter és a TK 1/7. csoport adta (10–10 pont).

B kategória harmadik feladatának a megoldása.

```
10 INPUT „Hány szám kell”; N
20 IF N=1 THEN? „Kévs”; GOTO 10
30 DIM V(N)
40 FOR I=1 TO N
50 INPUT V(I)
60 NEXT I
70 A=1E30
80 FOR I=1 TO N-1
90 FOR J=I+1 TO N
100 B=ABS[V(I)-V(J)]
110 IF B<A THEN A=B: L1=I: L2=J
120 NEXT J, I
130 FOR I=L1 TO L2-1
140 FOR J=I+1 TO L2
150 IF A=ABS[V(I)-V(J)] THEN PRINT I, J, A
160 NEXT J, I
170 END
```

A legjobb megoldást küldte be: Kecskés Ferenc, Dede Ernő, Görömby Péter, Csernoch László, Perge Zoltán (10 pont).

A harmadik forduló után az összesített pontverseny élménye. A kategória: Venczel József (29 pont), Gódy Balázs, Eötvös Levente, Perge Zoltán (28–28), Bakó László (27), Erdős Tibor, Csernoch László, Asztalos Ildikó (26–26), Gyurkó György, TK 1/7. csop. (25–25 pont). B kategória: Dede Ernő, Perge Zoltán (30–30), Görömby Péter (29), Csernoch László (28), Erdős Tibor, Bakó László (26–26), Gódy Balázs, Koós Gábor, Gyurkó György (25–25), Eötvös Levente, Dedinszky Andrea (24–24 pont).

Az ötödik forduló feladatai. A kategória: Legyen adva n természetes szám. Határozzuk meg azokat a prímszámokat, amelyek nem nagyobbak ennél az értéknél. B kategória: A számítógépnek megadjuk a négy alapművelet valamelyikét karakteres formában: például „21+130”, vagy „5-1000” stb. A számok maximum ötjegyűek lehetnek. Készítsen olyan programot, amely kiírja a megadott művelet eredményét.

Beküldési határidő: 1987. február 23. A megoldásokat a KISZ Hajdú-Bihar Megyei Bizottsága címére (4028 Debrecen, Simonyi út 14.) Neumann János számítástechnikai verseny megjelöléssel kell beküldeni.

Felhívjuk a versenyzők figyelmét, hogy a következő számítástechnika-oldalon a befejező, hatodik forduló feladatait közöljük. Az eredményhirdetésre előreláthatólag áprilisban kerül sor — erről az érintettek időben értesülnek.

g. l.

Az abakusztól a memóriáig

Érdekes kiállítást láthatunk mindazok, akik január 23.–február 6. között megnézték az Újkerti Általános Művelődési Központban az úttörőház egyik munkatársa, Kérdő Kálmán által rendezett kiállítást. Amint a címből is kiderül, a számolás gépesítésének tárgyakban megtestesülő krónikáját állította össze Kérdő Kálmán.

Láthatjuk az abakuszt (ha valaki nem tudná, a gyerekjátékként és játszótéri eszközként ismert golyós számológépet nevezik így), aztán az órásmesterség finom technikáját felhasználva készített első igazi mechanikus szerkezetű összeadógépeket, majd ennek egyre korszerűbb változatait. Időközben az elméleti matematika művelői létrehozták azt a tudást, amely forradalmasította a számolás techniká-

ját, ám erre az elektronika rohamos fejlődéséig kellett várni. A kiállításon bemutatják az elektronika három nagy korszakának, az elektromechanika, a tranzistoroknak és az integrált áramköröknek néhány példáját, sőt a számítógépek belső felépítéséről is képet kaphatott az érdeklődő. A jelen képviseletében néhány működő személyi számítógépet helyeztett el a kiállítás rendezője, kedvében járva ezzel a számítástechnika iránt igencsak fogékony ifjú generáció képviselőinek.

Az összegyűjtött anyagból Kérdő Kálmán vándorkiállítás állít össze, amelynek segítségével a megye általános és középiskoláisi szerethetnek majd hamarosan izgalmas technikatörténeti ismereteket.

December 24-én délelőtt meg-megálltak néhány pillanatra a járókelők a Csapó utca elején: az Ezeremestertől előtt vajon miért állt sorban kitarlóan több száz ember? Volt, aki csodálkozva hallgatta a választ, volt, aki legszívesebben maga is csatlakozott volna a tömeghez.

Az Ezeremester Kereskedelmi Vállalat debreceni leányvállalata számítógépeket árult. Hogy miért kellett ezért karácsony napjának délelőttjén sorba állni? Jónás István boltvezetőtől kértünk felvilágosítást, utólag tájékoztatva legalább az érintetteket a kellemetlen hercehurca okairól.

— A Skála-Coop leányvállalatával, a Skála-Seltronnal kötöttünk előszerződést, amely szerint december 10-ig 2000, 15-ig pedig még további 850 Commodore 16-os számítógépet szállítanak nekünk. Terveink szerint a karácsonyi vásár idején a leányvállalat 12 boltja közül 11-ben árusítottuk volna ezeket a gépeket.

— Miért vettek fel előjegyzéseket? Talán nem voltak a megfelelő keresletben?
— Viszonylag kis vállalat a miénk, gondoskodnunk kellett arról, hogy a gépek árát gyorsan megkapjuk. A hatalmas érdeklődés bezonyította, hogy a zavartalan kiszolgálást is segítette az előjegyzés. Jellemző, hogy amikor meghirdettük az akciót, másnap már betelt a

lista, nem fogadtunk el újabb jelentkezéseket. Debrecenben 320 gépre 296 előjegyzést vettünk fel, gondoltunk az esetleges hibás készülékek cseréjére is.

— Miért csak 24-én adták ki a gépeket, heteken át bizonytalanságban tartva a vásárlókat, akik közül sokan gyerekeknek, unokáiknak akartak kellemes karácsonyi meglepetést szerezni?
— Higgye el, nekünk is kellemetlen volt ez a helyzet. A vásárlók naponta érdeklődtek, mint ahogy mi is ezt tettük a Skálánál, de mindhiába. Az az igazság, pontos információ nem a késedelem okáról, mindenestre tény, hogy december 23-án este érkezett meg hozzánk a számítógép. Ráadásul a hozzá tartozó kazettás egység nélkül. Döntésünk kellett: vagy megvárjuk a magnók beérkezését is, vagy legalább a gépet kiadjuk, hogy legyen valami a karácsonyfa alatt.

— Az előjegyzést C 16-ra vették fel, végül Plus 4-est árultak. Ez talán kárpótolta a vásárlókat.
— Ne gondolja. Nem mindenki tájékozott a számítástechnikában, sokan ragaszkodtak volna a 16-oshoz, pedig a +4-es több szempontból is értékesebb gép.

— A magnót január 9-én adták ki, s még február első napjaiban sem kapták meg a vásárlók azt a három magyar nyelvű könyvet, amit

Játék a számítógéppel (Fotó: Szekeres Tibor)

Akiről utcát neveztek el Debrecenben

Petneházy Dávid

A Petneházy család nevét a Szabolcs vármegyei (1411 előtt Szatmár megye) Petneházától kapta. Petneházy Márton, a család egyik őse, Zsigmond király kedvelt tanácsadója volt, akit még a konstanzi zsinatra is magával vitt. A Petneházycs 1417-ben címeres levelet és pallosjogot kaptak az uralkodótól.

Petneházy Dávid (1648 táján—1687) iskoláit a Debreceni Kollégiumban végezte, majd katonai pályára lépett. Az 1670-es évek végén Thököly Imre lovaskapitányként országos hírnévre tett szert. Valóságos „kis Thököly” volt, egyesítve magában a kuruc hadviselés legjellemzőbb vonásait. Nevéhez fűződik a kurucok sikeres győzelme (1679. nov. 3.), s a Morvaországi portyák akkor, amikor a törökök Bécsét ostromolták (1683). Hallatlan rugalmasság, villámgyors támadás, meglepetésszerű rajtaütések voltak az általa vezetett kuruc lovasság fő erényei.

Amikor Ibrahim váradi pásztor elfogatta, Petneházy áttért az eredeivel együtt a törökök elleni szabadságharcot megindító császáriakhoz, ahol ezredesi rangot kapott a törökök elleni harcokban elért sikereierért (Arad, Gyula), sőt a bécsi pápai nuncius a kálmánista Petneházit aranyláncra tüntette ki. Nevéhez fűződik az egri török őrsége aratott nagy győzelem is (1686. júl. 24.).

Komoly szerepe volt Petneházynak Budavár visszavételében is (1686. szept. 2.). A kortárs labanc történetíró, Cserei Mihály valóságos „oroszlány”-nak nevezte őt, aki „legelsőbbben a magyarokkal együtt a kőfalakra felmegy és a városba behatol.” Hozzájárta azonban, hogy „nem volt szerencséjére a vitéség”, mert a németek irigykedtek rá, s ebből mérget kevertek, s ez okozta halálát.

Cserei László történetírónk is átvette azt az állítást, hogy az ostromolt Buda várba legelőször Petneházy jutott be. Ez ment át a köztudatba is. Fenti állítást először Némethy Lajos vonta kétségbe Kik voltak az első Budavárban? című munkájában (Századok, 1886. márc.), s a várba elsőnek bejutó magyar vitézt Fiáth János személyében látta. Mai történetíróink (Benczédi László, Várkonyi Ágnes, Nagy László, Barta János) szerint lehetetlen eldönteni, ki volt az elsőként várba jutott magyar, hiszen az ostrom egyszerűen több oldalról folyt, s feltehető az is, hogy az elsőnek feljutók hísi halált haltak és nevüket sem tudjuk. A Rádió kerekasztal-beszélgetésében részt vevő történészek is arra a megállapításra jutottak, hogy Petneházy nem vett részt a falak rohamozásában, hiszen az ostrom idején lovasfeladatokat látott el, s a vár felmentésére siető ellenséges erők távollétában, megsemmisítésében játszott jelentős szerepet. Érthetetlen tehát, hogy Kertész Erzsébet nemrégien megjelent regényében (Zrínyi Ilona, 1986) mégis ezt írja: „Petneházy volt az első, aki feljutott a vár fokára és kitézte a magyar zászlót”. (103. oldal).

Petneházy alakja körül legendák szövődtek: a mérgezési história, a várba jutás elsőse, a grófi rangra emelése, sőt egy tévéjáték szerint Budavár ostroma előtt Abdi pásztor lányának vőlegénye volt stb. Egy bizonyos: a volt debreceni diákból országos híró hős lett, akire tisztelettel emlékezünk. 1986 októberében neveztek el róla utcát (az Acsádi utcától délre a Veres Péter utcát a Berzsenyi úttal köti össze).

Dr. Nyakas László

ADAMECZ KÁLMÁN:

Reklám

Szeretem a reklámot! Még az itt-ott hallható csipkelődő megjegyzések sem tudnak eltántorítani ettől a véleményemtől. Hiszen a reklám mindannyiunkhoz szól: a kispénzű emberekhez éppúgy, mint a náluk icipicit gazdagabbakhoz vagy egy hajszállal szegényebbekhez.

A reklám segít a megfelelő árucikk kiválasztásában, és új távlatokat nyit a vásárló előtt: „Ha kétszáz tonnán felül libatepertőt vásárol kunmadarasi szaküzletünkben, a bolt dolgozóinak kívül vízmértékbe állítják a mérleget!” Esetünkben az egyetlen megszorítás, hogy a vásárolt árut a helyszínen kell elfogyasztani, ami bizonyos mértékben szelektálja a vevőket.

A reklám másik ismérve, hogy megalapozza meghitt, bensőséges kapcsolatunkat az áruval: „Ha ma cipőt vesz, holnap már semmi gondja — eldobhatja!” Gyorsítsunk a tempón, és szedjük csokorba a reklám további jellemzőit!

Megvilágítja a gyermekkor álmainkat: „Repülni fog — ha termékünkkel kínálják a főnököt!”

Megvilágítja a bonyolult összefüggéseket: „Papírt — a papírboltból!” Figyelmeztet: „Vigyázz — jövünk!” Könnyebbé teszi az életünket: „Portáldarut — minden családba!” Ráneveje a magyar nyelv helyes használatára: „Bevizsgálunk a tisztelt megrendelő felé!” Felhívja a figyelmünket az új korszerű termékekre: „Jancsiszöveget — az anyósa spenótjába!” Világos, érthető: „Tudja-e, hogy a Floppy DX Robotron modulál?”

Megnyugtat: „Önnel vagyunk — a halála után is!” Felszínre hozza elfojtott vágyainkat: „Önök már csak egy két-áramkörös síkköszűrő hiányzik a háztartásából!” Egyszerű módon elintézi ügyes-bajos dolgainkat: „Hívjon minket... az idősebbek hamarabb abba hagyhatják...”

Politizál: „Minden szinten — szinten minden.” Végeztül én is hasonlóképpen zárom soraimat: „Nézzen be hozzám — de feltétlenül hozza magával kéthavi fizetését!”

AFORIZMÁK

Egyetlen férfi sem képes arra, hogy a női értelmet megértse. Ezért tartják a női értelmet értelmetlenségnek. (Immanuel Kant)

Ha a fejünket az oroszlan torkába dugjuk, ez sem veszélyesebb, mint ha megengedjük, hogy egy nő megsimogassa. (D. H. Lawrence)

A kormányzás lényegesen egyszerűbb lenne a demokráciában, ha nem kellene mindig újból győzni a választásokon. (Georges Clemenceau)

A békét meg kell teremteni, nem születik meg magától. (Marcello Mastroianni)

Nagyon csendesek lennének a nőcsábászok, ha tudnák, milyen gyakran öklözik azokat, akiket elcsábítottak. (Jeanne Moreau)

Receptajánlatok

OMLETT DARÁLT HÚSSAL

Hozzávalók: 4-5 db tojás, 5 dkg vaj, vagy zsír, 2 evőkanál tejföl, 8 dkg liszt, 2 dl tej, főtt darált hús, bors, 2 evőkanál zsír, reszelt sajt.

A tojásokat kevés sóval, 5 dkg vajjal, tejföllel, liszttel és tejjel simára keverjük. Bőven kiszórozott tűzálló tábla öntjük. Kb. 1/2 kg főtt darált húst összekeverünk 1-2 kanálnyi zsírral, borsozzuk, sózzuk és az omlott közepére helyezük. Sültőbe tesszük és addig sütjük, míg rántottakeményeség nem lesz. Tetejére szórhatunk előzetesen reszelt sajtot. Darált főtt hús helyett ízesített párolt gombát, darált főtt sonkát, vagy felkarikázott virslit is tehetünk bele.

SERTÉSKARAJ SZÉKELY MÓDRA

Hozzávalók: karajszeltek, savanyú apró káposzta, 1 pohár tejföl, 1 kávéskanál liszt, 2-3 evőkanál zsír, só, 1 db kisebb vöröshagyma, pirospaprika.

A karajszelteket zsíron hirtelen átsütjük. A szeleteket félretesszük, a zsírában apróra vágott hagymát dinsztelünk, pirospaprikával megszórujuk, beleforgatjuk a savanyított káposztát, és annyi vizet öntünk rá, hogy ellepje. Amikor majdnem megpuhult, hozzáadjuk a kisütött szeleteket, és azal is átfőzzük, tejfölös habarással készre főzzük. A tálra rakott káposzta tetejére kerülnek a hússzeletek.

ALFÖLDI KÁPOSZTA

Hozzávalók: 10-12 dkg füstölt szalonna, 1 fej vöröshagyma, 1 mokkáskanálnyi cukor, 1 kg savanyú apró káposzta, 1 db füstölt csülök.

A szalonnát vágjuk apróra, és süssük ki. A sült szalonnát szedjük ki, és a zsírában pároljunk apróra vágott vöröshagymát egy kis cukorral. Hozzáadjuk a savanyú káposztát, és fedő alatt pároljuk. Tálra rakjuk, és tetejére a külön főzött feldarabolt csülköt rakjuk.

KERESZTREJTVÉNY

Komoly zene

12x12 crossword puzzle grid with numbers 1-12 in the first row and 13-24 in the first column.

VIZSZINTES: 1. A 17. század korszakalkotó jelentőségű olasz zeneszerzője, az operairódalom egyik legnagyobb géniusza (Claudio, 1567-1643).

9. Egyik operája, Operaházunk műsordarabja. 13. József. 14. Szándékosan megtevesztő. 15. A Fülöp-szigetek fővárosa. 16. Ex sakk-világbajnok. 18. Kiejtett betű. 19. Angol sör. 20. Csakhogy. 21. Mókus. 22. Mohamedán előimádkozó. 24. Degetben van! 25. Atom köz. 26. Székér jelzője lehet. 28. Egy kevéssé. 29. Rangjelző. 30. Kerek szám. 31. Fanyar gyümölcs. 33. Fekete István írása egy rókról. 34. Kiegészítés. 36. Plutó birodalma a római mitológiában. 38. A molibdén vegyjele. 39. Leirat része. 40. Odaát. 41. Az angol légierő névjele. 43. Kilovolt rövidítése. 45. Szinte ragad. 47. Mikulás. 49. Bach-Seregi balett. 51. Elrejt. 52. Idegen mozi. 53. Megeléget. 54. Tengerkék. 55. Gyógyszer. 57. Épületasztalos (ford.). 58. Zsíroz. 60. Várának falába falazta nejét Kőműves Kelemen. 61. Érzékel. 62. Megszólítás. 63. Abrázat. 65. A mélybe. 67. Papírra veté. 68. Magas és sovány. 70. Megkövetel. 73. Kerti munkát végez.

FÜGGŐLEGES: 1. Szám- tan. 2. Ott a helye. 3. Egykori címzésrövidítés. 4. Somerses Maugham híres novellája. 5. Határozói igenévvégződés. 6. Férfinev. 7. Szomszédos nép. 8. Fohász. 9. Tetőfedő anyag. 10. ...step, régi tánc. 11. A Ludolf-féle szám. 12. Szellemi alkotás eltulajdonítása. 17. A felőkép képzője. 22. Zamatos. 23. Kopiroz. 24. Principium. 26. Aszalódik. 27. Számos. 30. Női név. 32. Gleccserkő. 35. Mint a 65. számú sor. 36. Régi orosz súlymérték. 37. Az Ys királya című opera szerzője. 40. Nem ismer el semmit. 42. Tüzelő. 44. A testben kórosan felgyült folyadék. 46. A hátkinövése. 47. Női becenév. 48. Mosoda, vegytisztító. 50. Bankpánik (angol eredetű szó). 52. Halljuk. 54. A vízszintes 1. francia stílusban alkotott balettje. 56. A puszta... (Petőfi). 57. ... Lan-ka. 59. Kártékony mezei rágeszáló. 63. Művészet, franciául. 64. A hőmennyiség mértékegységének jele. 66. A Balaton ügyeit intézi. 69. Az egykori Babilónia fővárosa volt. 71. Ő meg ő. 72. A tetejére.

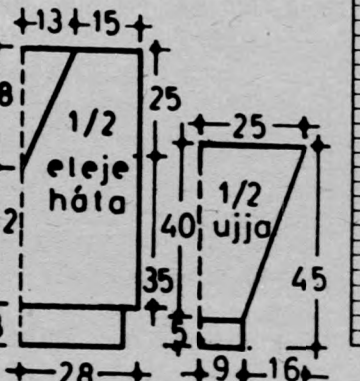
Beküldendő: a szerző neve és két művének címe. Határidő: 1987. február 17. E. B.

Sportpulóver

Hozzávalók: (92 cm-es mellbőséghez) 50 dkg nyersfehér, 5-5 dkg piros, sötét-kék Gerbera gyapjútartalmú műszálfonal, 3-as, 3,5-es kötőtű, 3-as körkötőtű.

Kötésminták: patentminta: 1 sima, 1 fordított váltakozásával köttük. Alapminta: 1 sor: sima, 2 sor: fordított. Színváltás: a leszámolható ábra szerinti színnel, szemekkel köttük. Az ábrán minden páratlan sor látható, az ábrán nem jelölt páros sorokban, a munka bal oldalán, az előző sor színével fordított szemeket köttünk. A színváltásnál, a befejezett színű fonalat a munka mögé igazítjuk, és mögötte, alulról felemeljük az új színű fonalat, és ezzel folytat-

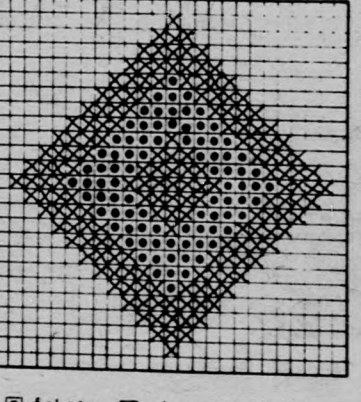

juk a munkát. Szempróba: 18 szemx36 sor=10 cm.

Munkamenet

Háta: fehér színű fonalból 3-as kötőtűvel 86 szemre kezdjük, patentmintával 8 cm magas kezdőszél köttünk. A következő sortól 3,5-es kötőtűvel, fehér színű fonallal, alapmintával folytatjuk a munkát. 60 cm elérése után, a szemeket egyenként, lazán lefogasztjuk.

Eleje: A hátrésszel azonos szem- és sorszámmal köttük. Az alapminta munkafelület elkezdesének 2. sora után a munka bal oldal felületére, a leszámolható ábra szerinti színes fonallal, színváltásos mintacsíkot kezdünk. 40 cm elérése után a munka középrészén, „v”-nyakkivágást kezdünk. A nyakkivágás mindkét oldalán színnel szem- és sorszámmal, oldal felületet köttünk. A nyakkivágás, minden 2. sorban lefogasztunk 6x1, minden 4.

szorban lefogasztunk 10x1 szemét. A kezdéstől számított 60 cm elérése után, a vállszéleken meglévő 27 szemet, egyenként, alapszínű és alapvastagságú fonallal, a már elkészült hátoldal szemmeihez öltjük, szemet utánzó öltésekkel.

Ujjja: 3-as kötőtűvel, kék színű fonalból 40 szemre kezdjük, patentmintával köttük, 4 sor kék, 4 sor piros, 3 sor fehér után a munkát 3,5-es kötőtűvel, alapmintával folytatjuk. Az első sorban minden 2. szemre 1 új szemet szaporítunk. Majd az oldalszéleken, minden 6. sorban, mindkét szélén, 1-1 új szemet készítenek. A kötőtűn 100 szem van, a kezdéstől számított 45 cm elérése után, a szemeket egyenként lazán lefogasztjuk. A bal ujjfelületet fehér színű fonallal, alapmintával köttük. A jobb ujjfelületet közzéprézére, a leszámolható ábra szerinti piros-kék színű fonallal, leszámolható ábra szerinti mintás csíkot készítenek.

Összeállítás: az oldal- és vállszéleket szem- és sortalálkozás szerint összevarrjuk. A nyakszélen 3-as körkötőtűre felvesszük a szél-szemeket, szemeket (170 szem) patentmintával dolgozunk, 4 sor kék, 4 sor piros, 4 sor fehér, 2 sor kék, majd a szemeket egyenként, az alapszínnek megfelelően lefogasztjuk.

HALLGATÓK

— Ha ez karitunk ngyi tőrán. — De ha ts!

— Halló határozott. — Tudó

— Te A deklódik. — Ez na idősebb év

— Azelő napsugár ba mész, F — Tudó ember!

— Képzé kezét. Egy — És ki — A köv tött!

A holly — Drágó mézeshetes

Franko nikan a fő — A fel ténheteti! — Mind előtti!

Olasz

A fűszeres

Egyszer egy tyájával sétolt bolt előtt. A fűszeres jött a boltból szót az ügy — Bocsiána ne szíves kem, hogy t hetem-e anna a gazdáját, a ja elpolt a egy szál költ te? — Termész ne tethető? 58., 94., 105. lyének értelmes les k akkora össze

Az ügyvéd

Egy ügyvéd pészhez, hog pár cipőt. Ig — Mértéke délben jöjje. A cipész p beszélt időbe vel azonban szokásosnál e ült, nem akart a cipész halló mondja az in „Ha a szakác

Menjen a pol A cipész, a ka A cipész, b vén, hallgatol dolga után. Másnap az a cipészhez,

A hagymasz

Megbízta festőt, hogy fe egy vidéki te A kurátor a ki: — Ötven k ta, ezen kívül vacsora. Meg — A semmi válaszoita a f látott a munk Eljött a dél ment és aszta Hagymás hoztak neki, nak meg főt mával. Semmi Este egy dé hagymasalátá meg ennyivel festő azt mond — Reményk holnap. De másnap,

HALLOTTUK VALAHOL

— Ha ezen az erdei úton megyünk, nagy kerülőt találunk meg — mondja barátjának Günter egy hegyi túrán.
— De ha egyenesen hazamegyünk hozzám — akkor is!

— Hallottad? Klausner professzor úr főnövére úgy határozott, hogy a tudományak díjazza a testét!
— Tudom — hetente háromszor!

— Te Anton, én azt hiszem, Riebel borkereskedő érdeklődik az egyik lányunk iránt!
— Ez nagyszerű. Remélem, hogy mint szakember, az idősebb évfjárt mellett dönt!

— Azelőtt mindig azt mondtad, hogy én vagyok a napsugár az életedben! Most meg minden este kocsmába mész, Heinrich!
— Tudod, drágám, a napsugártól megszomjazik az ember!

— Képzeld, egyszerre két férfi kérte meg a lányom kezét. Egy könyvelő és egy mérnök!
— És kinek gratulálhatunk a szerencséjéhez?
— A könyvelőnek! A lányom a mérnök mellett döntött!

— A hollywoodi sztár lelkendezve újságolja férjének: — Drágám, még soha nem voltak ilyen csodálatos mézesheiteim! Milyen kár, hogy nem voltál ott!

— Franke úr felháborodottan reklamája a szülészeti klinikán a főnövének: — A feleségem kisbabája fekete! Itt csak csere történhetett!
— Minden bizonnyal! De még kilenc hónappal előt!

Olasz népi adomák

A fűszeres és az ügyvéd

Egyszer egy ügyvéd a kutyájával sétált a fűszerbolt előtt.
A fűszeres meglátta, kijött a boltból, és udvariasan szólt az ügyvédhez:
— Bocsanatot kérek, lenne szíves megmondani nekem, hogy törvény elé idézhetem-e annak a kutyának a gazdáját, amelyik pár napja ellopt a kirakatomból egy szál kolbászt és megette?
— Természetesen, miért ne tehetné? A törvény 34., 58., 94., 105. stb., stb. cikkelyének értelmében. És ő köteles lesz kártalanítani önt akkora összeggel, amennyi a

kolbász tényleges értéke. De jól ismeri a kutya gazdáját?
— De még hogy ismerem-e!
— Akkor csak jelentse fel, és fizettesse meg a kárt.
— Mát, ha így állnak a dolgok, szíveskedjék adni nekem rögtön egy tallért, mert a kutya, amelyik megette a kolbászt, ez volt az, az öné személyesen.
— Rendben van — válaszolta az ügyvéd — De mivel én két tallérnál olcsóbban nem adok ügyvédi tanácsot, egyet ad nekem, és kvittek vagyunk.
Értitek ti ezt?!

Az ügyvéd fogadóórája

Egy ügyvéd elment a cipészhez, hogy rendeljen egy pár cipőt. Így szólt hozzá:
— Mértéket venni holnap délelőtt jöjjön el hozzám.
A cipész pontosan a megbeszélte időben érkezett, mivel azonban az ügyvéd a szokásosnál előbb asztalhoz ült, nem akarta fogadni. Sőt a cipész hallotta, hogy azt mondja az inasnak:
„Ha a szakács az ügyvédnek tálal, menjen a pokolba.
A cipész a kaptafájával.”
A cipész bölcs ember lévén, hallgatott, és ment a dolga után.
Másnap az ügyvéd betért a cipészhez, aki éppen új-

ságot olvasott. Így szólt hozzá:
— Tegnap nem tudtam fogadni, de jöjjön el holnap ugyanabban az időben.
A cipész, mintha mi sem történt volna, folytatta az olvasást.
— Szóltam önhöz, válaszoljon!
Semmi válasz.
— Süket maga?
— Ó csak hallgat.
— Végül is micsoda módor ez?!

A hagymaszag

Megbízta egy szegény festőt, hogy fessen feszületet egy vidéki templomba.
A kurátor azt mondta neki:
— Ötven krajcár naponként, ezen kívül reggeli, ebéd, vacsora. Megegyeztünk?
— A semminél több — válaszolta a festő, és neki látott a munkának.
Eljött a dél, az ebédlőbe ment és asztalhoz ült.
Hagymás zöldséglevest hoztak neki, második fogásnak meg főtt babot hagymával. Semmi mást.
Este egy dézsa krumpplit hagymasalátával. Elégdj meg ennyivel! A szegény festő ezt mondta magában:
— Reménykedjünk, majd holnap.
De másnap, meg azután,

meg azután, meg azután, mindennap, amíg csak a templomban dolgozott, nem evett mást, mint hagymát ebédre, hagymát vacsorára.
Végre eljött a nap, hogy befejezte a feszületet.
A festő hívta a kurátort, és megmutatta a nagy művet.
— Szép, szebb nem is lehetne — mondta a kurátor —, ha a fejét nem fordítaná félre!
— Kurátor uram — válaszolta a festő —, mivel mást se adott enni, csak hagymát, ez a szegény Krisztus megundorodott a bűzös leheletemtől, azért fordította el a fejét.

Fordította: Angyal János

Csáth Attila:

ital és környéke...

Arnyék

Örök vetélkedő

Mutogatós ember

Vágy

Vetélkedő — Az én anyukám jobban bírja az italt, mint a te apukád! Bizony!

Mindenkinek megvan a maga keresztje

ERIK PÜVI:

A tehén vagy az autó?

A tehénnek rengeteg előnye van.
A jámbor állat odajön, ha csalogatni kezdik. Az autó ilyenmit magától néha még parancsra sem csinál.
Egy tehén sokkal több tejet ad, mint egy jó autó.
A tehén magához hasonlót kölykedzik, az autó csak irigységet szül.
Az álló tehén mindig kérődzik, ily módon szünet nélkül részt vesz az újratelmeési folyamatban. Az álló autó viszont csak áll és rozsdásodik.
A tehén nem jelent veszélyt a gyalogosok számára. E jámbor állatok által megtaposott személyek általában sérvtelen „karosviszonyítva nevelésesen csekély. Haladaskor a te-

hén soha nem esik abba a kísértésbe, hogy az előtte haladó kollégáját megelőzze. Csak méltóságteljesen és megértően bandukol mögötte.
A négy lábúak e fajtájának nincs szüksége különleges közlekedési utakra. Elsősorban a mezőket kedveli, és ott felegyelmzetten viselkedik. Jóllehet a mezőkön közlekedési lámpákat nem helyeztek el, ennek ellenére jóval kevesebb a baleset, mint az utakon, ahol viszont piros-sárga-zöld fények villognak éjjel-nappal minden keresztjeződsében.
Egy árokban sem borul fel a tehén. A mélyedésekben legelésző tehének általában sértetlen „karosviszonyítva nevelésesen csekély. Haladaskor a te-

Fordította: Szabó Béla

Bélyeggyűjtőknek

KECSKEMET ÉS GYÖNGYÖS

A bélyeggyűjtés igazi évadja a tél, az albumok fűtött szobában hosszú este-ken kellemes szórakozást nyújtanak. Ez a felkészülés ideje is, hiszen tavasszal számos kiállítás rendeznek, ezekből kettőre felhívjuk a figyelmet.

Március 19—29. között Kecskemét az Erdi Ferenc Megyei Művelődési Házban fogadja a motívumgyűjtemények legjavát. Nyolcadik alkalommal tartják meg az országos seregszemlét, ezúttal a zene-, a képző-, az ipar-és nép-, valamint az előadóművészet tárgyköréből összeválogatott gyűjteményekből. Az előkészületek gyors ütemben haladnak. A jelentkezések alapján olyan anyag várható, amely a modern bélyegek szépségével, sokrétűségével, színopájával meghódítja majd a közönséget, jó hírverése lesz a gyűjtésnek.

A fiatalok 25. országos kiállításának Gyöngyös ad otthont, az a város, ahol az elsőt rendezték. Itt is lezajlott a jelentkezés, bemutatásra kerül a gyűjtés szinte minden területe. A kiállításon kívül számos egyéb filatelista rendezvény zajlik április 2—12. között Gyöngyösön, többek között az országos vetélkedő döntője, bélyegbörze, szakkörvezetői tanácskozás.

A DIPLOMÁCIA ÉVE

A kínai időszámítással ritkán, néha a bélyegeken találkozhatunk. Az évek mérését a császár trónra lépésével kezdték, bár a Holdnapártár alkalmazása gyakoribb. Ezt bizonyítják a nyulat ábrázoló újevi bélyegek. Állítólag a kedves állat kedvező politikai viszonyokat ígér, enyhébbet a tigris által uralt tavalyinál. A nyúl kifinomult érzékei, jámborsága arra biztatja az embert, hogy erőszak helyett meggyőzéssel igyekezzék célt érni. Ezért vallják a kínaiak, hogy a nyúl évi a tárgyalások ideje (mi lesz jövőre, amikor a sárkány következik). Az időszámítás használatáról i. e. 2673-ból maradt fenn emlék. A számolás 60 éves ciklusokon alapszik, amelyet az elemek (fém, fa, víz, tűz, föld) jegyében 12 éves szakaszokra osztanak. Minden szakaszban a kijelölt 12 állat ural egy-egy évet. A Hold-időszámítást Buddha hagyta az emberiségre, kijelölte az állatokat és megszabta sorrendjüket aszerint, ahogy Földre érkezésekor az állatok hívására megjelentek. A Hold-újev január 21.—február 19. között van a Hold állásától függően. Hongkong, Makao, Formosa, Szingapúr, Kína újevi bélyegeit díszíti most nyúl.

HÍREK

A legközelebbi nagy árverést áprilisban tartják. Az eladni kívánt anyagot február 20-ig kell átadni a szövetség székházában.
A Magyar Posta előreláthatólag március 6-án bocsát ki legközelebbi bélyeget, tehát februárban nem várható újdonság.
A francia posta a Párizsban székelt UNESCO (az ENSZ kulturális ügyekkel foglalkozó szervezete) részére külön bélyeget ad ki. Néhány éve e kiadványokat a kulturális örökségüket kőpező építészeti alkotások díszítik. Most bélyegpár Guatemala és Banglades vallási építményének szépségét villantja fel.
Népszerűek a nosztalgiasvasutak, ám a Ciprusi Török Közösség bélyegpárja már 31 éve megszünt vonalát idéz fel. Két, az avatástól a megszűnésig, tehát 46 éven keresztül szolgáló mozdony díszíti a bélyegeket. A szigetországban az első terv 1878-ban készült, a 120 kilométeres vonalat azonban csak 1904-ben nyitották meg. 1951-ben a közúti közlekedés átvette a vasút szerepét.

A debreceni elmúlt heti ülése el a tanács... a színvonalán... egyszerűsítés... Kiszabadítják az

HÍREK - ESEMÉNYEK

HÍRSZERKESZTŐ: D. KARÁDI KATALIN - TELEFON: 12-144

PIACI ÁRAK

Table with columns for location (Plac, Debreceen, Deko, Elem.-kisk.), commodity (Burgonya, Sárpap, Petrezselyem), and price. Includes sub-headers for 'MAGYAR ÉLELMISZER-IPAR' and 'H. BOSSZ', 'H. NÁNÁS', 'B. ÚJF.', 'P. LAD.', 'H. SZOB.'.

1987. FEBRUÁR 7, SZOMBAT TÓDOR NAPJA A Nap kel 7.04 - nyugszik 16.53 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS: Borult, párás, elinte sokfelé ködös idő várható. Elsősorban az ország északi felében több helyen hóesés, néhol ónos eső, eső valószínű. A megélénkülő dényugati légmegmozgást szombaton egyre több helyen viharosabb fokozódó északnyugati szél váltja föl. Kora délután a még mindig párás északkeleti országnyelvet felgyújtó köd, mással 0 és +5 fok között alakul. (MTI)

A Napló fórumán: A lakásáruk

Sokakat érzékenyen érintő kérdést szeretnénk a Napló fórumára tűzni, ezáltal a lakásárukról lesz szó. Várjuk olvasóink kérdéseit, véleményét. Szeretnénk megvitatni: hogyan alakulnak a lakásáruk, egyenlő eséllyel juthatnak-e lakáshoz a különféle rétegek. Kellőképpen ösztönözve vannak-e az emberek a magánépítésre, milyen áron, életmódbeli változással, megterheléssel tudják megfizetni az OTP-s lakást, és hogyan győzik a részle-

tek fizetését. Arra is kíváncsi vagyunk, hogyan minősítik a különféle kedvezményeket, mennyire segítik elő ezek a lakáshoz jutást. Kérdéseiket - amelyekre az illetékesek válaszolnak majd - február 10-ig juttassák el a Napló szerkesztőségébe (Debreceen, Tóthfalusi tér 10. 4024). A borítékra írják rá: A Napló fórumán: a lakásáruk. A kérdések a lakásáruk. A kérdések telefonon is feltehetőek 8.30-tól 16 óráig szerkesztőségünk telefonszámán: 12-144.

BALESETI ÜGYELET. Február 7-én, szombaton a Rákóczi Ferenc központi honismereti szakkör 35 éves találkozó megrendezésére készül. Kérjük azokat, akik 1952-63 között a Béke útja 19. Számú Általános Iskolába, illetve 1963-84 között a Kossuth Gyakorló Általános Iskolában működő szakkör munkájában részt vettek, irjanak az általános művelődési központnak (Jerikó u. 17-19).

KISÁLLAT-KIÁLLÍTÁS BERETTYÓÚJFALUBAN. A hét végén a helyi AFÉSZ nyíltvetítő szakcsoportha kisállatként rendez a berettyóújfalui művelődési központban. Az eseményre a megyén kívülről is érkeznek kiállítók. Szakelődások is kapcsolódnak a programhoz, mely egyébként a mezőgazdasági könyvhónap helyi nyitórendezvénye.

35 ÉVES SZAKKÖRI TALÁLKOZÓ. A debreceni II. Rákóczi Ferenc központi honismereti szakkör 35 éves találkozó megrendezésére készül. Kérjük azokat, akik 1952-63 között a Béke útja 19. Számú Általános Iskolába, illetve 1963-84 között a Kossuth Gyakorló Általános Iskolában működő szakkör munkájában részt vettek, irjanak az általános művelődési központnak (Jerikó u. 17-19).

LELKISÉGÉLY-SZOLGÁLAT. Ejjel-nappal minden nap hívható Debrecenben a lelkiségélyszolgálat a 12-165-ös telefonszámon.

PROGRAMOK

Február 7., szombat Hajdúböszörmény 9 óra: Kisdobosok vers- és meseinduló versenye a művelődési központban. Február 8., vasárnap Debrecen 10.30 óra: Fehér Anna, a nép-

művészet ifjú mestere, gyöngyfüzű tart foglalkozást gyermekeknek a Kölcsey Művelődési Központ gyermekevőzétében. 16 óra: Előadás Libáról a Világjárók sorozatban a Kölcsey Művelődési Központ konferenciatermében. 19 óra: Népi tánc és népzenei játékosjáték előadás a Kölcsey Művelődési Központ színháztermében.

HANGVERSENY. A Debreceni MÁV Filharmonikus Zenekar Fainoni Donatella zongora - közreműködésével ad hangversenyt február 9-én, hétfőn este fél nyolckor a Kölcsey Művelődési

A lottó nyerőszámai: 1, 21, 63, 72, 80

16 óra: Előadás Libáról a Világjárók sorozatban a Kölcsey Művelődési Központ konferenciatermében. 19 óra: Népi tánc és népzenei játékosjáték előadás a Kölcsey Művelődési Központ színháztermében.

ÉVFORDULÓNAPTAR

Nyolcvanöt éve született Jahn Ferenc (1902-1945) orvos, a munkásmozgalmat kiváló harcosa, mártírja. RUHÁZATI IPARUNK HELYZETE. A hazai ruházati ipari ágazatok gyártási ágaként és vállalatokként 20-70 százalékos elmaradást mutatnak. A színvonalkülönbség elsősorban az alapanyag-termelő ágazatokban figyelhető meg. Egyébként a ruházati ipar beruházásainak aránya évtizedek óta sokkal kisebb, mint a magyar ipar más ágazataiban.

MOZI • SZÍNHÁZ • TV • RÁDIO

MOZI Ne vedd el tőlem a Napot! (francia). Vig ma 4, 6, n. 9, vas. hn. 4, 6, n. 9. Apolló ma, vas. n. 10, n. 12. Meteor ma, vas. 7. A fekete nyúl (szovjet). Vig ma n. 10, 2. vas. n. 10, Apolló ma f. 4, 6, n. 5. Meteor ma, vas. 7. Broadway Danny Rose (amerikai). Művész ma, vas. 8. Figyelem! Idegen nyelvű mozi nyílik a Művész moziban, hétfői napokon 6 órai előadással kezdés. 9-én 6 óra: Most és mindörökké (angol nyelvű). Sólomasszony (amerikai). Vig ma n. 12, vas. n. 12, hn. 2. Filmmúzeum ma f. 5, f. 7, vas. f. 3, f. 5, f. 7. Klinikája vas. 5. Break II. (amerikai). Apolló ma, vas. 7. A látó (olasz). Híró ma f. 12, hn. 8, vas. f. 10, f. 12, hn. 8. Ürdögi kísérletek (magyar). Híró ma, vas. hn. 2, hn. 4, hn. 6. Gyermekraklások a Palánk utcában (magyar). Alfa ma f. 5, vas. 6, n. 9. Boszorkánysombor (magyar). Delta ma f. 6, vas. f. 4, f. 6. Szeretetek géppisztollyal (olasz). Horváth Á. vas. f. 4, f. 6. Zártkörű ea.: Híró ma 10. Debreceni videomozik műsora: Vig kamara ma, vas. f. 2, 4, 6. A fekete kalóz (olasz) f. 11, f. 6, f. 8: Hap-Ki-Do (hongkongi). 16. Filmmúzeum ma, vas. f. 2, 4, 6. Elioattól a hangomat (angol). Meteor ma, vas. 4, 6, 8. A nőbőr isteneinek fürdője (hongkongi). 16. Videóki videomozik műsora: Hídúnnás ma 5, 7, vas. 3, 5, 7. Cigánylány (francia). Vidéki mozik műsora: Berettyóújfalui ma, vas. f. 3, 5: Egy maréknyi dollárért (olasz). 7. Teiholdas éjszakai (francia). Hajdúböszörmény ma, vas. f. 3, 5: Popeye (amerikai). f. 3: Örült Max (Mad-Max) (ausztrál). 18. Hídúnnás ma 5, 7: Házibu H (francia), vas. f. 5, 7: A házibu folytatódik (francia). Hajdúszoboszló ma, vas. f. 3, 5: A smaragd románc (amerikai). Püspökudály ma, vas. f. 5, 7: Elysium (magyar).

január 10-re váltott jegyek érvényesek. 13. péntek. 7 óra: Aida - Soós Imre-b. 14. szombat. 7 óra: A mosoly országa - bérletszűnet. 16. hétfő. 7 óra: A mosoly országa - Fancsy-b. Művelődési Központ Ma 7 óra: Tóték - Selmetcy-b.; 13. péntek. 7 óra: Tóték - Kossuth-b.; 14. szombat. 11 óra: Stílusgyakorlat - Horváth Árpád-b.; 7 óra: Tóték - Maróthi-b.

TELEVÍZIO SZOMBAT BUDAPEST. 1.: 8.28 Műsorismertetés. 8.30 Tévétorna. 8.35 Képregény. 9.05 Reklám. 9.15 Magyar. 9.45 Reklám. 9.50 Alpeisi sívilágverseny. 10.05 Reklám. 10.15 A nagyvilág. 10.30 Hír. 10.45 Eset. 10.55 Hír. 11.05 Hír. 11.15 Hír. 11.30 Hír. 11.45 Hír. 12.05 Hír. 12.15 Hír. 12.30 Hír. 12.45 Hír. 13.05 Hír. 13.15 Hír. 13.30 Hír. 13.45 Hír. 14.05 Hír. 14.15 Hír. 14.30 Hír. 14.45 Hír. 15.05 Hír. 15.15 Hír. 15.30 Hír. 15.45 Hír. 16.05 Hír. 16.15 Hír. 16.30 Hír. 16.45 Hír. 17.05 Hír. 17.15 Hír. 17.30 Hír. 17.45 Hír. 18.05 Hír. 18.15 Hír. 18.30 Hír. 18.45 Hír. 19.05 Hír. 19.15 Hír. 19.30 Hír. 19.45 Hír. 20.05 Hír. 20.15 Hír. 20.30 Hír. 20.45 Hír. 21.05 Hír. 21.15 Hír. 21.30 Hír. 21.45 Hír. 22.05 Hír. 22.15 Hír. 22.30 Hír. 22.45 Hír. 23.05 Hír. 23.15 Hír. 23.30 Hír. 23.45 Hír. 24.05 Hír. 24.15 Hír. 24.30 Hír. 24.45 Hír. 25.05 Hír. 25.15 Hír. 25.30 Hír. 25.45 Hír. 26.05 Hír. 26.15 Hír. 26.30 Hír. 26.45 Hír. 27.05 Hír. 27.15 Hír. 27.30 Hír. 27.45 Hír. 28.05 Hír. 28.15 Hír. 28.30 Hír. 28.45 Hír. 29.05 Hír. 29.15 Hír. 29.30 Hír. 29.45 Hír. 30.05 Hír. 30.15 Hír. 30.30 Hír. 30.45 Hír. 31.05 Hír. 31.15 Hír. 31.30 Hír. 31.45 Hír. 32.05 Hír. 32.15 Hír. 32.30 Hír. 32.45 Hír. 33.05 Hír. 33.15 Hír. 33.30 Hír. 33.45 Hír. 34.05 Hír. 34.15 Hír. 34.30 Hír. 34.45 Hír. 35.05 Hír. 35.15 Hír. 35.30 Hír. 35.45 Hír. 36.05 Hír. 36.15 Hír. 36.30 Hír. 36.45 Hír. 37.05 Hír. 37.15 Hír. 37.30 Hír. 37.45 Hír. 38.05 Hír. 38.15 Hír. 38.30 Hír. 38.45 Hír. 39.05 Hír. 39.15 Hír. 39.30 Hír. 39.45 Hír. 40.05 Hír. 40.15 Hír. 40.30 Hír. 40.45 Hír. 41.05 Hír. 41.15 Hír. 41.30 Hír. 41.45 Hír. 42.05 Hír. 42.15 Hír. 42.30 Hír. 42.45 Hír. 43.05 Hír. 43.15 Hír. 43.30 Hír. 43.45 Hír. 44.05 Hír. 44.15 Hír. 44.30 Hír. 44.45 Hír. 45.05 Hír. 45.15 Hír. 45.30 Hír. 45.45 Hír. 46.05 Hír. 46.15 Hír. 46.30 Hír. 46.45 Hír. 47.05 Hír. 47.15 Hír. 47.30 Hír. 47.45 Hír. 48.05 Hír. 48.15 Hír. 48.30 Hír. 48.45 Hír. 49.05 Hír. 49.15 Hír. 49.30 Hír. 49.45 Hír. 50.05 Hír. 50.15 Hír. 50.30 Hír. 50.45 Hír. 51.05 Hír. 51.15 Hír. 51.30 Hír. 51.45 Hír. 52.05 Hír. 52.15 Hír. 52.30 Hír. 52.45 Hír. 53.05 Hír. 53.15 Hír. 53.30 Hír. 53.45 Hír. 54.05 Hír. 54.15 Hír. 54.30 Hír. 54.45 Hír. 55.05 Hír. 55.15 Hír. 55.30 Hír. 55.45 Hír. 56.05 Hír. 56.15 Hír. 56.30 Hír. 56.45 Hír. 57.05 Hír. 57.15 Hír. 57.30 Hír. 57.45 Hír. 58.05 Hír. 58.15 Hír. 58.30 Hír. 58.45 Hír. 59.05 Hír. 59.15 Hír. 59.30 Hír. 59.45 Hír. 60.05 Hír. 60.15 Hír. 60.30 Hír. 60.45 Hír. 61.05 Hír. 61.15 Hír. 61.30 Hír. 61.45 Hír. 62.05 Hír. 62.15 Hír. 62.30 Hír. 62.45 Hír. 63.05 Hír. 63.15 Hír. 63.30 Hír. 63.45 Hír. 64.05 Hír. 64.15 Hír. 64.30 Hír. 64.45 Hír. 65.05 Hír. 65.15 Hír. 65.30 Hír. 65.45 Hír. 66.05 Hír. 66.15 Hír. 66.30 Hír. 66.45 Hír. 67.05 Hír. 67.15 Hír. 67.30 Hír. 67.45 Hír. 68.05 Hír. 68.15 Hír. 68.30 Hír. 68.45 Hír. 69.05 Hír. 69.15 Hír. 69.30 Hír. 69.45 Hír. 70.05 Hír. 70.15 Hír. 70.30 Hír. 70.45 Hír. 71.05 Hír. 71.15 Hír. 71.30 Hír. 71.45 Hír. 72.05 Hír. 72.15 Hír. 72.30 Hír. 72.45 Hír. 73.05 Hír. 73.15 Hír. 73.30 Hír. 73.45 Hír. 74.05 Hír. 74.15 Hír. 74.30 Hír. 74.45 Hír. 75.05 Hír. 75.15 Hír. 75.30 Hír. 75.45 Hír. 76.05 Hír. 76.15 Hír. 76.30 Hír. 76.45 Hír. 77.05 Hír. 77.15 Hír. 77.30 Hír. 77.45 Hír. 78.05 Hír. 78.15 Hír. 78.30 Hír. 78.45 Hír. 79.05 Hír. 79.15 Hír. 79.30 Hír. 79.45 Hír. 80.05 Hír. 80.15 Hír. 80.30 Hír. 80.45 Hír. 81.05 Hír. 81.15 Hír. 81.30 Hír. 81.45 Hír. 82.05 Hír. 82.15 Hír. 82.30 Hír. 82.45 Hír. 83.05 Hír. 83.15 Hír. 83.30 Hír. 83.45 Hír. 84.05 Hír. 84.15 Hír. 84.30 Hír. 84.45 Hír. 85.05 Hír. 85.15 Hír. 85.30 Hír. 85.45 Hír. 86.05 Hír. 86.15 Hír. 86.30 Hír. 86.45 Hír. 87.05 Hír. 87.15 Hír. 87.30 Hír. 87.45 Hír. 88.05 Hír. 88.15 Hír. 88.30 Hír. 88.45 Hír. 89.05 Hír. 89.15 Hír. 89.30 Hír. 89.45 Hír. 90.05 Hír. 90.15 Hír. 90.30 Hír. 90.45 Hír. 91.05 Hír. 91.15 Hír. 91.30 Hír. 91.45 Hír. 92.05 Hír. 92.15 Hír. 92.30 Hír. 92.45 Hír. 93.05 Hír. 93.15 Hír. 93.30 Hír. 93.45 Hír. 94.05 Hír. 94.15 Hír. 94.30 Hír. 94.45 Hír. 95.05 Hír. 95.15 Hír. 95.30 Hír. 95.45 Hír. 96.05 Hír. 96.15 Hír. 96.30 Hír. 96.45 Hír. 97.05 Hír. 97.15 Hír. 97.30 Hír. 97.45 Hír. 98.05 Hír. 98.15 Hír. 98.30 Hír. 98.45 Hír. 99.05 Hír. 99.15 Hír. 99.30 Hír. 99.45 Hír. 100.05 Hír. 100.15 Hír. 100.30 Hír. 100.45 Hír. 101.05 Hír. 101.15 Hír. 101.30 Hír. 101.45 Hír. 102.05 Hír. 102.15 Hír. 102.30 Hír. 102.45 Hír. 103.05 Hír. 103.15 Hír. 103.30 Hír. 103.45 Hír. 104.05 Hír. 104.15 Hír. 104.30 Hír. 104.45 Hír. 105.05 Hír. 105.15 Hír. 105.30 Hír. 105.45 Hír. 106.05 Hír. 106.15 Hír. 106.30 Hír. 106.45 Hír. 107.05 Hír. 107.15 Hír. 107.30 Hír. 107.45 Hír. 108.05 Hír. 108.15 Hír. 108.30 Hír. 108.45 Hír. 109.05 Hír. 109.15 Hír. 109.30 Hír. 109.45 Hír. 110.05 Hír. 110.15 Hír. 110.30 Hír. 110.45 Hír. 111.05 Hír. 111.15 Hír. 111.30 Hír. 111.45 Hír. 112.05 Hír. 112.15 Hír. 112.30 Hír. 112.45 Hír. 113.05 Hír. 113.15 Hír. 113.30 Hír. 113.45 Hír. 114.05 Hír. 114.15 Hír. 114.30 Hír. 114.45 Hír. 115.05 Hír. 115.15 Hír. 115.30 Hír. 115.45 Hír. 116.05 Hír. 116.15 Hír. 116.30 Hír. 116.45 Hír. 117.05 Hír. 117.15 Hír. 117.30 Hír. 117.45 Hír. 118.05 Hír. 118.15 Hír. 118.30 Hír. 118.45 Hír. 119.05 Hír. 119.15 Hír. 119.30 Hír. 119.45 Hír. 120.05 Hír. 120.15 Hír. 120.30 Hír. 120.45 Hír. 121.05 Hír. 121.15 Hír. 121.30 Hír. 121.45 Hír. 122.05 Hír. 122.15 Hír. 122.30 Hír. 122.45 Hír. 123.05 Hír. 123.15 Hír. 123.30 Hír. 123.45 Hír. 124.05 Hír. 124.15 Hír. 124.30 Hír. 124.45 Hír. 125.05 Hír. 125.15 Hír. 125.30 Hír. 125.45 Hír. 126.05 Hír. 126.15 Hír. 126.30 Hír. 126.45 Hír. 127.05 Hír. 127.15 Hír. 127.30 Hír. 127.45 Hír. 128.05 Hír. 128.15 Hír. 128.30 Hír. 128.45 Hír. 129.05 Hír. 129.15 Hír. 129.30 Hír. 129.45 Hír. 130.05 Hír. 130.15 Hír. 130.30 Hír. 130.45 Hír. 131.05 Hír. 131.15 Hír. 131.30 Hír. 131.45 Hír. 132.05 Hír. 132.15 Hír. 132.30 Hír. 132.45 Hír. 133.05 Hír. 133.15 Hír. 133.30 Hír. 133.45 Hír. 134.05 Hír. 134.15 Hír. 134.30 Hír. 134.45 Hír. 135.05 Hír. 135.15 Hír. 135.30 Hír. 135.45 Hír. 136.05 Hír. 136.15 Hír. 136.30 Hír. 136.45 Hír. 137.05 Hír. 137.15 Hír. 137.30 Hír. 137.45 Hír. 138.05 Hír. 138.15 Hír. 138.30 Hír. 138.45 Hír. 139.05 Hír. 139.15 Hír. 139.30 Hír. 139.45 Hír. 140.05 Hír. 140.15 Hír. 140.30 Hír. 140.45 Hír. 141.05 Hír. 141.15 Hír. 141.30 Hír. 141.45 Hír. 142.05 Hír. 142.15 Hír. 142.30 Hír. 142.45 Hír. 143.05 Hír. 143.15 Hír. 143.30 Hír. 143.45 Hír. 144.05 Hír. 144.15 Hír. 144.30 Hír. 144.45 Hír. 145.05 Hír. 145.15 Hír. 145.30 Hír. 145.45 Hír. 146.05 Hír. 146.15 Hír. 146.30 Hír. 146.45 Hír. 147.05 Hír. 147.15 Hír. 147.30 Hír. 147.45 Hír. 148.05 Hír. 148.15 Hír. 148.30 Hír. 148.45 Hír. 149.05 Hír. 149.15 Hír. 149.30 Hír. 149.45 Hír. 150.05 Hír. 150.15 Hír. 150.30 Hír. 150.45 Hír. 151.05 Hír. 151.15 Hír. 151.30 Hír. 151.45 Hír. 152.05 Hír. 152.15 Hír. 152.30 Hír. 152.45 Hír. 153.05 Hír. 153.15 Hír. 153.30 Hír. 153.45 Hír. 154.05 Hír. 154.15 Hír. 154.30 Hír. 154.45 Hír. 155.05 Hír. 155.15 Hír. 155.30 Hír. 155.45 Hír. 156.05 Hír. 156.15 Hír. 156.30 Hír. 156.45 Hír. 157.05 Hír. 157.15 Hír. 157.30 Hír. 157.45 Hír. 158.05 Hír. 158.15 Hír. 158.30 Hír. 158.45 Hír. 159.05 Hír. 159.15 Hír. 159.30 Hír. 159.45 Hír. 160.05 Hír. 160.15 Hír. 160.30 Hír. 160.45 Hír. 161.05 Hír. 161.15 Hír. 161.30 Hír. 161.45 Hír. 162.05 Hír. 162.15 Hír. 162.30 Hír. 162.45 Hír. 163.05 Hír. 163.15 Hír. 163.30 Hír. 163.45 Hír. 164.05 Hír. 164.15 Hír. 164.30 Hír. 164.45 Hír. 165.05 Hír. 165.15 Hír. 165.30 Hír. 165.45 Hír. 166.05 Hír. 166.15 Hír. 166.30 Hír. 166.45 Hír. 167.05 Hír. 167.15 Hír. 167.30 Hír. 167.45 Hír. 168.05 Hír. 168.15 Hír. 168.30 Hír. 168.45 Hír. 169.05 Hír. 169.15 Hír. 169.30 Hír. 169.45 Hír. 170.05 Hír. 170.15 Hír. 170.30 Hír. 170.45 Hír. 171.05 Hír. 171.15 Hír. 171.30 Hír. 171.45 Hír. 172.05 Hír. 172.15 Hír. 172.30 Hír. 172.45 Hír. 173.05 Hír. 173.15 Hír. 173.30 Hír. 173.45 Hír. 174.05 Hír. 174.15 Hír. 174.30 Hír. 174.45 Hír. 175.05 Hír. 175.15 Hír. 175.30 Hír. 175.45 Hír. 176.05 Hír. 176.15 Hír. 176.30 Hír. 176.45 Hír. 177.05 Hír. 177.15 Hír. 177.30 Hír. 177.45 Hír. 178.05 Hír. 178.15 Hír. 178.30 Hír. 178.45 Hír. 179.05 Hír. 179.15 Hír. 179.30 Hír. 179.45 Hír. 180.05 Hír. 180.15 Hír. 180.30 Hír. 180.45 Hír. 181.05 Hír. 181.15 Hír. 181.30 Hír. 181.45 Hír. 182.05 Hír. 182.15 Hír. 182.30 Hír. 182.45 Hír. 183.05 Hír. 183.15 Hír. 183.30 Hír. 183.45 Hír. 184.05 Hír. 184.15 Hír. 184.30 Hír. 184.45 Hír. 185.05 Hír. 185.15 Hír. 185.30 Hír. 185.45 Hír. 186.05 Hír. 186.15 Hír. 186.30 Hír. 186.45 Hír. 187.05 Hír. 187.15 Hír. 187.30 Hír. 187.45 Hír. 188.05 Hír. 188.15 Hír. 188.30 Hír. 188.45 Hír. 189.05 Hír. 189.15 Hír. 189.30 Hír. 189.45 Hír. 190.05 Hír. 190.15 Hír. 190.30 Hír. 190.45 Hír. 191.05 Hír. 191.15 Hír. 191.30 Hír. 191.45 Hír. 192.05 Hír. 192.15 Hír. 192.30 Hír. 192.45 Hír. 193.05 Hír. 193.15 Hír. 193.30 Hír. 193.45 Hír. 194.05 Hír. 194.15 Hír. 194.30 Hír. 194.45 Hír. 195.05 Hír. 195.15 Hír. 195.30 Hír. 195.45 Hír. 196.05 Hír. 196.15 Hír. 196.30 Hír. 196.45 Hír. 197.05 Hír. 197.15 Hír. 197.30 Hír. 197.45 Hír. 198.05 Hír. 198.15 Hír. 198.30 Hír. 198.45 Hír. 199.05 Hír. 199.15 Hír. 199.30 Hír. 199.45 Hír. 200.05 Hír. 200.15 Hír. 200.30 Hír. 200.45 Hír. 201.05 Hír. 201.15 Hír. 201.30 Hír. 201.45 Hír. 202.05 Hír. 202.15 Hír. 202.30 Hír. 202.45 Hír. 203.05 Hír. 203.15 Hír. 203.30 Hír. 203.45 Hír. 204.05 Hír. 204.15 Hír. 204.30 Hír. 204.45 Hír. 205.05 Hír. 205.15 Hír. 205.30 Hír. 205.45 Hír. 206.05 Hír. 206.15 Hír. 206.30 Hír. 206.45 Hír. 207.05 Hír. 207.15 Hír. 207.30 Hír. 207.45 Hír. 208.05 Hír. 208.15 Hír. 208.30 Hír. 208.45 Hír. 209.05 Hír. 209.15 Hír. 209.30 Hír. 209.45 Hír. 210.05 Hír. 210.15 Hír. 210.30 Hír. 210.45 Hír. 211.05 Hír. 211.15 Hír. 211.30 Hír. 211.45 Hír. 212.05 Hír. 212.15 Hír. 212.30 Hír. 212.45 Hír. 213.05 Hír. 213.15 Hír. 213.30 Hír. 213.45 Hír. 214.05 Hír. 214.15 Hír. 214.30 Hír. 214.45 Hír. 215.05 Hír. 215.15 Hír. 215.30 Hír. 215.45 Hír. 216.05 Hír. 216.15 Hír. 216.30 Hír. 216.45 Hír. 217.05 Hír. 217.15 Hír. 217.30 Hír. 217.45 Hír. 218.05 Hír. 218.15 Hír. 218.30 Hír. 218.45 Hír. 219.05 Hír. 219.15 Hír. 219.30 Hír. 219.45 Hír. 220.05 Hír. 220.15 Hír. 220.30 Hír. 220.45 Hír. 221.05 Hír. 221.15 Hír. 221.30 Hír. 221.45 Hír. 222.05 Hír. 222.15 Hír. 222.30 Hír. 222.45 Hír. 223.05 Hír. 223.15 Hír. 223.30 Hír. 223.45 Hír. 224.05 Hír. 224.15 Hír. 224.30 Hír. 224.45 Hír. 225.05 Hír. 225.15 Hír. 225.30 Hír. 225.45 Hír. 226.05 Hír. 226.15 Hír. 226.30 Hír. 226.45 Hír. 227.05 Hír. 227.15